

T. C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

**MALİ TABLOLARLA YARATILAN ASİMETRİK BİLGİ
VE KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ ÜZERİNE
ETKİSİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan: **Volkan GÜLDÜRMEZ**

İSTANBUL, 2013

T. C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
İŞLETME YÖNETİMİ BİLİM DALI

**MALİ TABLOLARLA YARATILAN ASİMETRİK BİLGİ
VE KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ ÜZERİNE
ETKİSİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan:

Volkan GÜLDÜRMEZ

Öğrenci No:

090745073

Danışman:

Doç.Dr.Mehmet Fatih GÜNER

İSTANBUL, 2013

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum “ **Mali Tablolarla Yaratılan Asimetrik Bilgi ve Kredi Derecelendirme Sistemi Üzerine Etkisi**” başlıklı bu çalışmamın bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiğini ve çalışmamın içinde kullandıkları her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 25/02/2013

Volkan GÜLDÜRMEZ

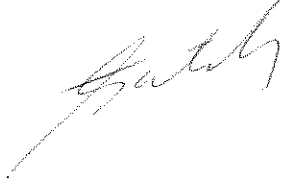
T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

25.02.2013

Enstitümüz *İşletme Yönetimi* Anabilim dalı *İşletme Yönetimi* Bilim dalı yüksek lisans öğrencilerinden 090745073 numaralı *Volkan GÜLDÜRMEZ*'in "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**MALİ TABLOLARLA YARATILAN ASİMETRİK BİLGİ VE KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ ÜZERİNE ETKİSİ**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 11.09.2012 tarih ve 2012/31 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (5.0) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında *oyçokluğu/oybirliği* ile **Kabul/Red** veya **Düzeltilme** kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
DOÇ. DR. MEHMET FATİH GÜNER

ÜYE
PRO.DR. MEHMET FİKRET GEZGİN

ÜYE
YRD. DOÇ.DR. AHMET FARUK DOĞAN

TEŞEKKÜR

Bu tezi hazırlamamda bana her zaman yardımcı olan, ilgi ve desteğini benden esirgemeyen ve her alanda bilgi ve tecrübesi ile beni yönlendiren, çok sevdiğim M.Gülcan Soyal ' a teşekkür ederim.

TÜRKİYE'DE MALİ TABLOLARLA YARATILAN ASİMETRİK BİLGİ VE KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ ÜZERİNE ETKİSİ

Tezi Hazırlayan: **Volkan GÜLDÜRMEZ**

ÖZET

Ülkemizde mali tabloları incelemekle görevli devlet otoritelerin vergi matrahının tespitine yönelik denetlemelere ağırlık vermesine bağlı olarak işletmeler de mali tablolarını genel olarak vergisel yükümlüklerini dikkate alarak hazırlamakta, mali tablolar başta likidite ve karlılık olmak üzere işletmelerin gerçek finansal durumlarını gösterme açısından yetersiz kalmaktadır. Bu durum işletmelerin kredibilitesini ölçerken mali tabloları temel veri olarak baz alan bankalar aleyhine bir asimetrik bilgi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Basel II sistemi ile yaygınlaşan kredi derecelendirme sisteminde ratingnotları söz konusu asimetrik bilgi nedeniyle gerçek değerlerinden uzak olabilir. Kredi riskini azaltmak, işletmeleri doğru teminatlarla kredilendirmek amacıyla rating notlarından yararlanan bankalar firma beyanına dayanan ve herhangi bir düzeltme işleminden geçmemiş mali tablolar nedeniyle kredi tahsisinde hata yapabilirler. Çalışmada Türkiye'de mali tabloların işletmelerinin gerçek finansal durumlarını göstermekteki yetersizliğini açıklamak amacıyla, çeşitli işletmelere ait düzeltme yapılmış ve düzeltme yapılmamış mali tablolar ve bu tablolarla oluşan rating notları arasındaki farklılıklar incelenmiştir. Kredilendirme aşamasında mali tabloların, bankaların mali tahlil uzmanlarınca detaylı inceleme ve düzeltme işlemlerinden geçmesinin gerekliliği ve önemi ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Derecelendirme, Mali Tahlil, Asimetrik Bilgi

THE ASYMMETRICAL INFORMATION CREATED WITH FINANCIAL STATEMENTS IN TURKEY AND ITS EFFECT ON CREDIT RATING SYSTEM

Presented By: **Volkan GÜLDÜRMEZ**

ABSTRACT

In our country, businesses mostly give priorities to setting taxable income while they are preparing their financial statements. And they consciously fail in showing their real financial positions especially about liquidity and profitability. It creates an asymmetric information problem for the banks that are based on the financial statements while measuring the credibility of businesses. As a result of this asymmetric information rating notes could be further from the true values in credit rating system became widespread with Basel II system. The banks that use these credit notes in order to mitigate the credit risk and loans to business with the right guarantees can make a mistake in credit allocation because of the financial statements that is only based on declarations of businesses and not corrected. In this study the differences of rating notes and financial statements that corrected and not corrected are analyzed for evidence the deficiency of financial statements about showing the real positions of business in Turkey. And significance and necessity of the financial statements that are analyzed and corrected by financial analyst in phase of crediting is put forward.

Keywords: Credit Rating, Financial Analysis, Information Asymmetry

İÇİNDEKİLER

Sayfa No:

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
TABLolar LİSTESİ.....	vi
KISALTMALAR.....	vii
1. GİRİŞ.....	1
2. YAZIN İNCELEMESİ.....	3
2.1. Muhasebe Tarih Kapsam ve Gelişimi.....	3
2.1.1. Muhasebe Tanımı ve Kapsamı.....	3
2.1.2. Tarihsel Gelişim.....	4
2.1.2.1. Dünya’ da Muhasebe Tarihi ve Gelişimi.....	4
2.1.2.2. Türkiye’de Muhasebe Tarihi ve Gelişimi.....	4
2.2. Muhasebe Standartları ve Yeni TTK.....	6
2.2.1. Yeni Türk Ticaret Kanunu.....	6
2.2.2. Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve TMS – TFRS Karşılaştırılması.....	9
2.2.3. Finansal Tabloların Karşılaştırılması.....	10
2.2.3.1. Bilançonun Karşılaştırılması.....	10
2.2.3.2. Gelir Tablosunun Karşılaştırılması.....	11
2.2.3.3. Özkaynak Değişim Tablosunun Karşılaştırılması.....	12
2.2.3.4. Nakit Akış Tablosunun Karşılaştırılması.....	12
2.3. Muhasebe Kayıtlarından Hile.....	13
2.3.1. Muhasebe Hilesi Tanım.....	13
2.3.2. Bilançonun Maskelenmesi.....	14
2.3.3. Dünya’da Muhasebe Hileleri.....	14
2.3.4. Türkiye ‘de Muhasebe Hileleri.....	17
2.4. Mali Tahlil ve Derecelendirme.....	20
2.4.1. Mali Tahlil ve Önemi.....	20
2.4.1.1 Mali Tahlil Tanımı ve Kapsamı.....	21
2.4.1.2 Mali Tahlilin Tarihsel Gelişimi.....	22
2.4.1.3 Mali Tahlilde Kullanılan Kaynaklar.....	22
2.4.1.4. Mali Tahlilde Kullanılan Temel Oranlar.....	25
A) Likiditeye İlişkin Oranlar.....	25
B) Performans Oranları.....	27

C) Finansal Yapı Oranları	29
D) Karlılık Oranları	30
2.4.2. Mali Tahlil ve Basel II.....	32
2.4.3. Derecelendirme	34
2.4.3.1. Derecelendirme Kavram Kapsam ve Tarihsel Gelişimi	34
2.4.3.2. Derecelendirme Temel Özellikleri ve Türleri	36
2.4.3.3. Derecelendirme Sistemin Mali Tahlile Etkileri.....	38
2.4.3.4. Basel II - Derecelendirme ve Mevcut Durumu	39
3. ÇALIŞMA YÖNTEMİ	44
4.BULGULAR VE TARTIŞMA	49
4.1 Mali Tahlil Düzeltme İşlemleri Öncesine ve Sonrasına Ait Mali Tabloların ve Söz Konusu Mali Tablolarla Yapılan Örnek Derecelendirme Sistemine Ait Sonuçların Karşılaştırılması	49
SONUÇ	59
KAYNAKÇA.....	61
EKLER.....	65
Ek 1A: A Firması Bilanço (Düzeltmesiz)	65
Ek 1B : A Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)	66
Ek 1C : A Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan).....	66
Ek 1D : A Firması Temel Düzeltme İşlemleri.....	67
Ek 1E: A Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış).....	68
Ek 1F : A Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)	69
Ek 1G : A Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan).....	69
Ek 1H : 2010 yılı İmalat Sektörü Puan Skalası	70
Ek 2A: B Firması Bilanço (Düzeltmesiz).....	71
Ek 2B : B Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)	72
Ek 2C : B Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan).....	72
Ek 2D : B Firması Temel Düzeltme İşlemleri.....	73
Ek 2E: B Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış).....	74
Ek 2F : B Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)	75
Ek 2G : B Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan).....	75
Ek 2H : 2011 yılı İmalat Sektörü Puan Skalası.....	76
Ek 3A: C Firması Bilanço (Düzeltmesiz).....	77
Ek 3B : C Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)	78
Ek 3C : C Firması Rasyolar (Düzeltmesiz Yapılmamış Verilerden Oluşturulan).....	78
Ek 3D : C Firması Temel Düzeltme İşlemleri.....	79

Ek 3E: C Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış).....	80
Ek 3F : C Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)	81
Ek 3G : C Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan).....	81
Ek 3H : 2010 yılı Hizmet Sektörü Puan Skalası.....	82
Ek 4A: D Firması Bilanço (Düzeltmesiz)	83
Ek 4B : D Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)	84
Ek 4C : D Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan).....	84
Ek 4D : D Firması Temel Düzeltme İşlemleri	85
Ek 4E: D Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış).....	86
Ek 4F : D Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)	87
Ek 4G : D Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan).....	87
Ek 4H : 2011 yılı Hizmet Sektörü Puan Skalası.....	88
Ek 5A: E Firması Bilanço (Düzeltmesiz).....	89
Ek 5B : E Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)	90
Ek 5C : E Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)	90
Ek 5D : E Firması Temel Düzeltme İşlemleri	91
Ek 5E: E Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)	92
Ek 5F : E Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış).....	93
Ek 5G : E Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)	93
Ek 5H : 2010 yılı Pazarlama Sektörü Puan Skalası.....	94
Ek 6A: F Firması Bilanço (Düzeltmesiz).....	95
Ek 6B : F Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz).....	96
Ek 6C : F Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan).....	96
Ek 6D : F Firması Temel Düzeltme İşlemleri.....	97
Ek 6E: F Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)	98
Ek 6F : F Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış).....	99
Ek 6G : F Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)	99
Ek 6H : 2011 yılı Pazarlama Sektörü Puan Skalası.....	100
Ek 7: Derecelendirme Mali Veriler Puanlama Tablosu –İmalat	101
Ek 9 : Derecelendirme Mali Veriler Puanlama Tablosu –Pazarlama.....	103
ÖZGEÇMİŞ	104

TABLULAR LİSTESİ

1. Tablo 1A Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu49
2. Tablo 2A Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu50
3. Tablo 3B Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu51
4. Tablo 4B Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu51
5. Tablo 5C Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu52
6. Tablo 6C Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu53
7. Tablo 7D Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu54
8. Tablo 8D Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu54
9. Tablo 9E Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu55
10. Tablo 10E Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu.....56
11. Tablo 11F Firması Düzeltmelerden Önce Derecelendirme Tablosu.....57
12. Tablo 12F Firması Düzeltmelerden Sonra Derecelendirme Tablosu57

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
A.Ş.	: Anonim Şirketi
BDDK	: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu
EFRAG	: European Financial Reporting Advisory Group (Avrupa Finansal Raporlama Danışma Grubu)
FASB	: US Financial Accounting Standards Board (ABD Finansal Muhasebe Standartları Kurulu)
IAS	: International Accounting Standards (Uluslararası Muhasebe Standartları)
IASB	: International Accounting Standards Board (Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu)
IASC	: International Accounting Standards Committee (Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi)
IASCF	: International Accounting Standards Committee Foundation (Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu Vakfı)
IFAC	: International Federation of Accountants (Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu)
IFAD	: International Forum for Accountancy Development (Uluslararası Muhasebe Mesleđini Geliştirme Forumu)

IFRIC	: International Financial Reporting Interpretations Committee (Uluslararası Finansal Raporlama Yorumlama Komitesi)
IFRS	: International Financial Reporting Standards (Uluslararası Finansal Raporlama Standartları)
IOSCO	: International Organization of Securities Commissions (Uluslararası Sermaye Piyasası Kurumları Teşkilatı)
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
KİT	: Kamu İktisadi Teşebbüsleri
MSUGT	: Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği
SAC	: Standards Advisory Council (Standart Danışma Konseyi)
SDK	: Sigorta Denetleme Kurulu
SEC	: US Securities and Exchange Commission (ABD Sermaye Piyasası Kurumu)
SFRS	: Sigortacılık Finansal Raporlama Standartları
SMMM	: Serbest Muhasebeci Mali Müşavir
SOX	: Sarbanes – Oxley Yasası
SPK	: Sermaye Piyasası Kurulu
TDMS	: Tekdüzen Muhasebe Sistemi

TFRS	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları
TFRSY	: Türkiye Finansal Raporlama Standartları Yorumları
THP	: Tekdüzen Hesap Planı
TMS	: Türkiye Muhasebe Standartları
TMSK	: Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
TMSY	: Türkiye Muhasebe Standartları Yorumları
TMUD	: Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği
TMUDESK	: Türkiye Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu
TSRSB	: Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TÜRMOB	: Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği
UFRS	: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları
UMS	: Uluslararası Muhasebe Standartları
VUK	: Vergi Usul Kanunu

1. GİRİŞ

İşletmelerin kar ortağı durumundaki bankaların işletmeler ile çalışma koşullarını belirlerken baz aldığı verilerin başında mali tablolar yer almaktadır. Ancak Türk Muhasebe Sistemi, Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu' nun etkisinde oluşmuş olup genel olarak vergi yasalarının etkisi altında gelişmiştir. Denetlemelerin ve düzenlemelerin konusu ve amacı ağırlıklı vergi konusunda olmuştur. Bu duruma bağlı olarak işletmeler mali tablolarını hazırlarken öncelikle ve ağırlıklı vergi matrahının tespitine yönelik kayıtlara dikkat etmiş, mali tablolar işletmelerin gerçek finansal durumlarını gösterme açısından yetersiz kalmıştır. Yeni Türk Ticaret Kanunu'nda TMSK' nın referans olarak alınması ve uyum zorunluluğu getirilmesi ile finansal tablolarda şeffaflık, açıklık ve karşılaştırılabilirlik sağlanmasına yönelik yeniliklerle bu sorunu gidermeye yönelik adımlar atılmış olsa da, bankalarla işletmeler arasındaki bilgi eksikliğine dayanan bir asimetrik bilgi sorunu her zaman ortaya çıkabilir. Bir işlemle ilgili olarak taraflardan birinin belli bir bilgiye sahipken, diğer tarafın daha az bilgiye sahip olduğu durum olarak ifade edilen asimetrik bilgi bankaların işletmeler hakkında sahip olduğu bilgiler sınırlarının işletmenin çizdiği sınırlarla ölçülü olduğu sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bankalar bu sorunu mali tahlil birimleriyle işletmeleri tanıyarak, mali tablolarda gerekli düzeltmeleri yaparak ve Basel II çerçevesinde gelişen içsel derecelendirme sistemi veya dikkate aldıkları standart derecelendirme yöntemi ile azaltmaya çalışmaktadır.

Bu Tez çalışmasının amacı mali tabloların başta likidite ve karlılık olmak üzere işletmelerin gerçek finansal durumlarını gösterme açısından yetersiz kaldığını mali tahlil yetkilisince yapılan bilanço aktarma arındırma işlemleri öncesi ve sonrası mali veriler baz alınarak yapılan 3 farklı sektörden toplam 6 işletmeye ait derecelendirme notları ile karşılaştırarak açıklamaktır.

Çalışmanın birinci bölümü Giriş Bölümü'nden oluşmakta olup ikinci bölüm Yazın İncelemesi Bölümü'nden oluşmaktadır.

Yazın incelemesinde muhasebe ve mali tablolarının gelişim süreci yeni Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde incelenmektedir. Yine bu bölümde dünyada ve Türkiye’ de muhasebe hileleri ve skandalları örneklerine ve sonuçlarına değinilmektedir. Mali Tahlil ve Derecelendirme Sistemine ilişkin tanım, kapsam, esaslar ve gelişimler Yeni TTK ve Basel II açısından da ele alınarak bankaların işletmeleri kredilendirme noktasında geldikleri nokta ortaya konulmaktadır.

Üçüncü bölümde araştırma yöntemi açıklanmaktadır. İmalat, Pazarlama ve Hizmet olmak üzere 3 ana faaliyet alanında toplam 6 işletmenin mali verileri örnek derecelendirme sisteminde değerlendirilmektedir. TCMB merkez bankası sektör bilançoları temel alınarak hazırlanmış , her faaliyet alanı ve faaliyet dönemi için farklılık arz eden rasyolarla göre işletmelerin mali verileri puanlanmaktadır.

Dördüncü Bölümde, 3 ana faaliyet alanında, her bir faaliyet alanı için 2 tane olmak üzere toplam 6 adet işletmenin düzeltme işlemi yapılmamış mali tablolarından oluşan derecelendirme (raiting) notları, detay mizan verileri ve firma beyanı dikkate alınarak düzeltme işlemleri yapılmış mali tablolardan oluşan derecelendirme (raiting) notları karşılaştırılmaktadır. Bu bölümde uygulama sonuçları belirtilmektedir.

2. YAZIN İNCELEMESİ

2.1. Muhasebe Tarih Kapsam ve Gelişimi

2.1.1 Muhasebe Tanımı ve Kapsamı

Muhasebe hesaplaşma, karşılıklı hesap görme, hesap işleriyle uğraşma, hesapların bütünü, hesap işlerinin yürütüldüğü yer, saymanlık (www.tdkterim.gov.tr) olarak tanımlanır.

Muhasebe tamamen veya kısmen mali karakterde ve para ile ifade edilebilen işlemlere ait anlamlı ve güvenilir bilgileri sağlayacak biçimde verilerin ilgili kaynaklardan toplanmasına doğruluklarının saptanmasına, kaydedilmesine, tasnif edilmesine, raporlar halinde sunulmasına, analiz ve yorumlanmasına denir (Yalkın, 2006: 1).

Geleneksel muhasebe anlayışında muhasebe, raporlama işini yaparken yorumlama işini yapmamaktadır.Çağdaş muhasebe anlayışında ise muhasebe işletmeye ait bilgilerin işletme ile ilgili alınacak kararlarda 3.kişilere sağlıklı bir şekilde bilgi verilmesi bu bilgilerin yorumlanması bulunmaktadır

Günümüzün muhasebe anlayışında muhasebenin görevi raporların yorumlanması ve alınacak kararlara ışık tutulması işlemlerini de kapsamaktadır.Bu nedenle muhasebe, yorumlama yolu ile işletme yönetiminde etkin bir fonksiyon halini almış bulunmaktadır (Sevilengül, 2005:11)

2.1.2. Tarihsel Gelişim

2.1.2.1. Dünya' da Muhasebe Tarihi ve Gelişimi

Muhasebenin nerede doğduğu hakkında net bilgiler mevcut olmayıp yazının ve rakamların icadı ile muhasebenin var olduğu düşünülmektedir. Oktay Güvemli'ye göre muhasebe, yazı ve sayıların bulunuşu ile birlikte Eski Mısır ve Mezopotamya'da kullanılmaya başlanmıştır

Muhasebe alanındaki ilk eserler italyanlar tarafından verilmiştir. Toşkanalı bir rahip olup geniş bir matematik bilgisine sahip Luco Paciola'nun 1494 yılında İtalya da yayınladığı "Summa Aritmetica" adlı eseri vermiştir. 16. Yüz yılda ise yazarlar defterlerin noterden onaylatılarak hukuki nitelik kazanmalarını sağlamağa çalışmışlardır. Fransa'da 1673 yılında *Colbert Kararnamesi* ile muhasebe defterlerinin kullanımı belirlenmiştir.

Uygulamada önemli gelişmeler olsa da 1930 yılına kadar muhasebe teorisinde önemli bir gelişme olmadığı görülmektedir. 1929 yılında yaşanan büyük buhran sonucu finansal piyasaların oluşması ile birlikte muhasebenin amacının yöneticilere bilgi vermektan, yatırımcılara bilgi vermek yönünde değişme göstermiştir.

1960'lardan sonra ise muhasebe standartları ve uluslararası standartların geliştirilmesi yönelik gelişmeler olmuş, 60 ülke- 3500 den fazla üye katılımıyla Avusturalya Sidney'de toplanan kongre ile 1973 yılında Uluslararası Muhasebe Standartları Komitesi (International Accounting Standards Committee, IASC'in) kurulmuştur.

2.1.2.2. Türkiye'de Muhasebe Tarihi ve Gelişimi

Türk devletlerinde muhasebe vergi almaya ve harcamaya dayalı devlet muhasebesi biçiminde gelişme göstermiş (Güvemli, 1995: 16) olup Osmanlılar' da muhasebe ile ilgili ilk yasal düzenlemeler Fatih Sultan Mehmet döneminde başlamıştır. Muhasebenin belli bir nizama bağlanması 1807 tarihli Fransız Ticaret

Kanununun tercümesi olan 1850 tarihli "Kanunname-i Ticaret" ile başlamış olup metin tüccarların tutmakla zorunlu oldukları defterler hakkında düzenlemeler getirmiştir.

Cumhuriyet döneminde ise muhasebenin gelişiminde en önemli etkenin kamu sektöründeki uygulamalar olduğu görülmekte olup muhasebenin gelişmesinde etkili olan bir diğer etkende muhasebenin vergi hukuku paralelinde gelişmesidir. Vergi hukukumuzun temelleri ise yine yabancı ülkelerdeki vergi hukuku olduğundan bu faktör ile muhasebenin etkisi bir arada değerlendirilmiştir (Akdoğan ve Aydın, 1987: 72)

1926 yılında yürürlüğe giren 865 sayılı TTK 'da "şirket hesaplarının tutuluş şekli ile karın hesaplanması üzerinde durulmuş, ayrıca hesap dönemleriyle sınırlı olarak envanter çalışmaları, bilanço ve kar-zarar tablolarının düzenlenmesi "gibi hususlar hükme bağlanmıştır (Hiçşaşmaz, 1970: 60-64).

1933 yılında Alman profesörü Sachsenberg tarafından Sümerbank için hazırlanan muhasebe sistemi, iktisadi devlet teşekküllerinin çoğunluğu tarafından benimsenip uygulamaya konduğu gibi, sistemin özel sektörde de geniş etkiler yaptığı görülmüştür (Yalkın, 2006: 1)

Türk Muhasebe sisteminin gelişmesinde düzenlemeler Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunları paralelinde oluşmaktadır. Türk Ticaret Kanununda da ve Vergi Usul Kanununda da mükelleflerin tutacakları defter ve kayıtlara ilişkin hükümler bulunmakta olup muhasebe sistemi özellikle vergi sistemi ile paralel gelişmiştir.

Türkiye'de muhasebe konusunda önemli çalışmaların 1960 yılından sonra gerçekleştiği görülsede muhasebe tarihimizdeki en önemli gelişme 1994 yılında bilanço esasına tabi işletmeler için tek düzen hesap planına geçilmesidir. Maliye Bakanlığı 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 175 ve mükerrer 257. maddelerinde kendine verilen yetkiyi kullanarak 1. Seri No'lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğini (MSUGT) yayınlamıştır. Tebliğ ile tek düzen

hesap planı çerçevesinde muhasebenin temel kavramları ve mali tabloların düzenleme esasları belirlenmiş olup düzenleme ile Maliye Bakanlığı hem işletmeler açısından tek düzen hesap planı sistemini düzenlemiş, hem de etkin bir vergi denetimine imkan sağlayacak vergi muhasebesi sistemini kurmayı amaçlamıştır. Bilanço usulünde defter tutan mükellefler için tek bir hesap planı belirlenmiş ve mükelleflerin tüm işlemlerini sözkonusu hesap planı çerçevesinde kaydetmesi belirtilmiştir.07.03.2002 tarihinde faaliyete geçen Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu Türk Muhasebe Standartlarının oluşturulmasında tek yetkili organ olarak görev yapmaya devam edeceği belirtilmiştir

Bugün gelinen noktada, Türk Muhasebe Sistemini başta Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu olmak üzere, Bankalar Kanunu ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu (BDDK) Tebliğleri, Sermaye Piyasası Kanunu ve Serbest Piyasa Kurulu (SPK) Tebliğleri, Sigorta ve Murakabe Kanunu ve Sigortacılık Muhasebe Sistemi Tebliğleri, Türkiye Muhasebe Standartları vb. düzenlemeler oluşturmaktadır (Çiftçi, 2007: Bildiri)

2.2. Muhasebe Standartları ve Yeni TTK

2.2.1. Yeni Türk Ticaret Kanunu

01.01.1957 tarih 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda ticari yaşamdaki gelişmelere uyum sağlayamaması ,globalleşme, artan dış ticaret ve ab üyeliğine aday olmanın getirdiği gereksinimler Yeni Ticaret Kanunu'nu zorunlu kılmış ve yeni yasa için 1999 yılında çalışmalar başlatılmıştır. Çalışmalar sonunda Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tebliği Bakanlar Kurulu'nca 17.10.2005 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ticaret Kanunu Tasarısı" ve "Gerekçesi" 09.11.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Uzun süren çalışmalardan sonra tasarı; 11.01.2008 tarihinde Genel Kurul'a sunulmak üzere T.B.M.M. Başkanlığı' na sunulmuş; bir kısmı yasalaşmış sonra

Türk Ticaret Kanunu görüşmelerine ara verilmiştir. Yeni kanun tekrar Meclis Genel Kurulu'nda görüşülüp, kabul edilerek 13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu olarak yasalaşmıştır. Kanun; genel olarak 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe girmiş olup , kanunun Geçici 2 ve Geçici 3'üncü maddeleri ise Kanunun yayımı ile birlikte yürürlüğe girmiştir.1534'üncü maddenin 2, 3, ve 4'üncü fıkralarının yürürlük tarihi ise 01.01.2013 olarak belirlenmiştir.

Türk Ticaret Kanunu altı kitap olarak düzenlenmiştir.Birinci Kitap Ticari İşletme, İkinci Kitap Ticaret Şirketleri, Üçüncü Kitap Kıymetli Evrak, Dördüncü Kitap Taşıma İşleri, Beşinci Kitap Deniz Ticareti ve Altıncı Kitap Sigorta Hukuku konularını düzenlemektedir.Vergilendirme ve muhasebe ile ilgili mevzular ticari işletme ve ticaret şirketleri kitaplarında yer almaktadır.

Türkiye'de muhasebe, mali tablo, finansal tablo ve raporlarına ilişkin hükümler önceki TTK' da yer almıştır.Ancak eski TTK'ya ait düzenlemeler sınırlar belirlemekle kalmış, düzenlemeler vergi yasalarıyla detaylandırılmış ve işlerlik kazanmıştır.Yasalaşan Yeni Türk Ticaret Kanunu günümüze kadar vergi yasaları tarafından yönlendirilen muhasebe düzenlemelerini bir düzene oturtmaktadır.Yeni TTK'nin 88.maddesi ile halka açık olsun olmasın ülkedeki tüm işletmelere muhasebe ve finansal raporlama konularında TMSK tarafından yayımlanan, TMS'lere ve Kavramsal Çerçeve ve Yorumlarına uymaları zorunluluğu getirmektedir. Yeni TTK'da, TMSK'nun referans olarak alınması ve uyum zorunluluğu getirilmesi ile finansal tablolarda farklılıkların azaltılması, şeffaflık ve karşılaştırılabilirliğin artırılması sağlanmaya çalışılacaktır.

a) Kavramsal Çerçeve

Türkiye Muhasebe Standartları Kurulunca (Kurul) 16/01/2005 tarih ve 25702 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kavramsal Çerçeve' ye göre finansal tablolar, dünya genelinde birçok işletme tarafından, işletme dışındaki kullanıcılar için hazırlanmakta ve sunulmaktadır.Sözü edilen finansal tablolar ülkeden ülkeye büyük ölçüde benzerlik göstermektedir.Diğer taraftan, bir takım sosyal, ekonomik

ve hukuki sebepler ile ulusal düzenlemelerin oluşturulması sırasında farklı ülkeler tarafından farklı finansal tablo kullanıcılarının gereksinimlerinin dikkate alınması gibi sebeplerle de bazı farklılıklar taşımaktadır.

Söz konusu farklılıklar, finansal tablo unsurları için farklı tanımların kullanılmasına neden olmuştur; örneğin, varlıklar, borçlar, özkaynaklar, gelir ve giderler farklı tanımlanmıştır. Ayrıca söz konusu farklılıklar, finansal tablolarda yer alan kalemlerin muhasebeleştirilmesinde farklı kriterlerin kullanılmasına ve bu kalemler için farklı ölçüm esaslarının benimsenmesine de yol açmıştır. Finansal tabloların kapsamı ve bu tablolarda yer verilen açıklamalar da bu farklılıklardan etkilenmiştir.

Kurul, söz konusu farklılıkları, finansal tabloların hazırlanması ve sunulmasına ilişkin kuralları, muhasebe standartlarını ve uygulama usullerini uyumlaştırmak suretiyle azaltmayı amaçlamaktadır. Kurul, ekonomik kararların alınmasına yardımcı olacak bilgileri içermek üzere hazırlanan finansal tablolar esas alınmak suretiyle, bu uyumlaştırmanın daha da ilerletilebileceğine inanmaktadır.

Kavramsal Çerçeve, işletme dışındaki kullanıcılar için hazırlanan ve sunulan finansal tabloların tabi olacakları usul ve esasları belirlemektedir.

Kavramsal Çerçeve, finansal raporlamanın amacını, faydalı finansal bilginin niteliksel özellikleri, finansal tabloları oluşturan unsurların tanım, tahakkuk ve ölçümleme esasları, sermaye ve sermayenin korunması kavramlarını düzenler.

Kavramsal Çerçevenin amacı, Kurul'a yeni Standartları geliştirmede ve mevcut Standartları gözden geçirmede yardımcı olmak, standartların izin verdiği alternatif muhasebe yöntemlerinin azaltılmasına yönelik bir temel oluşturmak suretiyle Kurul'a finansal tabloların sunumuna ilişkin kuralların, muhasebe standartlarının ve uygulama usullerinin uyumlaştırılması konusunda yardımcı olmak, kendi görev alanları dahilinde muhasebe kural ve uygulamalarını belirleyebilen otoritelere yardımcı olmak, finansal tablolarını fiandartlara göre

hazırlayanlara, standartların uygulanmasında ve henüz herhangi bir Standartların kapsamına girmeyen konularda yardımcı olmak , bağımsız denetçilere, finansal tabloların standartlara uygun olup olmadığı konusundaki görüşlerini belirlemelerinde yardımcı olmak, finansal tablo kullanıcılarına, standartlara uygun olarak hazırlanmış olan finansal tablolarda yer alan bilgileri yorumlamalarında yardımcı olmak ve kurul'un çalışmaları konusuna ilgi duyanlara standartları belirlemedeki yaklaşımı konusunda bilgi sağlamak olarak sıralanabilir. (www.resmigazete.gov.tr)

2.2.2 Tekdüzen Muhasebe Sistemi ve TMS – TFRS Karşılaştırılması

Türkiye’de muhasebe uygulamaları ve finansal raporlama geleneksel olarak vergi matrahının tespitine yönelik öncelikler dikkate alınarak vergi mevzuatına göre şekillenmiştir (Akdoğan, 2007, 108; Dinç, 2007, 23)

Maliye Bakanlığınca 1994 yılında yayınlanan ve yürürlüğe giren Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ile tekdüzeni sağlamak ve denetimi kolaylaştırmak için ilk önemli adım atılmıştır. Tebliğe göre muhasebe politikalarının açıklanması, mali tabloların hazırlanması ve sunulması için tekdüzen hesap planı (THP) ve hesap çerçevesi düzenlenmiştir. Tekdüzen Muhasebe Sistemi (TDMS) ‘nde gelir tablosu ve bilanço temel mali tablolar olarak belirlenmiş, diğer mali tablolar zorunlu olmamıştır. TDMS’ de ticari ve mali kar ayrı ayrı hesaplana bilsede sistem genel olarak vergi mevzuatına paralel oluşmuş bu durum ticareti hayattaki gelişmelere bağlı olarak zamanla ortaya çıkan ihtiyaçlar nedeniyle gerekli olan düzenlemelerin yapılamamasına ve muhtelif aksaklıklara neden olmuştur.

Ülkeler arasındaki standart farklılıklarını kaldırarak, bütün ülkelerde aynı şekilde muhasebenin uygulanmasını ve finansal raporlama yapılmasını hedefleyen ve Türkiye’nin de içinde bulunduğu birçok ülke tarafından kabul gören Uluslararası Muhasebe Finansal Raporlama Standartları (UMS-UFRS), muhasebe anlayışında ve muhasebeye bakış tarzında önemli yenilikler ve TDMS’ye göre şekillenen muhasebe uygulamalarında kapsamlı değişiklikler meydana getirmektedir (Aksoy, 2005; İbiş ve Özkan, 2006).

TDMS’de zorunlu tablolar bilanço ve gelir tablosu ile sınırlı kalırken TMS/TFRS’de başta kredi kuruluşları ve yatırımcılar olmak üzere işletmeyle ilgili tüm kişi ve kurumların ihtiyacına uygun, karşılaştırılabilir, güvenilir ve anlaşılır bilgi sağlayan finansal tabloların düzenlenmesi hedeflenmiş bu bağlamda finansal durum tablosuna ve gelir tablosuna ilaveten yayınlanması zorunlu genel amaçlı finansal tablolara nakit akış tablosu ve özkaynak değişim tablosu da eklenmiştir.

TDMS’den farklı olarak, TMS/TFRS, işletmelerin farklı yapı ve niteliklerini dikkate alarak, zorunlu finansal tablolar için herhangi bir kesin format önermemekte bu durum netleştirmelere ve birleştirmelere olanak sağlamaktadır.

İşletmelerin finansal durumu, finansal performansı ve nakit akışlarıyla ilgili hangi bilgilerin ne şekilde raporlanacağı Kavramsal Çerçeve’ de açıklanmaktadır.

2.2.3 Finansal Tabloların Karşılaştırılması

TMS-TFRS gerçeğe uygun sunuluşu ve TFRS’lerle uyumu ön plana çıkarmış olup gerçeğe uygun sunuş; işlemlerin sonuçlarının, diğer olayların ve koşulların Kavramsal Çerçeve’de belirtilen varlıklar, borçlar, gelirler ve giderlerin tanımlarına ve tahakkuk kriterlerine sadık kalınarak, sunulması demektir. Standart işletmenin mali yapısı ve performansı hakkında; genel görünümün tablolarda, ayrıntılı bilginin ise dipnotlarda verilmesini hedeflemektedir.

TDMS ve TMS-TFRS finansal tablolar açısından karşılaştırıldığında ortaya çıkacak farklılıklardan bazıları aşağıdaki gibidir.

2.2.3.1 Bilançonun Karşılaştırılması

Herşeyden önce TMS-TFRS de TDMS’ den farklı olarak bilançonun adı finansal durum tablosu olarak belirtilmiştir. TDMS ile karşılaştırıldığında, TMS-TFRS de likidite esasına uygun olarak net değerler görünür biçimde bölümler bulunmakta, aktif-pasif alt gruplarının ve ana hesapların oluşumunda da farklılıklar

bulunmaktadır. Hesap grupları ve hesap isimleri kesin olarak TDMS’de belirlenmiş hesaplarda dışında hesap açılmasına ve bilanço hesapları arasında herhangi bir netleştirmeye izin verilmemekte ancak TMS ’de hesap grupları ve ana hesapların başlıkları belirlenmiş hesap ayırımına değinilmemiş ve netleştirilmeye olanak tanınmıştır.

Varlık ve kaynakların cari olup olmaması ayırımında getirilen yeniliklerin başında faaliyet döngüsü kavramı gelmektedir. TDMS’de dönen varlıklar ile duran varlıkların, kısa vadeli yabancı kaynaklar ile uzun vadeli yabancı kaynakların ayırımında normal faaliyet dönemi dikkate alınmakta, TMS/TFRS’de ise faaliyet döngüsü belirlenebilen işletmelerde, faaliyet döngüsünün varlık ve kaynakların cari olarak raporlanmasına olanak tanımaktadır.

Bilanço kalemleri açısından TDMS ve TMS/TFRS karşılaştırıldığında, TMS/TFRS’nin daha şeffaf ve açık ve gerçekçi olduğu söylenebilir. Ayrıca TDMS’den bulunamayan ertelenen vergi varlıkları/ertelenen vergi yükümlülükleri nedeniyle bilançoda yeni hesapların bulunması gerekmektedir.

2.2.3.2. Gelir Tablosunun Karşılaştırılması

TDMS ile TMS/TFRS gelir tablosu açısından karşılaştırıldığında TDMS’de gelir tablosu fonksiyon esasına göre düzenlenmekte, TMS/TFRS’de fonksiyon esas ve çeşit esası belirlenmiş ancak TMSK tarafından uygulama birliğinin sağlanması bakımından, TDMS’de olduğu gibi Türkiye içi raporlamada giderlerin fonksiyona göre sınıflandırılması yöntemi tercih edilmiştir (Gücenme Gençoğlu, Ümit, 6)

TDMS’ye göre, gelir tablosunda gelir ve giderler esas faaliyet gelir ve giderleri, olağan gelir ve giderler ve olağandışı gelir ve giderler olmak üzere üç ayrı grupta sunulmaktadır. TMS/TFRS’de ise gelir tablosunda gelir ve giderlerin esas faaliyet gelir ve giderleri ile diğer gelir ve giderler olmak üzere iki grupta sunulmaktadır. TDMS’de olağandışı gelir ve giderler ayrı belirtilmekte, TMS/TFRS’de ise olağandışı başlığı bulunamaktadır.

Hangi giderlerin hangi başlık altında yer alacağına ilişkin çok sayıda farklılık olup örnek olarak TDMS’de satılan mal ve hizmetlerle ilgili sübvansiyonlar, vade farkları, ihracatla ilgili dönem içinde ortaya çıkan kur farkları ve vergi iadeleri bürüt satışlar bölümünde gösterilmekte, TMS/TFRS’de ise satış vade farkları finansman geliri alışıta vade farkları ise finansman gideri olarak gösterilmektedir.

TDMS’de sistem dışına çıkılmasına ve gelir/gider kalemlerinde herhangi bir netleştirme yapılmasına izin verilmemekte , TMS/TFRS’de ise gelir ve giderler arasından netleştirme yapılmasına olanak sağlanmaktadır. Örneğin, menkul kıymet satış kar/zararları,kambiyo kar/zararları, maddi duran varlık satış kar/zararlarının netleştirilmesine izin verilmektedir.

TDMS ‘ de olağandışı başlıklarda yer alan duran varlık satış karları TMS/TFRS'de diğer faaliyetlerden gelir ve karlar, duran varlık satış zararları ise da diğer faaliyetlerden gider ve zararlar grubunda yer almaktadır.

2.2.3.3.Özkaynak Değişim Tablosunun Karşılaştırılması

Özkaynaklar değişim tablosu önceki dönem ve son dönem verilerini içermekte olup TDMS uygulamalarında zorunlu olmayan ve ek finansal tablolar arasında yer almakta , TMS/TFRS’de ise düzenlenmesi zorunlu olan genel amaçlı finansal tablolar arasında yer almaktadır.

Özkaynak değişim tablosunda döneme ilişkin kar, öz sermayede ve yedeklerdeki değişimler ,azınlık ve ana ortaklık payları sunulmaktadır. Temettü tutarının ve hisse başına düşen kar tutarının özkaynak değişim tablosunda veya dipnotlarda açıklanacağı ifade edilmiştir.

2.2.3.4. Nakit Akış Tablosunun Karşılaştırılması

Nakit akış tablosu TDMS uygulamalarında zorunlu olmayan ve ek finansal tablolar arasında yer almakta, TMS/TFRS’de ise düzenlenmesi zorunlu olan genel amaçlı finansal tablolar arasında bulunmaktadır. Genel olarak TMS 7’de düzenlenmiştir. TDMS uygulamalarında nakit akış tablosu, nakit kaynaklarının ve

kullanımlarının ayrı ayrı ifade edildiği biçimde , TMS/TFRS’de ise işletme, yatırım ve finansman olmak üzere üç ayrı faaliyet ana başlığında bilgi verecek biçimde raporlanmaktadır.

2.3. Muhasebe Kayıtlarından Hile

2.3.1. Muhasebe Hilesi Tanım

Muhasebe hilesi, belirli bir amaçla işletmenin işlem, kayıt ve belgelerinin tahrif edilmesi işlemi olup muhasebe hatalarının bilgisizlik ve dikkatsizliğe dayanmasına karşın, muhasebe hileleri bilinçli belirli bir amaçla kasden yapılmaktadır. Vergi kanunlarına göre tutulan veya düzenlenen ve saklanan ve ibraz mecburiyeti bulunan,1- Defter ve kayıtlarla hesap ve muhasebe hileleri yapan ve gerçek olmayan veya kayda konu işlemlerle ilgili bulunmayan kişiler adına hesap açanlar veya defterlere kaydı gereken hesap ve işlemlere vergi matrahının azalması sonucunu doğuracak şekilde tamamen veya kısmen başka defter, belge veya diğer kayıt ortamlarına kaydedenler, 2- Defter kayıt ve belgeleri tahrif edenler veya gizleyenler veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleyenler veya bu belgeleri kullananlar “vergi suçu” işlemiş sayılır” (2125 VUK d. 359/a.1.2)

Bu yasal düzenlemede muhasebe hile suçunun tanımı yapılmadığı gibi, bir sosyal bilim dalı olan muhasebe biliminin öğretide yer alan “muhasebe hile”lerinin tümüne de yer verilmemiştir.Muhasebe hileleri öğretide genel kabul görmüş Ulusal Muhasebe Standartlarına uyulmaması eylemlerini içermektedir.Örnek gösterilecek olarak, yabancı kaynakları (borçları) bilançoda hiç göstermemek ya da olduğundan daha az göstermek, dönen ya da duran değerleri olduğundan fazla göstermek, dönem gideri niteliğindeki gider kalemlerini aktifleştirerek, gelecek dönemlere aktarmak,dönem gelirlerini gelecek dönemlere aktarmak, tahsili mümkün olmayan ya da şüpheli alacakları saklamak (şüpheli alacaklara karşılık ayırmamak, değersiz alacakları zarar kaydetmemek), yabancı parası ile doğmuş borç ve alacakları kur farkı tahakkuk ettirmemek ya da olduğundan fazla ya da olduğundan az tahakkuk ettirmek, duran varlıklara amortisman ayırmamak ya da olduğundan fazla ayırmak gösterilebilir. (Yaklaşım, Ekim 2011: 226)

2.3.2. Bilançonun Maskelenmesi

Çeşitli kişi veya kurumları aldatma amacıyla özellikle karlılık, borçluluk ve likiditeyi etkileyecek şekilde olduğundan farklı ve yanıltıcı bilançolar oluşturmaya bilançonun maskelenmesi denir.

Bilançoju etkileyen hata işletmeyi olduğundan kötü göstermek için yapılırsa “bilanço maskelenmiş” olur, diğer taraftan işletmenin durumunu daha iyi göstermek için bilançoda yapılan düzensizliklere “bilanço süslemesi” denir. (Gürbüz, 1995: 60)

Ayrıca bilanço vergi kaçırmak, kar dağıtmamak veya az dağıtmak ve hisselerin borsa değerini düşürerek spekülasyon yapmak gibi amaçlarla olumsuz yönde maskelenenbilir değerler olduğundan düşük gösterilebilir.

2.3.3 Dünya’da Muhasebe Hileleri

ABD’de ortaya çıkan muhasebe skandalları, büyük halka açık şirketlerin yöneticileri tarafından yapılan yanıltıcı açıklamalarla meydana gelen skandallardır. Fonların yanlış yönlendirilmesi ya da yanlış kullanımı, gelirleri olduğundan fazla açıklama, harcamaları düşük gösterme, şirket malvarlığının değerini olduğundan fazla gösterme, kısa vadeli borçları olduğundan uzun vadeli gösterme gibi hileler yapılmıştır. Gerçekte mali durumları kötü olan işletmeler mali verlerinde bazı muhasebe hileleriyle kendilerini daha karlı veya iyi bir pozisyonda göstermiştir. İşletmelerin mali tabloları oteriteler tarafından aktarma arındırma işlemlerine tabi tutulduğunda ise ağırlıklı zarar durumunda olduğu ve ve çok ciddi likidite riski ile karşı karşıya oldukları görülmüştür. Muhasebe skandalları olarak ortaya çıkan ve tüm finansal piyasaları etkileyen söz konusu olaylar sonrası dünyada muhasebe denetim alanında bir çok değişiklik oluşmuştur.

2.3.3.1.Dünya' da Muhasebe Hileleri Örnekleri

a) Enron Skandalı

ABD'de meydana gelen muhasebe skandalları serisi, Enron'un 2001 yılı Ekim ayında, 1997–2000 yılları arasında raporlamış olduğu net kar rakamlarını yapılan muhasebe hataları nedeniyle düzelttiğini bildirmesi ile başlamıştır (Süer, 2004: 46). Enron, elektrik, doğalgaz, kağıt ve iletişimde dünyanın önde gelen şirketlerinden biriydi. 2000 yılında 101 milyar \$ geliri olduğunu iddia etmişti (www.wikipedia.org). Sermaye Piyasası Kurulu (SEC) SEC'in uyarıları üzerine denetlenmiş bilançoda gösterilmiş Enron'un birikmiş öz varlığı, 2001 yıl sonunda, 1.2 milyar dolar azaltılmış, 2001 yılı karından da 600 milyon dolar indirilmiştir (Aysan, 2002).

b) WorldCom'un İflası

2002 yılı Haziran ayında Amerikan şirketlerinin finans ve muhasebe uygulamalarını denetleyen en yüksek makam olan Sermaye Piyasası Kurulu US SEC, mali durumunu olduğundan farklı göstermek için 3.8 milyar dolarlık muhasebe hilesi yaptığı ortaya çıkarılan ABD'nin ikinci büyük telekomünikasyon şirketi Worldcom hakkında dolandırıcılık davası açmıştır (Hürriyet Gazetesi, 28.02.2002: 10). 2001 yılında 1.4 milyar dolar, 2002 yılı ilk çeyreğinde 130 milyon dolar kar açıklayan Worldcom Şirketin'de , yöneticiler yaptıkları hilelerle yaklaşık 3.8 milyar dolarlık giderleri ilgililerden gizlediği ve fazla kar açıklayıp yatırımcıları yanılttığı ortaya çıkmıştır.

c) Xerox Skandalı, Royald Ahold ve Parmalat Skandalları

Worldcom skandalından sonra, büro donanımları üreticisi Xerox'un da bir takım muhasebe hileleri ile 1997 – 2000 yılları arasında gelirlerini 6 milyar dolar fazla gösterdiği ortaya çıkmıştır (Hürriyet Gazetesi, 2002: 11).

ABD’de yaşanan bu skandalların ardından, 2003 yılı Şubat ayında Avrupa’da da benzeri bir durum ortaya çıkmıştır. Dünyanın üçüncü büyük perakende şirketi olan Royald Ahold 2001 ve 2002 yılları için ilan edilen kar rakamlarının olması gerekenden 500 milyon dolar daha fazla olduğunu bildirdikten sonra şirketin hisse senedi fiyatı bir günde yüzde 63 değer kaybetmiştir (Süer, 2004: 47).

Avrupa’da Royald Ahold’dan sonra 2003 yılı Aralık ayında İtalyan şirketi Parmalat’ın yolsuzluğu patlak vermiştir. İflas işlemi, Amerika Merkez Bankası’nın Parmalat’ın şirketlerinden Cayman Adaları’nda bulunan Bonlat Finans Şirketi’nin sözde sahip olduğu 5 milyar dolar değerindeki nakit ve senetlerin ortada olmaması nedeniyle başlatılmıştır (Bilanço Dergisi, Şubat 2004: 2).

Parmalat, Amerikalı yatırımcılara karşılığı olmayan 100 milyon dolar değerinde hisse senedi satmış (Bilanço Dergisi, Şubat 2004: 2) ve mal varlığını 8 milyar dolar şişirmiştir.

Yaşanan muhasebe skandalları muhasebe sistemi ve mesleği güveni kaybettirmiş, eksikliklerin giderilmesi amacıyla bir takım düzenlemelerin yapılması gerekli olmuş ve finansal raporlama ve bağımsız denetimin önemini gündeme gelmiştir.

2.3.3.2. Dünya’ da Muhasebe Hileleri Sonrası Alınan Önlemler

ABD’de yaşanan muhasebe skandallarının ardından SOX Yasası ile muhasebe ve denetim alanında birçok değişiklik yapılmıştır. SOX Yasası’nın geçmesiyle, pek çok şirket kurumsal yönetim politikalarını gözden geçirmek zorunda kalmıştır (Acar, 2006).

Yaşanan skandallar Dünya’ da finansal raporlamanın, yasal ve bağımsız denetimin, kurumsal yönetimin ve menkul kıymet piyasalarının daha ileri boyutlarda incelenmesini denetimini gerekli kılmıştır.

1984 yılında kabul edilen 8. Direktif ile ilgili olarak, uzun yıllar bir değişiklik yapılmamıştı. Bu nedenle, skandalların ardından Avrupa Komisyonu 8. Direktifi

(8th Company Law Directive) modernize eden bir yönerge hazırlayarak Parlamento'ya sunmuştur (Süer, 2004: 95-96).

Uluslararası Muhasebe Federasyonu'nun Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu muhasebeyle ilgili olarak yeni denetim standartları getirmiş ve finansal raporların denetiminde, yeni kalite kontrol standartları yayımlamıştır.

2.3.4. Türkiye 'de Muhasebe Hileleri

Muhasebe hilesi, V.U.K.'nda sadece kavram olarak yer almakta ancak tanımı yapılmamaktadır. Yani hangi unsurların muhasebe hilesi sayılacağı kanunda belirtilmemiştir. Muhasebe hilelerinin yapılması sonucu kaçakçılık suçu işlenmiş olacaktır (Şimşek, 2000: 112)

Genellikle Türkiye' de işletmelerin karını az göstererek, daha az vergi ödemeye yönelik yaptığı hileler işletmeler büyüdükçe etkisini yitirmektedir. Bu gibi düzenlemeler daha çok orta ölçekli ve daha küçük işletmelerde etkin olmaktadır. Türkiye'de muhasebe hilesi olarak en çok başvurulan yöntem az vergi ödeme amacıyla faaliyetlerin kayıtdışı bırakılmasıdır. Küçük işletmeler için geçerli olan bu durum işletmeler büyüdükçe tersine dönmekte , büyük işletmeler kendilerini daha iyi göstererek işletme ile ilgili üçüncü kişileri (ortaklar , müşteriler, bankalar v.b.) yanıltma ve onlardan yarar sağlamaya çalışmaktadır. Muhasebe hilelerinde işletmeler büyüdükçe işletmenin mali durumunu olduğundan iyi gösterme amacı özellikle kalka açık şirketlerde tavan yapmakta,söz konusu şirketlerde mali tabloların olduğundan iyi gösterilerek işletmenin piyasa değerinin yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

2.3.4.1. Türkiye' de Muhasebe Hileleri Örnekleri

Türkiye'de büyük muhasebe hileleri bankalar kaynaklı olup, tarihimiz boyunca bir çok banka yolsuzluğu olayı ile karşılaşılacaktır. Özellikle 90' lı yıllarda başlayan ve 2000'li yılların başında bir krizle patlak veren söz konusu

yolsuzluklarda usulsüz kredi kullanımları , kayıt dışı işlemler , uydurma hesaplar , paravan şirketler aracılığıyla yapılan yolsuzluklar ve off-shore hesapları yoluyla yolsuzluk yapmalar ön planda olmuştur. Tamamına yakın kısmı basından ve internet sitelerinden yer alan bazı örneklere göre başta İmar Bankası'nda yaşanan yolsuzluk skandalı,Türkiye'de son yıllarda ortaya çıkan en büyük yolsuzluklardan biridir.

a) İmar Bankası

3 Temmuz 2003 tarihinde İmar Bankası' nın bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılmış ve bankanın yönetim ve denetimi TMSF'ye devredilmiştir. BDDK'ya son raporlama tarihi olan 25 Haziran 2003 tarihi itibarıyla 746,9 trilyon lira olarak bildirilen tasarruf mevduatı tutarının yaklaşık 8.144 trilyon lira seviyesinde olduğu anlaşılmıştır (BDDK, 2003: 77- 78).

İmar Bankasının bilgisayar sisteminin ana belleğindeki veriler, sadece 2003 yılına ilişkin tespit yapılabilmesine olanak vermiş, fiili mevduat toplamı ile kamu otoritelerine bildirilen mevduat arasında farklılıklar,İmar Off-shore'dan yurt içine dönüştürülen mevduat ve izinsiz ve açığa hazine bonusu ve tahvil satışı, mevduat faizinden yapılan kesintilerin (stopaj, fon payı, özel işlem vergisi gibi) düşük beyan edilmesi v.b. bir çok uygulama bulunmuştur.

b) Etibank ve Bank Kapital

27 Ekim 2000 tarihinde BDDK, Etibank A.Ş. ile Bank Kapital A.Ş.' nin yönetim ve denetiminin, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na devredildiğini açıklamıştır. Her iki bankasında muhasebe kayıtlarında hileler yaparak ilişkili şirketlere usulsüz kredi sağladığı ve basın kuruluşlarına reklam adı altında fon transferi ettiği iddaa edilmiştir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu'nun, 27.10.2000 tarihli, 85 ve 86 sayılı kararında, bu bankaların yönetim ve denetiminin fona devredilmesinin gerekçeleri ise "Mali bünyelerinin, taahhütlerini karşılayamayacak şekilde zaafa uğraması, yetkili kurumlar tarafından yapılan

uyarılarına karşın, kanunda belirtilen tedbirleri almamaları, gelir-gider dengesi bozulan ve yükümlükleri değerinin, varlıklarının toplam değerini aşması, faaliyetlerini sürdürmelerinin mevduat sahiplerinin hakları ve mali sistemin güven ve istikrarı bakımından risk oluşturması olarak sıralanmıştır (www.ntvmsnbc.com).

c) Halk Bankası, Pamukbank ve Diğer Bankalar

Halk Bankası'nca yayınlanan 1999 yılı bilançosunda takipteki krediler brüt 143 trilyon, ayrılan karşılıkların düşmesinden sonra takiteki krediler net 66 trilyon olarak görünmektedir. Yüksek Denetleme Kurulunun 1998 yılındaki raporuna göre ise takipteki krediler çok daha fazla bulunmakta banka yöneticilerin bunu sakladığı gözükmektedir. Pamukbank'ta ise önemli sorun Grup firmalarına kullandırılan ve tahsil edilemeyen kredilerden kaynaklanmaktadır. Pamukbank bu kredilere ilişkin olarak faiz tahakkuku ve tahsilatı yapmamıştır. Banka faiz tahakkuku yerine sadece faiz reeskontu yapmış ve gruba kullandırılan bu kredilerden kaynaklı kur farkı ve reeskontlarını Tek Düzen Hesap Planına belirtildiğinden farklı olarak krediler altında alt hesaplarda ve diğer aktifler içinde geçici hesaplarda izlenmiştir. Grup şirketlerine yansıtılmayan , giderleştirilmeyen bu tutarlarla Pamukbank'ın bilançosu olduğundan karlı gösterilmiştir.

2.3.4.2. Türkiye'de Muhasebe Hileleri Sonrası Alınan Önlemler

Türkiye' de yaşanan bankacılık krizi sonrası Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), 02.11.2002 tarihli ve 24924 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Seri: X, No: 19 "Sermaye Piyasası'nda Bağımsız Denetim Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" ile yeni düzenlemeler yayımlamıştır. 18.02.2003 tarihli ve 25024 sayılı Resmi Gazete'de, "Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri X, No: 20 yayımlanmıştır. 20.03.2003 tarihli ve 25054 sayılı Resmi Gazete'de, "Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ" Seri: X, No: 21 yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu düzenlemelerle özellikle bağımsız denetim ile ilgili olarak bir çok düzenlemeler getirilmiş olup buna göre Mali Tablo ve Yıllık Rapor Hazırlanması ve Bildiriminde Sorumluluk ve Bağımsız Denetim Raporları şu şekilde tanımlanmıştır.

a) Mali Tablo ve Yıllık Rapor Hazırlanması ve Bildiriminde Sorumluluk

Mali tablo ve raporların muhasebe standartları ile genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmasından, sunulmasından ve gerçeğe uygunluğu ile doğruluğundan, Türk Ticaret Kanunu ve sermaye piyasası çerçevesinde ortaklık ve aracı kurumun yönetim kurulu sorumludur. Ortaklık ve aracı kurumun yönetim kurulu, belirtilen kapsamda hazırlanacak mali tablolar ve yıllık raporların kabulüne dair ayrı bir karar almak zorundadır.

b) Bağımsız Denetim Raporları

Bağımsız denetim raporu, bağımsız denetim sonucunda denetçi görüşünün açıklandığı metindir. Bu raporun ekinde, mali tablolar ve açıklayıcı notlar yer alır. Bağımsız denetim raporu, sürekli ve özel denetimlerde bu tebliğin 1-5 numaralı; sınırlı denetimlerde 6,7 numaralı eklerinde yer alan formlara uygun olarak düzenlenir (Geroğlu, 2006: 48-52).

Takip eden yıllarda muhasebe sistemine getirilen yenilikler ve yeni standartlar bu sürecin bir devamı olarak görülebilir.

2.4. Mali Tahlil ve Derecelendirme

2.4.1. Mali Tahlil ve Önemi

Bankalarda kredilerden alınan faiz ve komisyonlar bankaların başlıca gelir kaynaklarını oluşturmaktadır. Bankalar yaptıkları kredi sözleşmeleri ile yoğun risklerle karşılaşmakta olup kredi tahsisinde ,ne kadar titizlik gösterilirse gösterilsin,kredi riskini tamamen ortadan kaldırmak mümkün gözükmemektedir.

Bankanın müşterinin kredibilitesini belirlerken müşteriye tanınması gerektiğinden bu alanın en önemli ayağını mali tahlil ve istihbarat raporları oluşturmaktadır.Çoğukez bu incelemelerden elde edilen toplam izlenim, müşterinin vereceği teminatlardan önce gelmektedir (Yüksel, 1992:107).

Özellikle Türkiye’de yaşanan büyük sermaye sıkıntısı şirketleri yabancı kaynaklara yöneltmekte ve bu durum bankalar açısından büyük müşteri potansiyelinin yanında büyük riskleri de doğurmaktadır (www.muhasabetr.com, 31.12.2008).Bu durum mali tahlil çalışmalarının önemi artırmaktadır.

2.4.1.1 Mali Tahlil Tanımı ve Kapsamı

Mali tahlil işletmelerin faaliyetinin ve finansal durumunun açıklanmasına yönelik çalışmalar bütünüdür. Bir bütün olarak işletme faaliyetinin başarı derecesini ölçmek,işletmenin ana ve ikincil hedeflerine ulaşp ulaşmadığını saptamak,hedeflere ulaşamamışsa nedenleri araştırmak,- geleceğe yönelik planlar hazırlamak,üretilecek mal ve hizmetlerin türleri, üretim miktarları ve izlenecek fiyat politikası konusunda karar almak, faaliyetleri denetimde değerlendirme olarak sıralanabilir. (Akgüç,1987:13)

Bankalar kredi kararı verirken, kredi talebinde bulunan firmaların yalnızca mali tablolarını incelemekle yetinmemektedir. Mali tablolar kredi analizinde nicel boyutu oluştururken bir de nitel boyutu vardır. Nitel boyut çoğunlukla sayısal olmayan verilerden oluşmaktadır. Kredi analizinde firmanın gelecekteki performansını etkileyen ya da etkileyebilecek nitel ve nicel bütün faktörler analize dahil edilmektedir (Babuşçu, 1997:47).

Mali tahlil yapılmasındaki amaç; kredi işlemlerindeki riski en aza indirmektedir. Genel olarak mali tahlil çalışmalarında, bankaların kredi ilişkisinde bulunduğu ya da bulunmayı düşündüğü gerçek ve tüzel kişi işletmelerinin kredi değerliliği ve ödeme gücüne göre hangi tutarlarda hangi tür kredilerin hangi teminatlarla kullanılması gerektiğinin tespiti ve riskin azaltılması amacıyla gizlilik, tarafsızlık, doğruluk, süreklilik ve geçerlilik ilkeleri altında edinilen bilgileri

ilgililere sunma ticari, mali ve moralite açısından çeşitli kaynaklardan araştırma yapma, bilgi toplama, değerlendirme ve raporlama işlemi yapılır (Palabıyık, 2007:2).

2.4.1.2 Mali Tahlilin Tarihsel Gelişimi

Mali tablolar hazırlanmasının tarihi oldukça eski olduğu halde, mali tablolar tahlilinin en fazla yüz yıllık bir geçmişi bulunmaktadır (Akgüç, 2005:10-13).

Mali tablolar analizi, ilk kez XIX'uncu yüzyılın sonlarında 1890'larda bankerler tarafından yapılmaya başlanmış, bankerler, kredi talebinde bulunan kişi veya firmalardan, kredi açılması hususundaki kararlarına dayanak oluşturmak üzere, bilanço istemeye başlamışlardır. Bu nedenle, kredi taleplerinin incelenmesi ve firmaların borç ödeme güçlerini saptamak için bilançolardan yararlanılmasına, XIX'uncu yüzyılın sonlarından itibaren başlandığı söylenebilmektedir.

XIX'uncu yüzyılın sonlarında bilanço kalemleri bankerlerce incelenmiş, ancak objektif kriterlerin belirlenmesi 1908 yılında analizlerde oranlar (ratio, rasyo) kullanılmasıyla başlamıştır.

1911 yılında "The Pirinciples of Bond Invesment" isimli eseri ile Lawrence Chamberlain yüzde yöntemi ile analizi bulmuştur. Buna göre hesap kalemlerinin aktif toplam içindeki payı yüzde olarak hesaplanmakta ve önem ve büyüklükler buna göre belirlenmektedir.

2.4.1.3 Mali Tahlilde Kullanılan Kaynaklar

Mali tahlil yapılabilmesi için kullanılan tablolar aşağıdaki gibidir. Her ne kadar mali tahlilde temel olarak, bilanço ve gelir tablosu kullanılsa TDMS' de yayınlaması zorunlu olmayan ancak TMS/TFRS ' de bir kısmının yayınlınmasına zorunluluk getirilen fon akım tablosu, nakit akım tablosu, satışların maliyeti tablosu, kar dağıtım tablosu, öz kaynaklar değişim tablosu gibi tablolar mali tahlilde kullanılmaktadır.

a) Bilanço

Bilanço; 1 seri numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre; "*Bilanço, bir işletmenin belli bir tarihte sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağladığı kaynakları gösteren mali tablodur*" şeklinde ,213 sayılı Vergi Usul Kanununun 192'nci maddesinde ise ; "*Bilanço, envantere gösterilen kıymetlerin tasnifli ve karşılıklı olarak değerleri itibariyle tertiplenmiş hülasasıdır*" şeklinde ve TTK'nun 74'üncü maddesinde ise; "*Bilanço, envantere gösterilen kıymetlerin tasnifi ve karşılıklı olarak değerleri itibariyle tertiplenmiş hülasasıdır*" şeklinde tanımlanmaktadır.

Bilanço, bir işletmenin belli bir tarihte sahip olduğu varlıklar ile bu varlıkların sağlandığı kaynakları gösteren tablodur (Sevilengül, 2003:37)

Yapılan çeşitli tanımlamalardan sonra genel olarak Bilanço, belirli bir tarihte işletmenin varlıklarını ve kaynaklarını belirli şekil şartları ile gösteren tablo olarak tanımlanabilir.

b) Gelir Tablosu

1 seri numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre; "*Gelir tablosu, işletmenin belirli bir dönemde elde ettiği tüm gelirler ile aynı dönemde katlandığı tüm maliyet ve giderleri ve bunların sonucunda işletmenin dönem net karını veya dönem net zararını kapsar*" şeklinde tanımlanmaktadır.

Gelir tablosunun tanımına vergi kanunları açısından bakacak olursak, teknik tanımda bir farklılık olmadığı görülmektedir.Çünkü vergi kanunları açısından da gelir tablosu muayyen bir dönemdeki gelir ve karların yine aynı dönemdeki gider ve maliyetlerle karşılaştırılması ile dönem kar yahut zararının tespitine yöneliktir (Özer, 1997:306)

Sonuç olarak gelir tablosu belirli bir hesap dönemi içinde işletme faaliyetlerini ve faaliyet sonuçlarını özetleyen tablo şeklinde tanımlanabilmektedir

Gelir tablosu, mizanda bulunan gelir ve gider kalemlerinin sınıflandırılarak belli formatlara göre hazırlanmasıyla elde edilen ve hesap dönemi sonunda işletmenin ulaştığı kar veya zarar durumunu ayrıntılarıyla gösteren tablodur (Şakar, 2001:158)

c) Net İşletme Sermayesi Değişim Tablosu

Bir hesap dönemi içerisinde işletme sermayesinin kaynaklarını ve kullanılış yerlerini belirtmek yoluyla o dönemde net işletme sermayesinde artış veya azalışı ortaya koymaktadır. İşletmenin kısa vadedeki ödeme gücünü belirlemekte olup, sektörel farklılıklar göstermekle birlikte en azından pozitif bir bakiye göstermesi beklenmelidir. Bu, işletmenin tüm kısa vadeli yükümlülüklerini vadesiz varlıkları ve kısa vadeli alacaklarıyla karşılayabileceğini ifade ederki, bu da işletmenin ani genel ve/veya sektörel krizlere karşı direncinin bir ölçüsü olmaktadır (Şakar, 2002:66)

d) Özsermaye (Özvarlık) Değişim Tablosu

Bir hesap dönemi içerisinde firmanın özsermayesinde meydana gelen değişiklikleri ve bunun nedenini gösteren tablolardır. Özkaynakları belirleyen tüm ayrıntılar özvarlık değişim tablosunda görülebilmektedir. Diğer mali tablolara göre daha az öneme sahip bir mali tablo gibi görünse de işletmeyle ilgili üçüncü kişilere ve özellikle de bankalara yatırımcılara önemli bilgiler sağlamaktadır.

e) Fon Akım Tablosu (Kaynak/Kullanım Tablosu)

İşletmenin peşpeşe iki hesap dönemi ele alınarak elde edilen ve işletmenin hangi kaynaklardan yararlandığı ve kaynakları nereye kullandığını gösteren dinamik bir tablodur. İki farklı dönemin bilanço kalemleri arasındaki farklar elde edilmekte ve belli bir sınıflandırma yöntemine göre gruplandırılarak oluşturulmaktadır. Fon akım tablosunun gerçekçi sonuçlar verbilmesi için bilançoların arındırma ve düzeltme işlemlerinden geçirilmiş olması gerekmektedir.

f) Nakit Akım Tablosu (Para Akım Tablosu)

İşletmeden, bir dönemdeki nakit giriş ve çıkışları ile nakit artış ve azalışlarını gösteren tablodur. Nakit akım tablosu, işletmenin belirli bir hesap dönemi içinde ortaya çıkan nakit akışlarını, kaynakları ve kullanım yerleri bakımından gösteren tablo olarak da tanımlanmaktadır. İşletmenin nakde dönme veya nakdi ödeme gücünü göstermektedir.

2.4.1.4. Mali Tahlilde Kullanılan Temel Oranlar

Geleneksel olarak kredi değerlendirme işlevi, Oran Analizi, Karşılaştırmalı Tablolar Analizi, Yüzde Yöntemi ile Analiz (Dikey Analiz), Eğilim Yüzdeleri Yöntemi ile Analiz (Trend Analizi) gibi teknikler kullanılarak yapılmaktadır. Söz konusu temel yöntemler geçerliliklerini korumakta ve özellikle bankalar tarafından sıklıkla kullanılmakta olsada günümüzde gelişen ve değişen kayıt sistemlerine uygun, daha objektif yöntemler arandığı da bir gerçektir.

Firmalarda yapılacak her analiz bir amaca yönelik olup, basit bir oranı ifade eden rasyoyu, finansal tabloların çeşitli kalemlerini kullanarak hesaplamak mümkün olmaktadır. Ancak analizin amacının ne olduğunu hiçbir zaman akıldan çıkarmamak gerekmektedir. O zaman görülecektir ki, hesap edilen çok sayıda rasyonun ancak belli sayıda olanları amaca uygun düşmektedir (Türko, 1994:86).

Mali tahlilde kullanılan rasyolar aşağıda anlatılmaktadır. Rasyolar analiz edilirken rasyoları değiştiren nedenler iyi gözlemlenmeli ve değerlendirmeler buna göre yapılmalıdır.

A) Likiditeye İlişkin Oranlar

Likidite oranları, kısa vadeli borç ödeme gücünü ölçmek, başka bir deyişle likidite riskini değerlendirmek, net işletme sermayesinin yeterli olup olmadığını tespit etmek için kullanılmaktadır (Akgüç, 2005:380).

İşletmelerin gerçek finansal durumların belirlemek için varlıkların kalitesinin ve likiditesinin analiz edilmesi gerekmektedir. İşletmeye borç verenler risklerini belirlerken özellikle net işletme sermayesinin ve buna ek olarak varlıkların kalitesi ve likidite derecesine bakmaktadırlar.

Net işletme sermayesi, dönen varlıklardan kısa vadeli yabancı kaynakların çıkarılması ile bulunan tutarı ifade etmektedir. Net işletme sermayesinin finansmanı uzun vadeli yabancı kaynaklar ve özkaynaklar ile karşılanmaktadır. Başka bir ifade ile net işletme sermayesi, firmanın uzun vadeli bir varlığı olmaktadır. Net işletme sermayesi yatırım projeleri değerlendirilirken, yatırım olarak dikkate alınmaktadır (Ercan ve Ban, 2005:22).

Net işletme sermayesinin yeterliliği, net işletme sermayesinin tutarından çok, cari oranla, başka bir deyişle dönen varlıkların kısa süreli yabancı kaynaklara oranı ile ölçülmektedir. Normal olarak, bu oran ne kadar yüksek ise, işletmenin borç ödeme gücü o kadar fazla anlamına gelmektedir. Bununla beraber cari oranın çok yüksek olması, işletmenin yönetimi açısından sakıncalı görülebilmektedir. Gerçekten bu oranın gereğinden yüksek olması, işletmenin elinde atıl fonlar bulunduğunu veya mali kaynakların verimli olmayan varlıklara yatırılmış olduğunu, kaynakların etkin bir şekilde kullanılmadığını göstermektedir (Akgüç, 2005:284).

a) Cari Oran

Kısa vadeli yabancı kaynaklar ile dönen varlıklar arasındaki ilişkiyi göstermektedir. Kısa vadeli yabancı kaynakların ödenebilme kabiliyetini gösteren cari oran, dönen varlıkların kısa vadeli borçlara oranlanması ile bulunmaktadır. Mali tahlilde en çok kullanılan oranlardan birisi olan, cari oran şu formül ile hesaplanmaktadır:

$$\text{Cari Oran} = \frac{\text{Dönen varlıklar}}{\text{Kısa vadeli yabancı kaynaklar}} * 100$$

b) Likidite Oranı (Asit-Test Oranı)

İşletmenin ani kısa süreli borç ödeme yeteneğini gösteren ve cari oranı bir nevi tamamlayan bu oran likit değerlerin kısa vadeli borçlara bölünmesi ile bulunmaktadır. Likiditesi yüksek değerler olarak ifade edilen dönen varlıklardan stokların düşülmesi sonucu kalan tutarın kısa vadeli borçlara bölünmesi şeklinde formüle edilmektedir:

$$\text{Likidite oranı} = (\text{dönen varlıklar} - (\text{stoklar} + \text{diğ. dön. varlıklar})) / \text{ks. vad. yb. kay.} * 100$$

Bu oran; cari oranı tamamlayan bir oran olup firmanın kısa vadeli borç ödeme yeteneğinin ölçmektedir.

c) Nakit Oranı (Disponibilite Oranı)

Nakit değerlerin kısa vadeli yabancı kaynaklara oranını ifade eden nakit oranı işletmenin elindeki mevcut hazır değerleri ile kısa vadeli borçlarını ödeyebilme kabiliyetini göstermektedir.

Firmanın faaliyetlerinin durdurulduğu varsayılarak; likit değerleri ile mevcut faaliyetleri kapsamında yapmış olduğu olağan giderlerini ne kadar süre ile finanse edebileceğini göstermekte olan nakit oranının %20'nin altına düşmemesi genel bir kural olarak arzulanmaktadır (Akdoğan ve Tenker, 2001:615).

$$\text{Nakit oranı} = \text{hazır değerler} / \text{kısa. vad. yb. kay.} * 100$$

Kredi analizlerinde bu oranın 1 çıkması iyi bir değer olarak kabul edilmektedir. Ancak çok gerçekçi olmayan bu değer kısa vadeli yabancı kaynakları karşılayacak oranda elde hazır değer tutulması, işletmenin kaynaklarını verimli kullanmadığı ve elde atıl fon tuttuğu anlamına gelmektedir ki, bu da işletmenin iyi yönetilmediğinin bir göstergesi olabilir.

B) Performans Oranları

Mali tahlilde, işletme faaliyetlerinde kullanılan varlıkların etkili bir biçimde kullanılıp kullanılmadığını ölçmek için kullanılmakta olan söz konusu oranlar aşağıdaki gibidir.

a) Ticari Alacakların Satışlara Oranı ve Ticari Alacakların Ortalama Tahsil Süresi

Vadeli satışların peşin satışlardaki oranının ne olduğunu göstermektedir. Oranın yüksek çıkması satışların çoğunlukla vadeli yapılmakta olduğunu veya vadeli satışlarda uzun vadeye gidildiğini göstermektedir.

Firmanın normal faaliyeti ile ilgili satışlarından doğmuş alacaklarının kısa ve uzun vadeli alıcılar, alınan çekler, alacak senetleri ve diğer ticari alacaklar hesaplarının toplamının yıllık net satışlar toplamına bölünmesi ile hesaplanmakta olup, aşağıdaki şekilde formüle edilmektedir:

Ticari alacakların satışlara oranı= (kısa vadeli ticari alacaklar + uzun vadeli ticari alacaklar) / net satışlar * 100

Ticari alacak tahsil süresini hesaplamak için bulunan yüzde sayısını 365 ile çarpmak gereklidir. Örnek olarak ticari alacakların satışlara oranı %40 ise ortalama tahsil süresi $0.40 * 365 = 146$ gün olarak hesaplanmaktadır.

b) Ticari Borçların Satışların Maliyetine Oranı ve Ticari Borçların Ortalama Tediye Süresi

Vadeli alışların peşin alışlardan fazla olup olmadığını göstermekte olan oranının yüksek çıkması, Firmanın faaliyetler mal alışlarının ağırlıkla vadeli olduğunu göstermektedir. Söz konusu oranının yüksek çıkması finansman ihtiyacının yüksek olduğunu göstermektedir. Bu oran aşağıdaki gibi formüle edilmektedir:

Ticari borçların satışların maliyetine oranı= (kısa vadeli ticari borçlar + uzun vadeli ticari borçlar) / SMM * 100

Bu oran aracılığıyla ticari borçların ortalama tediye süresi hesaplanabilmek için oranı 365 ile çarpmak gereklidir. Örnek olarak ticari borçların satışların maliyetine oranı %40 ise ortalama tediye süresi $0.30 * 365 = 146$ gün olarak hesaplanmaktadır.

a) Stok Devir Hızı - Devir Sayısı

Firmalar için stokların devir hızı önemli bir gösterge olup, bu hız stokların ne kadar zamanda nakde dönüştüğünü, yılda kaç defa satıldığını ve ne kadar geri dönüşüme uğradığını ifade etmektedir. Bulunan sayının olumlu veya olumsuz olduğu, satışa konu olan malların alım ve satım özelliklerine göre değerlendirilmektedir.

Şu şekilde formüle edilir: $\text{Stok devir hızı} = \text{S.M.M} / \text{ortalama stok}$

b) Aktif Devir Hızı

Firmanın mevcut kaynaklarının etkin kullanıp kullanmadığının göstergesi olan formül şu şekildedir:

$\text{Aktif devir hızı} = \text{net satışlar} / \text{ortalama aktif toplamı}$

c) Nakde Dönüşüm Süresi ve Finansman Süresi

Firmanın mal alımından nakde dönüşmesine kadar geçen süreyi ifade etmekte olup bu sürenin kısa olması olumludur. Aşağıdaki gibi formüle edilmektedir.

$\text{Nakde dönüşüm süresi} = \text{alacakların ortalama tahsil süresi} + \text{stok tutma süresi}$

$\text{Finansman süresi} = \text{alacakların ort.tahsil sür.} + \text{stok tutma sür.} - \text{borç tediye sür.}$

Nakde dönüşüm süresi ile borç tediye süresi arasındaki fark ise firmanın finansman süresini vermekte olan mali tahlil çalışmalarında bu süreye dikkat etmek ve işletmenin faaliyet döngüsü ile yorumlamak büyükönem taşımaktadır.

C) Finansal Yapı Oranları

İşletmenin kaynak yapısının etkinliği ve uzun vadeli borç ödeme gücünün yeterliliğinin ölçülmesinde kullanılmaktadır.

En çok kullanılan oranlar aşağıda maddeler halinde açıklanmaktadır.

a) Finansman Oranı

İşletmenin faaliyetlerinin ne oranda yabancı kaynaklarla karşılandığını , finansmanda özkaynaklarının taşıdığı yükü göstermektedir.Bu oran aşağıdaki formül yardımıyla hesaplanmaktadır:

$$\text{Finansman oranı} = \text{yabancı kaynaklar} / \text{özkaynaklar} * 100$$

Bu oranın 1 'in üzerinde olması firmanın faaliyetlerinin finansmanında toplam yabancı kaynakların etkinliğinin özkaynaklardan fazla olduğunu, 1'in altına olması ise finansmanda özkaynakların oranının toplam yabancı kaynaklardan daha fazla olduğunu göstermektedir.

b) Toplam Mali Borçlar / Pasif Toplamı (%)

Toplam kaynakların ne kadarının mali borçlardan oluştuğunu ifade etmektedir. Oranın yüksekliği firmanın işletme dışı kaynak olarak daha çok banka kredisi ve diğer mali borçlara başvurduğunu göstermektedir. Oranın düşüklüğü ise firmanın finansman kaynağı olarak banka dışı kaynaklardan (satıcı kredisi, finansman bonusu gibi borçlanma senetleri çıkarılması, müşteri avansları v.b.) yararlandığını ortaya koymaktadır (Akgüç, 2005:402).

c) Maddi Duran Varlıkların Özkaynak ve Uzun Vadeli Yabancı Kaynak Toplamına Oranı

$$\text{Oran şu şekildedir: } \text{M.D.V. (Net)} / (\text{U.V.Y.K.} + \text{Özkaynak}) * 100$$

Net maddi duran varlıkların ne oranda firmanın kendi kaynakları ve uzun vadeli yabancı kaynak ile finanse edildiğini göstermektedir

D) Karlılık Oranları

Kredi verenler işletmelerin kar ortağı konumunda olduklarından karlılık finansal kuruluşlar açısından oldukça önem taşımaktadır.

Karlılık oranları aşağıda maddeler halinde açıklanmaktadır;

a) Brüt Kar Marjı

Brüt kar/net satışlar oranını ifade etmektedir. Brüt satış karı oranının zaman içerisinde yükselme eğilimi göstermesi, firmanın lehine yorumlanacak olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

b) Net Kar Marjı

Net kar / Net satış tutarı oranını ifade etmektedir. Firmanın satış karlılığını verir.

c) Bilanço Karının Net Satışlara Oranı

Net satışların yüzde kaçının işletmenin vergi öncesi karını oluşturduğunu ortaya koymaktadır. Oranın yüksek olması firma yüksek karlılıkla çalıştığının göstergesi olarak yorumlanmaktadır. Aşağıdaki gibi formüle edilmektedir.

Bilanço karlılığı= bilanço karı(vergi öncesi/sonrası)/net satışlar *100

d) Özsermaye Karlılığı

Özkaynakların karlılığını ifade eden bu oran, işletmenin ortaklar tarafından yatırılmış bulunan sermaye ve diğer fonların karlılık derecesini saptamaya yaramaktadır. Aşağıdaki gibi formüle edilmektedir:

Özsermaye karlılığı= net kar/Özsermaye * 100

Genel olarak bu oran ne kadar yüksek olursa sermaye sahiplerinin firmaya temin ettiği fonların karlılık derecesi de o kadar yüksek olmaktadır. Analizlerde karlılığın kaynağına dikkat edilerek değerlendirmeler yapılmalıdır.

e) Aktif Karlılığı

İşletmenin kaynaklarını ne derece karlı kullandığını göstermekte olup oran ne kadar yüksek olursa kaynakların da o derece karlı kullanıldığı olduğu anlaşılmaktadır.

Şu şekilde formüle edilmektedir

Aktif karlılığı = Net kar/Aktif toplamı * 100

2.4.2. Mali Tahlil ve Basel II

Türkiye’de ve standartları benimseyen diğer ülkelerde hem finans sektörünü hem kamu sektörünü hem de reel sektörü birinci derecede etkileyecek düzenlemeler içeren Basel II ‘nin uygulanmaya başlanmasıyla kredi tahsisinde limitin teminatın fiyatlamasının belirlenmesi Firmalara verilen derecelendirme notu ile olacaktır. Günümüze kadar bazı bankalar derecelendirme notu kullanmasa dahi yaptıkları mali tahlil çalışmaları ile firmaların kredibilitesine ilişkin dereceler oluşturmuştur. Ne varki Basel II ile kredi riskinin ölçülmesinde riski daha iyi yansıttığı kabul edilen derecelendirme sistemi benimsenmiş ve uygulanmaya başlanmıştır.

Basel II de derecelendirme de iki yöntem belirlenmiştir Standart Yöntem ile Basel II İçsel Derecelendirme Yöntemi olarak belirlenen yöntemlerden Standart Yöntem’de bankalar bazı müşterilerinden derecelendirme notu talep edecekler , müşterilerde derecelendirme şirketinden aldıkları derece notunu bankaya ibraz etmeleri gerekecektir. Bu sisteme göre notu iyi olan şirketler düşük maliyetli ve teminatlı krediler kullanabilecek notu olmayan müşteriler göre avantaj sağlayacaklardır. İçsel Derecelendirme Yöntemi’nde ise bankalar müşterilerinden derece notu talep etmeden müşterilerine derece notu kendileri tarafından verilecektir. Banka müşterilerine derece notu verirken müşterilerinin mali ve mali olmayan verilerini kullanarak kendi derecelendirme sisteminde değerlendirme yapacaktır.

Gelişmekte olan ülkelerde derecelendirme kuruluşlarının yaygın olmaması standart yöntemi riskli hale getirmiştir. Türkiye gibi özellikle gelişmekte olan ülkelerde standart yöntemlerden ziyade içsel derecelendirme yöntemleri üzerinde durulmuştur. Gerek bankaların Basel II uygulamalarının hayata geçmesinden kısa süre sonra içsel derecelendirme yöntemlerini tercih etme eğiliminde olmalarında gerekse dışsal derecelendirme kuruluşlara olan güvenin az olması veya maliyetli olması gibi nedenlerden dolayı kendi içsel derecelendirme sistemlerini en kısa sürede hayata geliştirmeleri sonucunu doğurmuştur.

Derecelendirme sisteminde genel olarak bankaların ve derecelendirme kuruluşlarının bir firmaya derecelendirme notu verirken sadece firmanın mali yapısını hesaba katmasının sağlıklı sonuçlar vermeyeceği düşünülmektedir.

Aşağıda tablolar halinde verilen Doğu Marmara Bölümünde faaliyet gösteren bankalar üzerinde yapılan anket çalışmasına göre (Karabınar, S., Ün, N. 2004) ankete katılanlardan %83,7'lik bir oranının mali verilere güvenmediği anlaşılmıştır. Güvensizlik sebeplerine bakıldığında mali tabloların gerçek verileri içermemesi, kayıt dışı ekonomi ön plana çıkmaktadır. Mali analiz sürecinde en çok risk taşıyan bilanço kalemleri ise kredi borçlarının bilançolarda izlenmemesi, ticari borç ve alacak durumlarının fiktif değerler olması ve ortaklar hesaplarının da bilanço denkliliğini sağlayan bir araç olarak kullanılması olmuştur.

Derecelendirme objektif bir değerlendirme işlemi gerekli kılar , buna göre kredi teklif edilen firmaların mali ve mali olmayan (niteliksel) yapılarının ayrı ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. .

Finansal Değerlendirme; firmaların finansal yapısının derecelendirilmesi, firmanın likidite, mali yapı, faaliyet yapısı, büyüme ve karlılık oranlarının analizinin yapılması ile gerçekleştirilmektedir (Özer, 2007:77).

Niteliksel Değerlendirme ise;

- Ortaklar ve yönetim kalitesinin,
- Firmanın üretim, satış, pazarlama faaliyetleri kalitesinin,
- Firmanın faaliyette bulunduğu sektörün ve
- Firmanın bankalar ile ilişkilerinin ayrı ayrı değerlendirilmesi ile gerçekleştirilir (Özer 2007:78).

Genel olarak özetlemek gerekirse Basel II'nin uygulanmasıyla birlikte kredi talebinde bulunan şirketler için derecelendirme notu kredi temini ve maliyeti açısından ana gösterge olacak , bankalar derecelendirme notlarını kendi iç dinamikleri ile Firmanın mali ve mali olmayan verilerini analiz ederek vereceklerdir.

2.4.3. Derecelendirme

2.4.3.1. Derecelendirme Kavram Kapsam ve Tarihsel Gelişimi

a) Derecelendirme Kavramı

Derecelendirme sözlük anlamıyla bir şeyin veya bir kimsenin sahip olduğu değerlerin kalite düzeylerinin ortaya konulması işlemi olup borç verenler açısından derecelendirme, bir şirket veya kuruluşun, faaliyetlerini ve yükümlüklerini zamanında yerine getirip, getirmediğinin objectif kriterler altında değerlendirmesi işlemi ifade etmektedir.

Uluslararası en iyi uygulamalar ve Basel II standartlarına göre, “Derecelendirme Sistemi” terimi, kredi riskinin değerlendirilmesini, içsel risk derecelerinin tayinini, temerrüt ve zarar tahminlerinin sayısallaştırılmasını destekleyen tüm yöntemler, süreçler, kontroller, veri toplama ve bilgi teknolojisi sistemlerini kapsamaktadır.

BDDK tarafından 1 Kasım 2006 tarih ve 26333 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmeliğe göre; kredi değerliliğinin derecelendirilmesi, müşterinin;

- 1) Kullanacağı krediyi geri ödeyebilme gücünün veya
- 2) Borçluluğunu temsil eden sermaye piyasası araçlarının anapara, faiz ve benzeri yükümlülüklerini vadelerinde karşılayabilme riskinin, derecelendirme kuruluşu tarafından bağımsız, tarafsız ve adil olarak değerlendirilmesi ve sınıflandırılması faaliyeti olarak tanımlanmıştır. (www.bddk.gov.tr)

b) Derecelendirme Tarihi ve Gelişimi

Günümüzdeki şekliyle derecelendirme, 20. yüzyılın başlarında ABD'de yayınevlerinin yatırımcılara, ticari firmaların finansal durumları hakkında bilgi sağlamalarıyla başlamışla orta çıkmıştır. Freeman Putney ve John Moody derecelendirmenin başlaması ve gelişmesinde en büyük katkı sağlamış olup John Moody 1905 yılında ilk derecelendirme kuruluşu olan Moody's Investors Service'yi kurmuştur. 1925 yılına kadar Poor's Publishing Company , Standard Statistics Company , Fitch Publishing Company ilk derecelendirmelerini yayımlamışlardır. Derecelendirmenin finansal piyasalarda aktif olması 1930'lu yıllarla başlamıştır.

Derecelendirme A.B:D.'de başlamış ve gelişmiş olmakla birlikte, özellikle 1980'li yıllardan itibaren ülkeler arası gelişen ticaret ve teknoloji ile birlikte A.B.D. dışındaki ülkelerde de yaygınlaşmıştır. Globalleşmenin ve dünya ticaretinin hiç olmadığı kadar etkin olduğu günümüzde bir çok derecelendirme şirketi ulusal ve uluslararası düzeyde şirket, tahvil ve finansman bonolarını derecelendirmektedir.

c) Bankalar Açısından Derecelendirme

Kredi değerliliğinin tespiti amacıyla, bankalar ve diğer finansal kuruluşlar tarafından firmaların ahlaki ve mali durumlarını doğru olarak tespit etmek için yapılan değerlendirme ve sınıflandırma faaliyeti olan derecelendirmenin bankalar açısından da son dönemlerde önemini giderek arttırmaktadır. Derecelendirme bankalar için; belirlenen risk düzeyinde kredinin faiz, vade, tutar ve geri ödeme planını daha rasyonel bir şekilde saptayarak kredi yönetiminde etkili olmak, toplam kredi portföyünün yapısını kolayca ortaya koymaya yardımcı olmak gibi önemli fonksiyonlar üstlenmektedir.

Derecelendirme sistemleri çoğunlukla firmaların mali ve yönetsel açılarından değerlendirilmelerini içermekte olup, çok sayıda mali ve mali olmayan verileri baz almaktadırlar.

Derecelendirme sistemlerinin kullanıcısı olan finansal kuruluş açısından faydaları şu şekilde sıralanabilir:

Kredi ilişkisine giren firmaların kredibilitelerinin belirli ve objektif kıstaslar altında ölçülebilmesini sağlayarak kişisel yorumları veya kararları en aza indirerek objektif kriterleri ön plana çıkarmak.

Firmaların riskini ölçerek, banka portföyündeki risk dağılımını etkin bir şekilde analiz edebilmek, raporlayabilmek ve firmaların daha yakından izlenmesini sağlamak.

Risk/getiri perspektifinden,fiyatlamaya yardımcı olmak ve farklı risk dereceleri için farklı fiyatlar uygulayabilmek için gerekli veri teminine destek olmak.Kredi riskinin sayısallaştırılması aşaması için gerekli tarihsel veri setini oluşturmak.Optimum sermaye tahsisinin sağlanmasında araç vazifesi görmek.

2.4.3.2. Derecelendirme Temel Özellikleri ve Türleri

a) Temel Özellikleri

Derecelendirme işlemi ticari şirketler, finans kurumları, bankalar ve hatta ülkelerin bazı yükümlülüklerini değerlendirmek için yerel / uluslararası piyasalardan borçlanma gücünü ortaya koymaktır.

Derecelendirmede not sistemi belirlenmiş olup , notlar uluslar arası kabul görmüş ve kolay anlaşılır semboller ile ifade edilmektedir.

Derecelendirme ile verilen notlar çoğunlukla yükümlükül olmaktan ziyade bir güvenilirlik göstergesidir.

Derecelendirme sonucunda elde edilen sonuçlar bankalar , müşteriler , yatırımcılar , ülkeler , devletler , analistler v.b. bir çok kesim için önemli bilgiler vermekte, 3.kişilerin analiz maliyetlerini ortadan kaldırmaktadır.

Derecelendirme notu belli anı ifade etme oduğunda revize edilemelidir.

Derecelendirme objektif bir çok değerlendirmelere olanak tanımaktadır ve ve yapılabilecek farklı analizlere ışık tutmaktadır.

b) Derecelendirme Türleri

Derecelendirme kuruluşları kısa ve uzun vadede borçluyu ve borcu değerlendirmektedir. Borçlu derecelendirilirken hem ana para ve faiz geri ödeme riski olan kredi riski hem de borçlunun performans riski göz önüne alınmaktadır. Borç derecelendirilirken ise, daha çok kredi riski ve borcu ödemesi gereken borçlunun notu önem taşımaktadır. Derecelendirme metotları açısından derecelendirme kuruluşlarının birbirlerine yakın yöntemler kullandığı kabul edilmektedir (Takan M., 681)

Borçlu derecelendirmesi (issuer rating) genel olarak ülke (sovereign rating) ve kurum (corporate) derecelendirmesini içerir. Borç derecelendirmesi (debt veya issue rating) bir ülke veya kuruma ait bir yükümlülüğün derecelendirmesi olup basit anlamda borcun vadesinde ödenip ödenmemesinin derecelendirmesidir.

Banaklar açısından önemli olan şirket derecelendirmesi olup şirket derecelendirmesi bağımsız bir derecelendirme kuruluşu yada içsel kaynaklarda tarafından şirketin faaliyetlerinin, varlıkların niteliğinin yükümlülüklerini yerine getirebilme gücünün sayısal ölçülerle belirlenmesidir. Notlar verilirken, şirketin geçmiş ve gelecek finansal durumları, yönetim kalitesi, faaliyet performansı, şirkete ait özel durumlar, yükümlülükleri, finansal gücü ve kredi kalitesini etkileyebilecek siyasi ve ekonomik gelişmeler incelenmektedir.

Derecelendirme yapılırken, birbirinden bağımsız olarak bir çok değişgen analiz edilmektedir. Bu değişgenler arasında, ortak ve firma moralitesi , personel durumu , finansal durum , ürün, piyasa, teknoloji, işletme yeri ve çevresi gibi faktörler yer almaktadır. Derecelendirmede şirketlerinin öncelikle mali durumunu inceleyerek borçlarını tam olarak karşılamaya yeterli olup olmadığını ve daha sonra da borçlunun yükümlülüklerini yerine getirip getiremediğinin araştırması gerekmektedir.

2.4.3.3. Derecelendirme Sistemin Mali Tahlile Etkileri

Derecelendirme ile mali tahlil ve istihbaratın birbirleri ile benzer bir çok yönleri bulunmakta mali tahlilin genel olarak derecelendirmeyi de içine kapsayan bir yapısı bulunmaktadır. Gerek bankalarda mali tahlil ve istihbarat çalışması, gerekse de şirket derecelendirme yapılırken mali ve mali olmayan veriler baz alınmaktadır.

Şirket derecelendirme ve bankalarda mali tahlil ve istihbaratın benzer ve birbirinden ayrılan yönleri ile şirket derecelendirmenin uygulamaya geçmesi ile birlikte bankaların mevcut mali tahlil ve istihbarat çalışmalarının ne yönde etkileneceği ve etkilenmekte olduğu aşağıda belirtilmiştir.

Şirket derecelendirmesi ile bankaların mali tahlil ve istihbarat çalışmaları, kavramsal çerçeve, amaç, süreç ve kullanılan kriterler gibi pek çok konuda benzerlik göstermekte olup her ikisi de kredilerin ödenme kabiliyetini tespit etmeye yönelik yapılan işlemlerdir.

Şirket derecelendirme ve mali tahlil ve istihbaratda esas alınan temel ölçütlere bakıldığında, öncelikle borçlunun finansal durumunun borçlarını tam olarak karşılamaya yeterli olup olmadığını ve daha sonra da borçlunun yükümlülüklerini zamanında karşılamaya niyetinin olup olmadığını analiz edilmektedir.

Şirket derecelendirme ile bankaların mali tahlil ve istihbarat çalışmalarında süreç firma ortakları ve/veya yöneticileri ile yapılan firma görüşmesi ile başlamaktadır. Firma görüşmesi; firma yetkililerinden, firma ve ortaklarının moralitesinin tespit edilmesine yöneliktir. Derecelendirmede de mali tahlil de kullanılan yöntemler; yüzde analizi, karşılaştırmalı tablolar analizi, eğilim yüzdeleri analizi, rasyo analizidir. Kullanılan oranlar ise hem şirket derecelendirmede, hem de mali tahlil ve istihbaratta; 4 ana grup üzerinde yoğunlaşan ve daha önceki bölümlerde üzerinde ağırlıklı olarak durulan likidite, finansman, faaliyet ve karlılık oranlarıdır.

Özellikle son dönemlerde artan küreselleşme süreci ve uluslararası alanda da sermaye piyasalarının hızla büyümesi ile bankalar, yeni ulusal ve uluslararası pazarlara açıldıklarında müşteri hakkındaki veri farklılıkları ve yeterisizlikleri nedeniyle bağımsız derecelendirme şirketleri notlarına başvurmaya başlamıştır. Bu durum derecelendirmenin önemini daha da artırmıştır. Ayrıca; Basel Komitesi, tarafından yayınlanan “Basel II, 2. Sermaye Uzlaşısı” bankacılıkta derecelendirmenin önemi artmıştır. Basel-II’de kredi riski, krediyi alan tarafların derecelendirme notlarına göre belirlenmektedir.

2.4.3.4. Basel II - Derecelendirme ve Mevcut Durumu

İsviçre’nin Basel şehrinde 1974 G-10 ülkelerinin merkez bankaları tarafından kurulan, uluslararası ödemeler sistemini düzenlemek amacıyla kurulan BIS bünyesinde faaliyet gösteren bir kuruluş olan Basel Bankacılık Gözetim ve Denetim Komitesi’nin düzenlemeleri tavsiye niteliği taşımakta ancak düzenlemelerine uymayan ülkelerin bankacılık sistemleri uluslararası platformda ikinci sınıf olarak değerlendirilmekte ve uluslararası piyasalardaki risk primleri olumsuz etkilenmektedir. Basel Bankacılık Gözetim ve Denetim Komitesi’nin aldığı kararlar ülkelerin büyük çoğunluğunda ve hemen hemen aynı şekilde uygulanmaktadır.

Basel Bankacılık Gözetim ve Denetim Komitesi 1988 yılında Basel I Standartları olarak adlandırılan I. Sermaye Uzlaşısını, Haziran 2004’de de Basel II Standartları olarak adlandırılan II. Sermaye Uzlaşısını yayınlamıştır. Basel II bankaların kredi riskine yönelik yeni yaklaşımlar getirmekte ve daha hassas bir ölçüm öngörmekte, bu kapsamda derecelendirmeyi ön plana çıkarmaktadır. Ülkemizde Basel II uygulamaların başlaması ile; Basel II gerekleri uyarınca bankaların kredi tahsis sürecinde derecelendirme notları önem kazanacaktır. Bankalar hali hazırda kredi tahsis süreci içinde öncelikli olarak kredi açılacak firmalara ilişkin mali tahlil ve istihbarat raporlarını dikkate almaktadır. Bu kapsamda Basel II uygulamalarına geçilmesi ve kredi açılırken derecelendirme notlarının dikkate alınacak, teminatlar ve fiyatlamalar buna göre belirlenecektir.

Ülkemizde'de 2002 yılından bu yana Türkiye'deki bankacılık düzenleyici kurumları Basel-II'ye yönelik hazırlık faaliyetlerini devam ettirmektedir. BDDK tarafından hazırlanan 19.06.2006 tarihli "Bankacılık Sektörü Basel-II İlerleme Raporu Mart 2012" 'ye göre; Basel Bankacılık Denetim Komitesince oluşturulmuş olan Sermaye Ölçümü ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Uyumlaştırılması dokümanı 2006/48/EC ve 2006/49/EC sayılı Direktifler (CRD) ile Avrupa Birliği (AB) müktesebatına dahil edilmiş ve söz konusu Direktifler belirli bir geçiş süreci dahilinde AB üyesi ülkelerde uygulamaya konulmuştur. Hali hazırda, Basel II dünya çapında birçok ülkede uygulanırken, birçok ülkede ise Basel-II'ye uyum çalışmaları devam etmektedir. Ülkemizde Basel-II uygulamasına yönelik olarak, CRD ve Basel-II ile uyumlu düzenleme taslakları Nisan 2010 itibarıyla sektörün ve kamuoyunun görüşlerine sunulmuştur.Bu taslaklara ilişkin olarak iletilen görüşlerin değerlendirilmesi ve Basel II'nin sektörün sermaye yeterliliği üzerine etkilerini ölçen son ulusal etki çalışmasının (QIS-TR3) sonuçlarının açıklanmasını müteakip, paralel uygulama dönemi olarak adlandırılan bir yıllık dönem Temmuz 2011 itibarıyla başlamıştır.Paralel uygulama döneminin sona ermesi ile beraber kredi riskinin ölçümünde standart yöntem tüm sektör tarafından uygulanır olacak,Türkiye tam olarak Basel II'yi uygular hale gelecektir.Bu kapsamda, bankaların CRD/Basel II'ye uyum konusunda yürüttükleri çalışmaların yakından takip edilmesi amacıyla bankalardan altışar aylık dönemlerde talep edilen "Bankaların CRD/Basel II'ye Geçişine ilişkin İlerleme Anketi"nde 2011 yılından geçerli olmak üzere değişikliğe gidilmiştir. Anketin yeni hali ile mevcut uygulama dışında kalan, ileri yöntemlerle yapılacak uygulamalar için bankaların durumları ve hazırlıklarına ilişkin kendi değerlendirmeleri alınmakta ve ankete verilen cevaplar değerlendirilerek büyük bir kısmı kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Aralık 2011 dönemine ilişkin cevaplara bakıldığında, Türk bankacılık sektörü toplam aktif büyüklüğünün %47,7sini oluşturan bankaların bireysel bazda, %28,5'ini oluşturan bankaların ise konsolide bazda CRD/Basel II'ye geçişe ilişkin strateji ve politikalarını yönetim kurullarının onayına sunmuş oldukları veya söz konusu strateji ve politikaları yönetim kurullarına onaylatarak uygulamaya koydukları görülmektedir. Bankacılık sektörünün %99'u CRD/Basel II çalışmalarını yürütecek

üst yönetimini ve birimlerini oluşturmuş, %78'i sorumlu personelini, %80'i ise komitelerini belirlemiştir.

Bankaların CRD/Basel II'ye uyum durumu anketler üzerinden incelendiğinde kredi riskinde bankaların %55'i temel içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşıma ve %46'sı ileri içsel derecelendirmeye dayalı yaklaşıma %50 ila %100 arasında uyum sağlarken, bankaların BDDK Bankacılık Sektörü Basel II İlerleme Raporu-Mart 2012' ye hemen hemen tamamı menkul kıymetleştirmede (ileri yöntemler) %50'den düşük uyum sağlamışlardır. Piyasa riskinde içsel ölçüm yöntemlerinde büyük ölçüde (%75-%100) uyumlu olan bankaların oranı %90'dır. Operasyonel riskte standart yaklaşımda %75 ila %100 arasında uyum sağlayan bankaların oranı %37'de kalmaktadır. CRD/Basel II ile ilgili karşılaşılan sorunlara ve kısıtlara bakıldığında bankaların öncelikli engelinin veri eksikliği olduğu görülmektedir. Bu kısıtı, mevzuattaki belirsizlikler ve teknolojiye karşılaşılan sorunlar takip etmektedir. CRD/Basel II uygulamasına ilişkin olarak son altı aydaki gelişmelerin nasıl değerlendirildiğine bakıldığında, en olumlu olarak değerlendirilen gelişme Basel II paralel uygulama sürecinde sorulan soruların ve cevapların yayımlanması, en olumsuz olarak değerlendirilen gelişme ise Basel II ileri yöntemlere ilişkin belirsizlikler olmuştur. Kredi riskinin hesaplanmasında, bankaların büyük bir kısmı uygulamanın başlamasını takip eden 2 yıl içerisinde farklı portföyler bazında ileri yöntemlere geçmeyi planlamakta, bu çalışmalar kapsamında veri biriktirmekte, yine büyük kısmı stres testleri uygulamakta ve bankaların tamamına yakını kredi riski analiz sonuçlarını karar alma süreçlerinde kullanmaktadır. Operasyonel risk hesaplamasında bankaların büyük çoğunluğu nihai olarak ileri ölçüm yaklaşımını hedeflemekte ve bu kapsamda veri biriktirmektedir. Piyasa risklerinin ölçümünde bankaların tamamına yakını içsel modeller kullanmakta, stres testleri uygulamakta, analiz sonuçlarını karar alma süreçlerinde kullanmakta ve sektörün %83'ü yasal sermaye hesaplamalarında içsel model kullanımını planlamaktadır. CRD/Basel II ile ilgili olarak, bankacılık sektörü toplam aktif büyüklüğünün %1,6'sını oluşturan bankalar ekonomik sermaye tahsisi uygulamasına gerek görmezken, %4'ü ekonomik sermaye tahsisini uygulamakta, kalan kısım ise konuya ilişkin çalışmalarını sürdürmektedir. Bankaların ikinci yapısal blok kapsamında ele alınan yapısal faiz

oranı riski, likidite riski ve yoğunlaşma risklerini çoğunlukla tanımlamış oldukları, karşı taraf kredi riski ve spesifik riske ilişkin çalışmalarına devam ettikleri görülmektedir. Basel III konusunda bankalarca BIS'in sayısal etki çalışmasına katılıma ilave olarak, uluslararası gelişmeler takip edilmektedir. (www.bddk.gov.tr)

a) Derecelendirme Yöntem

Firma derecelendirme modellerinin oluşturulmasında kullanılan yöntemler geleneksel yöntemler ve fiyatlama temelli yöntemler olmak üzere iki ana başlık altında incelenebilir:

Geleneksel yöntemler, müşterilerin kredibilitesini derecelendirmek amacıyla kullanılan en eski yöntemler olup sayısal (finansal oranlar, aktif büyüklüğü gibi) ve sayısal olmayan (moralite, pazarda rekabet edebilme gücü, yönetimin bilgi ve tecrübesi gibi) faktörlerin, konunun uzmanı kullanıcıların tecrübesi ve/veya istatistikî yöntemler kullanılarak bir araya getirilmesiyle derecelendirme notuna ulaşır.

Geleneksel yöntemler kendi içinde istatistikî, hibrit ve uzman görüşüne dayalı metotlar olmak üzere üçe ayrılır. İstatistikî yöntemde sadece bu yöntem esas alınarak oluşturulan parametreler kullanılır. İstatistiksel ekonometrik yöntemlerde en sık kullanılanları faktör analizi, diskriminant analizi, analitik hiyerarşi süreci, lojistik regresyon, probit regresyon, karar ve regresyon ağaçlarıdır. Bu yöntemlerden bir ya da birkaçı çeşitli aşamalarda uzman sistemlerle birlikte kullanılarak hibrit modeller oluşturulur. Uzman görüşünde bu alanda uzmanlaşmış kişilerin görüşü modelin oluşturulmasında temel dayanaktır.

Fiyatlama temelli yöntemler ise net firma değerinin firmanın borçlarının net değerinden daha düşük olduğu durumda iflas olayının gerçekleşeceği varsayımına dayanır. Bu varsayımdan hareketle, firma değerinin düşebileceği bir eşik değer belirlenir. Söz konusu eşik değeri belirlemek için firmanın piyasada alınıp-satılan borçlanma senetlerinin değeri kullanılır Uzman yönteminin esasını oluşturan firma analizinde en çok kullanılan yöntem "oran (rasyo) analizi"dir. Rasyo yöntemi

mali tablolarında yer alan kalemler arasında yüzdeler, oranlar, devir hızları ve benzeri şekillerde yapılacak hesaplamalarla bunların ölçülmesi, değerlendirilmesi, yorumlanması ve bunlar arasında kurulacak ilişkilerle işletmenin faaliyet sonuçlarının, mali yapısının, karlılık durumunun ve benzeri hususların tespitinde kullanılacak yöntemleri içermektedir.

Analizlerde firmalara ilişkin göz önünde tutulacak başlıca hususlar; firmanın deneyimi, moralitesi, yönetim kadrosu ve kapasitesi, rekabet gücü, pazar payı, firmanın likidite ve karlılık durumu, firmanın faaliyette bulunduğu sektörün yapısı, ürettiği mal ve hizmetlere ilişkin talepteki gelişmeler ve müşteri profili olarak belirtilmektedir. Söz konusu faktörlerin bir kısmı firmanın mali tablolarından elde edilmekte olup, bu unsurlara “niceliksel faktörler” denilmektedir. Niteliksel faktörler ise firma yöneticilerinin deneyimi, moralitesi gibi finansal verilere dayanmayan bilgilerdir.

Analizlerde önemli olan oranların hesaplanması değil, bu oranların yorumlanmasıdır. Analizlerde, hesapların sürekli olarak birbirini etkilemesi ve analiz sonuçlarının tek başına ele alınmasının yeterli olmaması, pek çok ihtimalin aynı anda düşünülmesini ve çeşitli yorumlar yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle uzman derecelendirme sistemlerinde gerek niteliksel gerekse niceliksel faktörlerin incelenmesi ve yorumlanmasında, analizi yapan uzmanın nitelikleri önem kazanmaktadır. Uzman derecelendirme sisteminin sonuçlarını etkileyen en önemli faktör, analizi yapan kişinin eğitim düzeyi, tecrübesi ve sahip olduğu yargılama ve yorum kabiliyeti olmaktadır. Derecelendirme, kredi değerliliğinin tespiti amacıyla, bankalar ve diğer finansal kuruluşlar tarafından firmaların ahlaki ve mali durumlarını doğru olarak tespit etmek için yapılan değerlendirme ve sınıflandırma faaliyetleridir.

3. ÇALIŞMA YÖNTEMİ

Çalışma yöntemi olarak çoklu örnek olay incelemesi seçilmiş olup 3 farklı sektörde toplam 6 işletmenin mali verileri incelenmiş ve örnek derecelendirme sisteminde değerlendirilmiştir. Firma yapılarının faaliyet gösterdikleri alana göre farklılık göstermesinden hareketle ve daha hassas bir ölçüm yapılabilmesini temin etmek üzere rating sistemi Ana Faaliyet Alanlarına ayrılmıştır. Yapılan düzeltme işlemleri ile firmaların mali tablolarındaki ve kredi derecelendirme notlarındaki değişim ve farklılıkları belirlenmiştir.Çalışmada kullanılan derecelendirme (rating) sistemi temel özellikleri ve hesaplama metodolojileri aynı ancak hedef aldıkları faaliyet alanına göre çeşitli farklılıklar içeren 3 modelden oluşmaktadır.

Çalışmamıza konu rating yönteminde İmalat, Pazarlama, Hizmet olmak üzere 3 ana faaliyet alanı kullanılmıştır. Taahhüt ana faaliyet alanında ise firmalarının büyüklüklerini objektif olarak belirleyebilecek kriterlerin azlığı, zaman içerisinde mali verilerin çok değişkenlik göstermesi, bilanço yapılarının diğer firmalardan farklı olması gibi nedenlerle bu alan örnek ratingmodeli dışında bırakılmıştır. Turizm ana faaliyet alanı ise faaliyetlerdeki dönemsellik ,sektördeki firmalardaki farklılıklara bağlı olarak homejen ve objektif kriter oluşturma zorluğu nedeniyle ratingmodeli dışında bırakılmıştır.

1. Model: İmalat EK 1
2. Model: Pazarlama EK 2
3. Model: Hizmet EK 3

Mali verilerden alınan puanlar firmanın mali tablolarından türetilen oranlardan hesaplanmaktadır. Bu hesaplamalarda firma, faaliyet gösterdiği sektörün ortalama rasyolarına olan yakınlığına göre puanlanmaktadır. Sektör ortalamaları TCMB tarafından yayınlanmakta olan sektör bilançoları ve sektörde faaliyet gösteren belli başlı şirketlerin mali verileri kullanılarak hesaplanmaktadır. TCMB tarafından Firma beyanı esas olan ve herhangi bir bilanço düzeltme işlemi uygulanmayan söz konusu bilançolar TCMB tarafından 1 yıl gecikmeli olarak ilan edilmektedir.

Mali olmayan verilerden alınan puanlar, firmanın mali tablolarından elde edilemeyen bilgilere ulaşmak amacıyla kullanıcının ilgili firma hakkında edindiği, gözlemlediği ve kanaat ettiği görüş, gözlem ve fikirlerini aktardığı soruları temel almakta, ancak bu sorular firma hakkındaki kanaatlerin oluşturulmasına yardımcı çeşitli objektif kriterler ve mümkün olduğu durumlarda belgeler ile desteklenmektedir.

Bu bölümde Firmanın mali olmayan verileri aşağıdaki başlıklar halinde incelenmiş sistemde her bir başlığın ağırlığı farklıdır.

Sektör Ve Dışsal Etkiler

Ortaklar ve Yönetim Yapısı

Firma Faaliyet Kalitesi

Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri

Büyük ölçekli firmalarda mali tablolardan elde edilen bilgilerin firmanın riskliliği hakkında küçük-orta ölçekli firmalara oranla daha güvenilir ve önemli olmasından hareketle, örnek modelde büyük ölçekli Firmalar kullanılmış ve yine aynı nedenden hareketle mali veriler mali olmayan verilerden daha yüksek pay almıştır. Modelde her 3 ana sektör içinde mali verilerin ağırlığı % 60 ; mali olmayan verilerin ağırlığı %40 olarak belirlenmiştir.

Modelde puan skalası

Puanı	Derecesi	Puanı	Derecesi	Puanı	Derecesi
87-100	AAA	66-72	BBB	56-61	CCC
78-87	AA	61-66	BB	48-56	CC
72-78	A	56-61	B	45-48	C
				45 ve Altı	D

Toplam rating puanı 100 tam puan üzerinden değerlendirilmekte ve yukarıdaki skalaya göre müşteriye bir rating notu verilmektedir.

Örnek Rating model şu verilerin parçesinde oluşmaktadır.

Firma Mali Verileri; Ratingmodeline esas mali tablolar VUK'a göre düzenlenmiş mali tablolardan alınmıştır. Mali tablolar iki tam dönem içermekte olup , her faaliyet alanında bir örnek 2010-2011 yıllarını , bir örnek de 2010-2009 yıllarını baz almaktadır.

TCMB Sektör Rasyoları; Sektör rasyoları her faaliyet alanında ayrı olmak üzere her dönem için (2010 , 2011) ayrı ayrı oluşturulmuştur. TCMB sektör bilançoların yanı sıra ilgili dönemde sektörün esneklikliğide rasyoları etkilemiştir.

Üfe Oranları ; 2010 yılı için- 8.87 ; 2011 yılı için 13.33 baz alınmıştır.

Mali olmayan veriler ; Mali olmayan veriler, firmanın mali tablolarından elde edilemeyen, objektif bir şekilde sayısallaştırılamayan ya da sayısallaştırılsa bile firma kredibilitesine etkisi insan yorumu ve öngörüsü olmaksızın belirlenemeyecek olan bilgileri içermektedir. Bu nedenle mali olmayan kriterlerden alınan puanlar analizi yapan uzmanın niteliklerine ve görüşlerine bağımlı olmaktadır. Mali olmayan veriler tarafımızca önceden oluşturulmuş olup modelde sabit tutulmuştur. Yalnızca değişimleri gösterme ve puanlamayı oluşturmak amacıyla modelde yer almıştır.

Mali kriterlere ilişkin analizler modele göre ağırlıkları farklılaşabilen rasyolardan oluşmaktadır.Sistemde mali analiz için genel kabul görmüş rasyolar tanımlanmış olup, bu rasyolar;

- a. Likidite rasyoları,
- b. Karlılık rasyoları,
- c. Büyüme rasyoları,
- d. Finansal Yapı rasyoları,
- e. Performans rasyoları

olmak üzere 5 ana grup altında toplanmıştır.

Modeller arasında da rasyo ağırlıkları değişebilmektedir. Sistemde ağırlık tanımlanmış olan rasyolar ve model bazında sahip oldukları ağırlıklar bu çalışmanın ekinde yer almaktadır. (Bknz. EK 1, EK 2, EK 3)

Artması istenilen rasyolarda firmanın rasyo değeri sektör rasyosundan daha yüksek olduğu zaman firma yüksek puan almaktadır. Azalması istenilen rasyolarda ise firmanın rasyosu sektörün rasyosundan daha yüksek ise firma o rasyo için düşük puan almaktadır.

Örnek Modelde puanlama yalnızca son dönemi baz almaktadır. Bu nedenle her faaliyet alanı için 2010 ve 2011 yılını baz alan iki örnek yapılmıştır. Seçilen örnekler mali verilerinin büyüklük ve nitelik bakımından örnekleri çeşitlendirecek nitelikte olmasına ancak yine de sektörde ortalama değerlere sahip Firmalar olmasına gayret gösterilmiştir

Örnek Model’ de Bilanço ve Gelir Tablosu Tekdüzen Muhasebe Sistemi ‘ ne uygun standartlarda olup ,VUK ve TDMS’ ye sadık kalınmış ancak yalnızca hesapların gruplarında finansal analizde önem taşıyan hesap veya gelir gider kalemlerini daha iyi vurgulamak açısından ayrıştırma ve gruplandırma niteliğinde bazı tasnif farklılıkları yapılmıştır. Örnek olarak;

- 1- Ülkemizde işletmeler genellikle ticari nitelikte tüm alacak ve borçları (kısa vadeli için) 120 – 126- 127 ya 320-326-327 hesaplarda karışık olarak izlenmektedir.126 no’lu hesapta yer alması gereken bir hesap 120 no’lu hesapta yer alabilmektedir. Buna bağlı olarak partikte benzer nitelik kazanmış ticari nitelikte tüm alacak veya borçlar yalnızca senetli- senetsiz olarak ayrıştırılmıştır.
- 2- Yine işletmeler ilişkili şirketler (grup şirketleri) ile olan finansal nitelikli fon alış verişini genellikle diğer nitelikteki alacaklarda kimi zamanda alıcılar hesabında izlemektedir.Ancak finansal analiz açısından önem taşıyan söz konusu işlemler diğer alacaklar ve borçlar içerisinde grup şirketlerine borçlar /grup şirketlerinden alacaklar olarak ayrıca gösterilmiştir.

- 3- Aynı şekilde ortaklar hesabında önemine bağlı olarak ayrıca vurgulanmıştır.
- 4- Mali borçlar işletme açısından gider artırıcı bir unsur olduğundan niteliğine bakılmaksızın bir arada gruplanmıştır.
- 5- Yine dış ticaretteki gelişme ile birlikte kurlardaki hareketliliklere bağlı olarak kambiyo işlemlerinden olan gelirler ve giderler gelir tablosunda ayrıca vurgulanmıştır.
- 6- Olağanüstü giderler ve gelirler ile olağan gelir ve giderlerinin pratikte benzer nitelikler kazanması ve finansal analiz yönünden her ikisinde arazi nitelikler taşıması bakımından bu iki grup (kambiyo işlemleri dışında) bir olarak verilmiştir.
- 7- Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Risk Bildirim Cetvellerinde gözüken ancak işletmelerin bilançolarında görünmeyen kayıtlar , bilançolar da pasif hesapta ilgili mali borçlar kalemine aktif hesapta ise nakdi krediler için duran varlıklar bölümünde belirtilen 'Memzuç Farkı ' kalemine gayri nakdi krediler içinse ilgili varlık kalemine eklenmektedir.
- 8- Mali duran varlıkların alt başlıklarına yer verilmemiş mali duran varlıkların tamamı grup şirketlerine iştirakler olarak adlandırılmıştır.
- 9- Benzer nitelikleri gereği analizlerde alınan çeklere alacak senetlerinde , verilen çek ve ödeme emirlerine ise borç senetlerinde yer verilmiştir.

Yapılan aktarma arındırma işlemleri ilgili örneklerde açıklanmış olup gelir tablosunda kar azaltıcı veya artırıcı aktarma arındırma işlemi uygulanmamış , Firma beyanlarına sadık kalınmış buna bağlı olarak genellikle karlılık oranları sabit kalmıştır.

Ayrıca bilanço' nun özkaynaklar bölümünde yer alan ekleme- indirim bölümü , yapılan düzeltme işlemlerine özkaynaklardan yapılan indirim (-) ve eklemeler (+) olarak belirtilmektedir.

4.BULGULAR VE TARTIŞMA

4.1 Mali Tahlil Düzeltme İşlemleri Öncesine ve Sonrasına Ait Mali Tabloların ve Söz Konusu Mali Tablolarla Yapılan Örnek Derecelendirme Sistemine Ait Sonuçların Karşılaştırılması

a) A Firması

Tablo 1.A Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	A Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Model:	İmalat			
Raiting Puanı :	61,24			
Raiting Notu:	BB			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	25,00	22,75	15,00	13,65
Finansal Yapı Oranları	35,00	10,00	21,00	6,00
Performans Oranları	15,00	4,75	9,00	2,85
Karlılık Oranları	15,00	4,90	9,00	2,94
Büyüme Oranları	10,00	10,00	6,00	6,00
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	52,40	60,00	31,44
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	30,00	12,80	12,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	33,50	18,20	13,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	74,50	40,00	29,80

Tablo 2.A Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	A Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Model:	İmalat			
Raiting Puanı :	54,16			
Raiting Notu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	25,00	12,95	15,00	7,77
Finansal Yapı Oranları	35,00	8,60	21,00	5,16
Performans Oranları	15,00	5,45	9,00	3,27
Karlılık Oranları	15,00	3,60	9,00	2,16
Büyüme Oranları	10,00	10,00	6,00	6,00
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	40,60	60,00	24,36
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	30,00	12,80	12,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	33,50	18,20	13,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	74,50	40,00	29,80

İmalat sektöründe faaliyet gösteren A firmasının 2009- 2010 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço, gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile derecelendirme puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 1' de yer almaktadır

Tekstil imalatı konusunda faaliyet gösteren Firmada bilanço aktarma ve arındırma işlemleri ağırlıkla aleyhine oluşmuş, düzeltme öncesi 61.24 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 54.16 derecelendirme puanı almıştır. Firmanın düzeltme işlemleri sonrası özellikle cari oranı ve likidite oranı başta olmak üzere Likide Oranlarından aldığı puanlar azalmıştır. Büyüme oranları değişmezken, Finansal Yapı Oranlarındaki ve Karlılık Oranlarındaki değişim sınırlı düzeyde kalmıştır.Performans Oranları ise mahsup edilen alacak tutarlarının alacak tahsil süresine yaptığı positif etkiye bağlı olarak artmıştır.

b) B Firması

Tablo 3.B Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	B Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	İmalat			
Raiting Puanı :	74,61			
Raiting Notu:	A			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	25,00	25,00	15,00	15,00
Finansal Yapı Oranları	35,00	11,85	21,00	7,11
Performans Oranları	15,00	14,25	9,00	8,55
Karlılık Oranları	15,00	6,25	9,00	3,75
Büyüme Oranları	10,00	6,00	6,00	3,60
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	63,35	60,00	38,01
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	7,00	3,00	2,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	27,00	12,80	10,80
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	45,50	18,20	18,20
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	12,00	6,00	4,80
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	91,50	40,00	36,60

Tablo 4.B Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	B Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	İmalat			
Raiting Puanı :	71,13			
Raiting Notu:	BBB			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	25,00	21,75	15,00	13,05
Finansal Yapı Oranları	35,00	9,20	21,00	5,52
Performans Oranları	15,00	14,25	9,00	8,55
Karlılık Oranları	15,00	6,35	9,00	3,81
Büyüme Oranları	10,00	6,00	6,00	3,60
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	57,55	60,00	34,53
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	7,00	3,00	2,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	27,00	12,80	10,80
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	45,50	18,20	18,20
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	12,00	6,00	4,80
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	91,50	40,00	36,60

A Firması gibi imalat sektöründe faaliyet gösteren B firmasının 2010 ve 2011 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço, gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 2' de yer almaktadır.

Gıda imalatı konusunda faaliyet gösteren büyük ölçekli Firmada bilanço aktarma ve arındırma işlemleri kısmen de olsa aleyhine olmuş, düzeltme öncesi 74.61 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 71.13 derecelendirme puanı almıştır.Firmanın düzeltme işlemleri sonrası özellikle cari oranı ve likidite oranında ki azalışın etkisiyle Likidite Oranları kısmen azalmış, Büyüme oranları ve Performans Oranları aynı kalmıştır.Karlılık oranlarında da önemli değişiklikler gözükmezken Finansal Yapı Oranları, kaynak yapısındaki değişimlerin etkisiyle finansman oranında ortaya çıkan artışa bağlı olarak azalmıştır.

c) C Firması

Tablo 5.C Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	C Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	Hizmet			
Raiting Puanı :	57,17			
Raiting Notu:	B			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	13,50	0,35	8,10	0,21
Finansal Yapı Oranları	35,00	14,90	21,00	8,94
Performans Oranları	18,00	16,20	10,80	9,72
Karlılık Oranları	20,00	12,00	12,00	7,20
Büyüme Oranları	13,50	11,50	8,10	6,90
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	54,95	60,00	32,97
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	6,50	3,00	2,60
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	14,00	12,80	5,60
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	31,00	18,20	12,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	6,50	40,00	24,20

Tablo 6.C Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	C Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Model:	Hizmet			
Raiting Puanı :	51,23			
Raiting Notu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	13,50	0,00	8,10	0,00
Finansal Yapı Oranları	35,00	6,20	21,00	3,72
Performans Oranları	18,00	16,50	10,80	9,90
Karlılık Oranları	20,00	12,00	12,00	7,20
Büyüme Oranları	13,50	10,35	8,10	6,21
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	45,05	60,00	27,03
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	6,50	3,00	2,60
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	14,00	12,80	5,60
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	31,00	18,20	12,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	6,50	40,00	24,20

Hizmet sektöründe faaliyet gösteren C firmasının 2009 ve 2010 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço, gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile derecelendirme puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 3' de yer almaktadır.

Sağlık Hizmetleri konusunda faaliyet gösteren ve her iki inceleme döneminde de zarar açıklayan büyük ölçekli Firmada aktarma ve arındırma işlemleri aleyhine olmuş, düzeltme işlemleri öncesi 57.17 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 51.23 derecelendirme puanı almıştır. Firmanın düzeltme işlemleri sonrası özellikle Finansal Yapı Oranları özkaynaklardaki gerilemeye bağlı olarak azalmıştır. Bilançodaki önemli düzeltme kalemlerine rağmen diğer oranlarda önemli değişiklikler olmamıştır.

d) D Firması

Tablo 7.D Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	D Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	Hizmet			
Raiting Puanı :	70,47			
Raiting Notu:	BBB			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	13,50	8,40	8,10	5,04
Finansal Yapı Oranları	35,00	34,60	21,00	20,76
Performans Oranları	18,00	17,00	10,80	10,20
Karlılık Oranları	20,00	10,45	12,00	6,27
Büyüme Oranları	13,50	0,00	8,10	0,00
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	70,45	60,00	42,27
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	4,00	3,00	1,60
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	20,00	12,80	8,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	40,50	18,20	16,20
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	6,00	6,00	2,40
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	70,50	40,00	28,20

Tablo 8.D Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	D Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	Hizmet			
Raiting Puanı :	60,45			
Raiting Notu:	B			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	13,50	4,50	8,10	2,70
Finansal Yapı Oranları	35,00	20,80	21,00	12,48
Performans Oranları	18,00	18,00	10,80	10,80
Karlılık Oranları	20,00	10,45	12,00	6,27
Büyüme Oranları	13,50	0,00	8,10	0,00
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	53,75	60,00	32,25
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	4,00	3,00	1,60
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	20,00	12,80	8,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	40,50	18,20	16,20
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	6,00	6,00	2,40
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	70,50	40,00	28,20

Hizmet sektöründe faaliyet gösteren D firmasının 2010 ve 2011 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço,gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile derecelendirme puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 4' de yer almaktadır.

Temizlik Hizmeti konusunda faaliyet gösteren Firmada bilanço aktarma ve arındırma işlemleri aleyhine oluşmuş, düzeltme öncesi 70,47 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 60,45 derecelendirme puanı almıştır.Firmanın düzeltme işlemleri sonrası özellikle Finansal Yapı Oranları özkaynaklardaki gerileme ve yabancı kaynakların vadelerinde ki kısalmaya bağlı olarak azalmıştır. Özellikle cari oranı ve likidite oranında ki azalışın etkisiyle Likidite Oranları da azalırken Büyüme oranları ve Karlılık Oranları sabit kalmıştır. Performans oranları ise mahsup edilen alacak tutarlarının alacak tahsils üresine yaptığı positif etkiye bağlı olarak kısmen artmıştır.

e) E Firması

Tablo 9.E Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	E Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	Pazarlama			
Raiting Puanı :	54,42			
Raiting Notu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	16,50	3,00	9,90	1,80
Finansal Yapı Oranları	23,50	10,30	14,10	6,18
Performans Oranları	30,00	11,00	18,00	6,60
Karlılık Oranları	16,50	5,90	9,90	3,54
Büyüme Oranları	13,50	13,50	8,10	8,10
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	43,70	60,00	26,22
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	23,00	12,80	9,20
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	36,50	18,20	14,60
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	70,50	40,00	28,20

Tablo 10. E Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	E Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Mo	Pazarlama			
Raiting Puanı :	53,31			
Raiting Notu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	16,50	3,00	9,90	1,80
Finansal Yapı Oranları	23,50	7,85	14,10	4,71
Performans Oranları	30,00	11,60	18,00	6,96
Karlılık Oranları	16,50	6,70	9,90	4,02
Büyüme Oranları	13,50	12,70	8,10	7,62
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	41,85	60,00	25,11
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	23,00	12,80	9,20
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	36,50	18,20	14,60
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	70,50	40,00	28,20

Pazarlama sektöründe faaliyet gösteren E firmasının 2009 ve 2010 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço, gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile derecelendirme puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 5' de yer almaktadır.

Toptan Gıda Ticareti konusunda faaliyet gösteren Firmada bilanço aktarma ve arındırma işlemleri kısmen de olsa aleyhine olmuş, düzeltme öncesi 54.42 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 53.31 derecelendirme puanı almıştır. Mali tablolardaki önemli değişikliklere rağmen firmanın düşük derecelendirme puanı olmasına bağlı olarak derecelendirme puanları arası değişim düşük seviyede olmuştur.Firmanın zaten alt sınırdaki olan Likidite Oranları değişmezken diğer oranlardaki değişim sınırlı düzeyde kalmıştır.

f) F Firması

Tablo 11. F Firmasının Düzeltmelerden Önce Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	F Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Model	Pazarlama			
Raiting Puanı :	54,23			
Raiting Notu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	16,50	5,30	9,90	3,18
Finansal Yapı Oranları	23,50	18,85	14,10	11,31
Performans Oranları	30,00	6,50	18,00	3,90
Karlılık Oranları	16,50	16,40	9,90	9,84
Büyüme Oranları	13,50	2,00	8,10	1,20
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	49,05	60,00	29,43
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	Raiting Notu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	20,00	12,80	8,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	31,00	18,20	12,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	62,00	40,00	24,80

Tablo 12.F Firmasının Düzeltmelerden Sonra Oluşturulan Derecelendirme Tablosu

Firma Adı :	F Firması			
Faaliyet Alanı, Kullanılan Model	Pazarlama			
RatingPuanı :	53,06			
RatingNotu:	CCC			
Mali Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	RatingNotu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Likidite Oranları	16,50	4,30	9,90	2,58
Finansal Yapı Oranları	23,50	15,35	14,10	9,21
Performans Oranları	30,00	9,05	18,00	5,43
Karlılık Oranları	16,50	16,40	9,90	9,84
Büyüme Oranları	13,50	2,00	8,10	1,20
Mali Veriler Toplam Puanı	100,00	47,10	60,00	28,26
Mali Olmayan Veriler	Maksimum Puan	Aldığı Puan	RatingNotu İçindeki	
			Ağırlığı %	Puanı
Sektör Ve Dışsal Etkiler	7,50	2,00	3,00	0,80
Ortaklar ve Yönetim Yapısı	32,00	20,00	12,80	8,00
Firma Faaliyet Kalitesi	45,50	31,00	18,20	12,40
Fin.Kur.ve Piyasa İlişkileri	15,00	9,00	6,00	3,60
Mali Olmayan Veriler Toplamı	100,00	62,00	40,00	24,80

Pazarlama sektöründe faaliyet gösteren F firmasının 2010 ve 2011 yıllarına ait Vuk'a esas mali tablolarından tarafımızca oluşturulan bilanço, gelir tablosu ve rasyolarına ilişkin düzeltme öncesi ve sonrası kayıtları ile derecelendirme puan sakalası ve yapılan temel düzeltme işlemleri EK 5' de yer almaktadır.

Ev Aletleri Toptan ve Parekende Ticareti konusunda faaliyet gösteren Firmada bilanço aktarma ve arındırma işlemleri aleyhine olmuş, düzeltme öncesi 54.23 puan alan Firma düzeltme işlemleri sonrası ise 53.06 derecelendirme puanı almıştır.Mali tablolardaki önemli değişikliklere rağmen Firmanın düşük derecelendirme puanı olmasına ve büyük tutarlı düzeltme işlemlerinin varlık ve kaynaklardan eş zamanlı olarak yapılmasına bağlı olarak oranlar önemli seviyede değişmemiş, derecelendirme puanları arası değişim düşük seviyede olmuştur. Likidite oranları kısmen azalırken yabancı kaynakların vadelerindeki değişime bağlı olarak Firmanın Finansal Yapı oranlarından aldığı puan azalmıştır

SONUÇ

Finansal sistemin ana aktörlerinden bankalar ve firmalarının ilişkisinin temel boyutunu kredi piyasası oluşturmaktadır. Tasarrufların yatırıma dönüştürülmesinde kaynak aktarımına aracılık eden bankalar bu piyasanın yapısı gereği kredilerinin geri ödenmeme riski ile karşı karşıyadırlar. Bankalar için kredilendirme de bu riski azaltmak kısacası kredilendirmede doğru firmaları bulmak ve onları desteklememek makro ekonomi içinde büyük önem taşımaktadır. Bankalar firmaları analiz ederken firmanın deneyimi, moralitesi, yönetim kadrosu ve kapasitesi, rekabet gücü, pazar payı, firmanın likidite ve karlılık durumu, firmanın faaliyette bulunduğu sektörün yapısı, ürettiği mal ve hizmetlere ilişkin talepteki gelişmeleri belirlerler. Söz konusu faktörlerin bir kısmı firmanın mali tablolarından elde edilirken firma yöneticilerinin deneyimi, moralitesi gibi finansal verilere dayanmayan bilgiler mali olmayan verilerden temin edilen bilgilerdir. Bu bağlamda bankalar açısından kredilendirme de objektif kriterler oluşturulurken temel alınan veriler Firmaların mali verileri ve bu mali verilerle ortaya çıkan oranlardır. Ne var ki analizlerde önemli olan oranların hesaplanması değil, bu oranların oluşumu ve yorumlanmasıdır. Analizlerde, hesapların sürekli olarak birbirini etkilemesi ve analiz sonuçlarının tek başına ele alınmasının yeterli olmaması, pek çok ihtimalin aynı anda düşünülmesini ve çeşitli yorumlar yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle Basel II çerçevesinde önem kazanan derecelendirme sistemlerinde gerek niteliksel gerekse niceliksel faktörlerin incelenmesi ve yorumlanmasında, analizi yapan uzmanın nitelikleri önem kazanmaktadır.

Çalışmaya konu olan firmaların derecelendirme notları için yapılan karşılaştırmada sonuç olarak şu değerlendirmeler yapılabilmektedir.

Firmalar vergiden kaçınma veya var olan kayıtdışı işlemleri gizlemek için mali tablolarında gerçek finansal durumlarını gizleyebilmektedir. Bu durum bankalar açısından firmaların karlılık ve likiditesi üzerinde salt mali veriler üzerinden yapılan analizlerin hatalı sonuçlar vermesine neden olmaktadır. Firmalar kayıtdışı ile bankalar açısından pozitif bir görünüm olan karlılık oranlarını azaltırken, alacaklarının ve yabancı kaynaklarının niteliği ve vadesi ile ilgili farklılıklar yaratarak likidite ve finansal yapı oranlarında farklı sonuçlar çıkmasına sebep olabilmektedir.

Basel II çerçevesinde derecelendirme sisteminde amaç kredi ilişkisine giren firmaların kredibilitelerinin belirli ve objektif kıstaslar altında ölçülebilmesini sağlayarak kişisel yorumları veya kararları en aza indirerek objektif kriterleri ön plana çıkarmaktır. Ancak mali tabloların derecelendirmeye esas olabilmesi için işletmelerin mali tabloları hakkında analistlere gerekli bilgi ve belgeleri detaylı ve kapsamlı şekilde iletmeleri, uzman analistlerce mali tabloların gerekli düzeltme işlemlerine tabi tutulup değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda derecelendirmeye konu mali veriler ve de mali olmayan veriler mali tahlil yada derecelendirme uzmanının büyük oranda kişisel bakış açısıyla oluşacaktır. Bir başka ifade ile kredilendirme de objektif kriterler oluşturmak için kullanılan derecelendirme sistemi, mali tahlil uzmanının gerçekçi bakış açısı ve değerlendirmesi ile doğru sonuçlar verecektir.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- AKDOĞAN, N. ve AYDIN, H. (1987). *Muhasebe Teorileri* Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- AKDOĞAN, N. ve TENKER, N. (2001). *Finansal Tablolar ve Mali Analiz Teknikleri*. Ankara: Gazi Kitap Evi. ss.155-618.
- AKDOĞAN, N. (2007). Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarının Uygulanma Süreci: Sorunlar, Çözüm Önerileri. *Mali Çözüm Dergisi*, 80, 101-117.
- AKGÜÇ, Ö. (2005). *Mali Raporlar Analizi*. Arayış Yayınları, İstanbul, ss.10-348.
- AKGÜÇ, Ö. (2005). *Mali Raporlar Analizi*. İstanbul: Arayış Yayınları
- AKGÜÇ, Ö. (1987) *Mali Tablolar Analizi*, istanbul, s. 13
- AKSOY, T. (2005). Finansal Muhasebe ve Raporlama Standartlarında Uyumlaştırma ve UMS/UFRS Bazında Küresel Muhasebe Standartları Setine Yöneliş Eğilimi. *Mali Çözüm Dergisi*, 71, 182-199.
- BABUŞÇU, Ş. (1997). *Bankacılıkta Risk Derecelendirmesi ve Türk Bankacılık Sektörüne Uygulaması*. Ankara: SPK Yayınları.
- ÇİFTÇİ, Y. ve SARIOĞLU, L. (2007). Nakit Akış Tablosu ile İlgili Türkiye'deki Düzenlemeler ve Uluslararası Uygulamalarla Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksek Okulu Dergisi*. Cilt 10, Sayı 1-2
- DİNÇ, E. (2007). Muhasebe ve Vergi Kuralları Arasındaki İlişki ve Gelir Vergileri (TMS 12) Standardının Muhasebe Uygulamalarına Etkisi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 28, 21-48.
- ERCAN, M. K. ve BAN, Ü. (2005). *Finansal Yönetim*. Ankara: Gazi Kitap Evi. ss.178-182.
- GEROĞLU, G.D. (2006). *Halka Açık İşletmelerde Mali Yolsuzluğun İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

GÜVEMLİ, O. (1994). *Luca Pacioli ve Muhasebenin 500. Yılı* İstanbul: İst. Yeminli Mali Müşavirler Odası Yayını. No: 2

GÜRBÜZ ,H. , Muhasebe Denetimi, Bilim Teknik Yayınevi, İstanbul 1995, s. 60

HİÇŞAŞMAZ, M. (1970). *Muhasebenin Teorisi ve Teknik Yapısı* Ankara: Tisa Matbaacılık Sanayi.

İBİŞ, C. ÖZKAN, S. (2006). Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS)'na Genel Bakış. *Mali Çözüm Dergisi*, 74, 25-42

KARABIYIK, L. ve ANBAR, A. (2006). Basel II'nin Gelişmekte Olan Ülkelere Olası Etkileri. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 36, ss.39-49

KOÇ YALKIN, Y. (2006). *Genel Muhasebe ilkeler ve Uygulamalar* Nobel Yayın Dağıtım

ÖZER, M. (1997). *Mali Tablolar ve Finansal Analiz. c.I*, Ankara: ss.51-707.

ÖZER, S. (2007). *Basel II Çerçevesinde Derecelendirme Modellerinin Kredi Taleplerinin Değerlendirilmesinde Uygulanabilirliği*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SEVİLENGÜL, O. (2003). *Genel Muhasebe*. Ankara: Gazi Kitap Evi. s.37-41.

SEVİLENGÜL, O. (2005). *Genel Muhasebe* Ankara: Gazi Kitabevi, Fersa Matbaası, 12. Baskı.

ŞİMŞEK, E.E. (2001). *Türk Vergi Hukunda Muhasebe Hileleri*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

SÜER, A.Z. (2004). Muhasebe Mesleğinde Enron Vak'ası ve Getirdikleri, *İSMMMÖ Yayınları*.

ŞAKAR, H. (2002). *Bankalarda Kredilendirme Teknikleri*. İstanbul: Strata Yayıncılık. Yayın No: 5. ss.58-158.

TAKAN, M. (2002). *Bankacılık Teori Uygulama ve Yönetim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, ss.654-682

TÜRKO, M. (1994). *Finansal Yönetim I*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Matbaası. ss.86-90.

YÜKSEL, A.S. (1992). *Bankacılık Hukuku ve İşletmesi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Nihad Sayar Eğitim Vakfı Yayınları.

DERGİLER

(Şubat 2004). *Bilanço Dergisi*, 2

Karabınar, S., Ün, N. 2004 “*Kredi Analizinde Bankaların Şirket Mali Tablolarına Güveni Üzerine Bir Anket Uygulaması*”, Sakarya Üniversitesi İşletme Bölümü Dergisi 2004, S 593

ŞİMŞEK, N. (2000). Bankacılıkta Aktif-Pasif Yönetimi. *Başak Ekonomi Dergisi*, 112, 17-21.

GAZETELER

AYSAN, M. (27.02.2002). Enron Olayı, *Radikal Gazetesi*.

(28.06.2002). Worldcom’un İflası İçin Düğmeye Basıldı, *Hürriyet Gazetesi*, 10

(28.06.2002). Şimdi de Xerox, *Hürriyet Gazetesi*, 11

WEBSİTELERİ

ACAR, E. (2006). ”Enron’dan Alınan Dersler” .

<http://www.sas.com/offices/europe/turkey/news/pressreleases/march2005/nnew042103%2005.htm>

’Bankacılık Sektörü Basel-II İlerleme Raporu Mart 2012’

http://www.bddk.org.tr/WebSitesi/turkce/Basel/10727ilerlemeraporu_12_11.pdf

BDDK. (Ekim 2003). *Türk Bankacılık Sektörünün Güçlendirilmesine Yönelik Çabalar ve İmar Bankası Olayı*.

http://www.tmsf.org.tr/documents/reports/tr/basintoplantisi_sunus_23102003.pdf

’Demirbank’a da el konuldu’ 2006

<http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/48920.asp>

'Finansal Raporlarmaya İlişkin Kavramsal Çerçeve' (2012)
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/01/20110127-9.htm>

Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik (2006)
http://www.bddk.gov.tr/turkce/mevzuat/01112006_yonetmelikler

GÜCENME GENÇOĞLU, Ü. *Türkiye Muhasebe Standartlarında Kapsamlı Karın Raporlanması*. 2012
http://www.muhasetr.com/yazarlarimiz/umit_gucenme/001/

'Muhasebe' 2012
<http://tdkterim.gov.tr/bts/>

PALABIYIK, H. *'Kredi Tahsisinde Mali Tahlil ve Tablolara Güven'* 2012
<http://www.muhasetr.com/yazarlarimiz/huseyin/001/yazdir.php>

EKLER**Ek 1A: A Firması Bilanço (Düzeltmesiz)**

A K T İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	15.026.203	71	13.215.511	92
Hazır Değerler	147.232	1	105.085	1
Ticari Alacaklar	7.116.313	34	4.567.111	32
Senetsiz Alacaklar	6.501.735	31	4.396.933	31
Senetli Alacaklar	614.578	3	170.178	1
Diğer Alacaklar	7.114	0	4.951	0
Stoklar	7.452.464	35	8.073.193	56
Hammadde ve Yarı Mamuller	2.322.629	11	1.467.025	10
Mamuller ve Ticari Mallar	3.387.097	16	5.169.009	36
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	1.742.738	8	1.437.159	10
Diğer Dönen Varlıklar	303.080	1	465.171	3
Duran Varlıklar Toplamı	6.159.584	29	1.094.464	8
Ticari Alacaklar	590	0	424	0
Maddi Duran Varlıklar	5.941.234	28	557.418	4
Arazi, Arsa, Bina	5.418.957	26	23.000	0
Tesis, Makine, Taşıt	1.044.296	5	954.074	7
Birikmiş Amortismanlar	-522.019	2	-419.656	3
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	216.506	1	536.622	4
Diğer Duran Varlıklar	1.254	0	0	
AKTİF TOPLAMI	21.185.787	100	14.309.975	100
P A S İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	5.637.142	27	7.547.242	53
Mali Borçlar	792.085	4	857.483	6
Ticari Borçlar	4.307.502	20	5.798.210	41
Senetsiz Borçlar	1.373.381	6	1.196.490	8
Senetli Borçlar	2.934.121	14	4.601.720	32
Ortaklara Borçlar	0		553.816	4
Alınan Avanslar	398.683	2	11.376	0
Diğer Borçlar	138.872	1	326.357	2
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	9.334.309	44	2.030.521	14
Mali Borçlar	7.182.309	34	510.521	4
Grup Şirketlere Borçlar	2.152.000	10	1.520.000	11
Özkaynaklar	6.214.336	29	4.732.212	33
Ödenmiş Sermaye	5.500.000	26	3.500.000	24
Sermaye Yedekleri	83.886	0	83.886	1
Kar Yedekleri	8.971	0	608.971	4
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	539.355	3	475.143	3
Net Kar / Zarar	82.124	0	64.212	0
PASİF TOPLAMI	21.185.787	100	14.309.975	100

Ek 1B : A Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	11.393.949	100	8.434.122	100
Yurt İçi Satışlar	9.476.143	83	8.191.899	97
Yurt Dışı Satışlar	0		10.005	0
Diğer Gelirler	1.917.806	17	232.218	3
Satışlardan İndirimler	-190.367	2	-187.230	2
Net Satışlar	11.203.582	100	8.246.892	100
Satışların Maliyeti	-7.653.650	68	-5.969.425	72
Brüt Kar / Zarar	3.549.932	32	2.277.467	28
Faaliyet Giderleri	-3.373.715	30	-2.580.115	31
Faaliyet Karı / Zararı	176.217	2	-302.648	
Finansman Giderleri	-144.732	1	-214.143	3
Kambiyo Karları	84.575	1	85.441	1
Kambiyo Zararları	-56.851	1	-56.190	1
Diğer Gelirler	45.610	0	571.874	7
Vergi, Temettü Öncesi Kar	104.819	1	84.334	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-22.695	0	-20.122	0
Net Kar / Zarar	82.124	1	64.212	1

Ek 1C : A Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	267	175
Likidite Oranı (%)	129	62
Nakit Oranı (%)	3	1
Net İşletme Sermayesi	9.389.061	5.668.269
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	1	1
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	2	-
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	32	28
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	1	1
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	24,8	22,0
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	36,0	49,9
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	71	67
Finansman Oranı (%)	241	202
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	40	16
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	71	17
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	1,2	
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	298	333
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	232	202
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	205	355
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,6	0,7

Ek 1D : A Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2010	2009
Aynı Grup Kuruluşuna ait Alacak ve Borç Tutarlarının Ticari Alacaklardan ve U.V.Grup Şirketlerine Borçl. Mahsubu	2.152.000	1.520.000
Vade Yapısı Gereği Uzun Vadeli Mali Borçlardan Kısa Vadeli Mali Borçlara Aktarılan Tutarlar	2.704.447	522.574
Ticari Alacaklar İçerisinde Tasil Kabiliyetini Yitmiş Alacaklardan Özkaynaklardan İndirilen Tutarlar	377.106	79.632
Vade Yapısı Gereği K.V. Ticari Alacaklardan Uzun Vadeye Alınan Alacak Tutarları	-	170.178
Diğer Gelirlerden Diğer Faaliyet Gelirlerine Aktarılan Duran Varlık Satışları	398.806	
Diğer Gelirlerden Yurtiçi Satışlara Aktarılan Tutarlar	1.452.463	193.775
TCMB Memzuç Farkı Nedeniyle Banka Kredilerine ve Duran Varlıklara Ekleme	655.531	287.010
Vade Yapısı Gereği K.V. Ortaklara Borçlar' dan U.V. Ortaklara Borçlar' a Aktarılan Tutarlar		611.016
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Denkliğini Sağlamak İçin Yapılan Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tablo' da Yer Verilmemiştir.		

Ek 1E: A Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

A K T İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	12.481.102	65	11.428.452	87
Hazır Değerler	147.232	1	105.085	1
Ticari Alacaklar	4.587.207	24	2.797.301	21
Senetsiz Alacaklar	3.972.629	21	2.797.301	21
Senetli Alacaklar	614.578	3	0	
Diğer Alacaklar	7.114	0	4.951	0
Stoklar	7.452.464	39	8.073.193	62
Hammadde ve Yarı Mamuller	2.322.629	12	1.467.025	11
Mamuller ve Ticari Mallar	3.387.097	18	5.169.009	40
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	1.742.738	9	1.437.159	11
Diğer Dönen Varlıklar	287.085	1	447.922	3
Duran Varlıklar Toplamı	6.827.498	35	1.648.793	13
Ticari Alacaklar	590	0	170.602	1
Maddi Duran Varlıklar	5.941.234	31	557.418	4
Arazi, Arsa, Bina	5.418.957	28	23.000	0
Tesis, Makine, Taşıt	1.044.296	5	954.074	7
Birikmiş Amortismanlar	-522.019	3	-419.656	3
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	230.143	1	633.763	5
Memzuç Farkı	655.531	3	287.010	2
AKTİF TOPLAMI	19.308.600	100	13.077.245	100
P A S İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	9.010.747	47	7.654.281	59
Mali Borçlar	4.165.690	22	1.575.538	12
Ticari Borçlar	4.307.502	22	5.798.210	44
Senetsiz Borçlar	1.373.381	7	1.196.490	9
Senetli Borçlar	2.934.121	15	4.601.720	35
Alınan Avanslar	398.683	2	11.376	0
Diğer Borçlar	138.872	1	269.157	2
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.477.872	23	787.633	6
Mali Borçlar	4.477.872	23	176.617	1
Ortaklara Borçlar	0		611.016	5
Özkaynaklar	5.819.981	30	4.635.331	35
Ödenmiş Sermaye	5.500.000	28	3.500.000	27
Sermaye Yedekleri	83.886	0	83.886	1
Kar Yedekleri	8.971	0	608.971	5
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	539.355	3	475.143	4
Net Kar / Zrar	82.124	0	64.212	0
Ekleme - İndirim	-394.355		-96.881	
PASİF TOPLAMI	19.308.600	100	13.077.245	100

Ek 1F : A Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	10.995.143	100	8.434.122	100
Yurt İçi Satışlar	10.928.606	99	8.385.674	99
Yurt Dışı Satışlar	0		10.005	0
Diğer Gelirler	66.537	1	38.443	0
Satışlardan İndirimler	-190.367	2	-187.230	2
Net Satışlar	10.804.776	100	8.246.892	100
Satışların Maliyeti	-7.653.650	71	-5.969.425	72
Brüt Kar / Zarar	3.151.126	29	2.277.467	28
Faaliyet Giderleri	-3.350.405	31	-2.580.115	31
Faaliyet Karı / Zararı	-199.279		-302.648	
Finansman Giderleri	-168.042	2	-214.143	3
Kambiyo Karları	84.575	1	85.441	1
Kambiyo Zararları	-56.851	1	-56.190	1
Diğer Gelirler	444.416	4	571.874	7
Vergi, Temettü Öncesi Kar	104.819	1	84.334	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-22.695	0	-20.122	0
Net Kar / Zarar	82.124	1	64.212	1

Ek 1G : A Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

R A S Y O L A R (İMALAT)	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	138,51	149,31
Likidite Oranı (%)	52,62	37,98
Nakit Oranı (%)	1,63	1,37
Net İşletme Sermayesi	3.470.355	3.774.171
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	1,41	1,39
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)		
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	29,16	27,62
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,97	1,02
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	20,34	24,11
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	35,62	35,47
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	69,86	64,55
Finansman Oranı (%)	231,76	182,12
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	66,30	30,40
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	80,00	21,25
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	-	-
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	297,59	332,60
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	154,98	131,36
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	205,42	354,53
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,67	0,74

Ek 1H : 2010 yılı İmalat Sektörü Puan Skalası

	Oran Değeri Puan Karşılığı 0	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
RASYOLAR (İMALAT) 2010											
LİKİDİTE ORANLARI											
Cari Oran (%)	99 ve altı	100-108	108-117	117-125	126-131	132-138	139-147	148-159	160-170	171-180	181 ve üstü
Likidite Oranı (%)	40 ve altı	41-45	46-52	53-60	61-71	71-81	82-87	88-94	94-101	101-107	108 ve üstü
Nakit Oranı (%)	1 ve altı	1-3	3-8	8-12	12-15	15-18	18-23	23-27	27-31	31-35	35 ve üstü
Net İşletme Sermayesi	Negatif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Postitif
KARLILIK ORANLARI											
Net Kar / Özkaynaklar (%)	0.9 ve altı	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30-35	35 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	0.99 ve altı	1-1,89	1,90-2,78	2,79-3,49	3,50-4,35	4,36-4,99	5-5,78	5,79-6,59	6,60-7,39	7,40-7,99	8 ve üstü
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	9 ve altı	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0.5 ve altı	0,5-0,9	1-1,4	1,5-1,9	2,2-4	2,5-2,9	3-3,4	3,5-3,9	4-4,4	4,5-4,9	5 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI											
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-15	15-17	17-19	20 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-3	3-8	8-12	12-15	15-18	18-23	23-27	27-31	31-35	35 ve üstü
FİNANSAL YAPI ORANLARI											
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	75'den büyük	75-71	71-68	68-64	64-61	61-57	57-53	53-49	49-45	45-41	41 ve altı
Finansman Oranı (%)	313'den büyük	313-289,33	289,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-171	171-147,33	147,33-123,67	123,67-100	100 ve altı
Duran Varlıklar/Özk.+U.V.Y.K.) (%)	80'den büyük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	80'den küçük
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	90'dan büyük	90-85	85-81	81-76	75-66	66-56	56-47	47-40	40-31	31-20	20'den küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	Negatif	0-1	1-2	2-2,5	2,6-2,9	2,9-3,1	3,1-3,4	3,4-3,7	3,7-3,9	3,9-4,2	4,2 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI											
Stok Devir Süresi (Gün)	300 gün ve üstü	300-250	250-200	200-160	160-130	130-110	110-100	100-90	90-80	80-60	60 ve altı
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	300 gün ve üstü	300-250	250-200	200-160	160-130	130-110	110-100	100-90	90-80	80-60	60 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	300 gün ve üstü	300-280	280-250	250-230	230-210	210-180	180-140	140-110	110-100	100-80	80 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0.2 ve altı	0,2-0,4	0,4-0,6	0,6-0,9	0,9-1,1	1,1-1,3	1,4-1,6	1,6-1,9	1,9-2,1	2,1-2,4	2,4 ve üstü

Ek 2A: B Firması Bilanço (Düzeltmesiz)

A K T İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	876.326.274	83	838.422.961	84
Hazır Değerler	714.758.327	68	610.084.863	61
Ticari Alacaklar	84.545.057	8	97.085.341	10
Senetsiz Alacaklar	61.735.865	6	78.979.329	8
Senetli Alacaklar	22.809.192	2	18.106.012	2
Diğer Alacaklar	18.028.278	2	4.736.251	0
Stoklar	50.092.886	5	106.084.471	11
Hammadde ve Yarı Mamuller	4.022.595	0	5.047.986	1
Mamuller ve Ticari Mallar	27.036.810	3	50.161.884	5
Ver. Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	19.033.481	2	50.874.601	5
Diğer Dönen Varlıklar	8.901.726	1	20.432.035	2
Duran Varlıklar Toplamı	176.665.126	17	161.199.200	16
Ticari Alacaklar	314.899	0	314.899	0
Grup Şirketlerinden Alacaklar	0		28.400.526	3
Diğer Alacaklar	33.912.880	3	50.078	0
Mali Duran Varlıklar	54.829.307	5	52.470.307	5
Grup Şirketlerine İştirakler	41.895.307	4	41.460.307	4
Maddi Duran Varlıklar	87.078.958	8	79.529.339	8
Arazi, Arsa, Bina	73.249.459	7	42.387.532	4
Tesis, Makine, Taşıt	40.007.448	4	36.661.655	4
Birikmiş Amortismanlar	-32.576.130	3	-27.106.285	3
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avanslar	6.398.181	1	27.586.437	3
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	102.186	0	113.444	0
Diğer Duran Varlıklar	426.896	0	320.607	0
AKTİF TOPLAMI	1.052.991.400	100	999.622.161	100
P A S İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	195.628.749	19	227.247.517	23
Mali Borçlar	147.221.199	14	191.485.154	19
Ticari Borçlar	21.475.922	2	14.066.885	1
Senetsiz Borçlar	21.475.922	2	11.773.762	1
Senetli Borçlar	0		2.293.123	0
Ortaklara Borçlar	3.757.134	0	3.908.439	0
Alınan Avanslar	6.507.953	1	10.344.736	1
Diğer Borçlar	16.666.541	2	7.442.303	1
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	558.665.693	53	498.533.537	50
Mali Borçlar	548.740.361	52	491.267.418	49
Ticari Borçlar	1.618.458	0	1.972.244	0
Diğer Borçlar	8.306.874	1	5.293.875	1
Özkaynaklar	298.696.958	28	273.841.107	27
Ödenmiş Sermaye	90.000.000	9	90.000.000	9
Kar Yedekleri	183.841.107	17	161.810.904	16
Net Kar / Zarar	24.855.851	2	22.030.203	2
PASİF TOPLAMI	1.052.991.400	100	999.622.161	100

Ek 2B : B Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	835.932.010	100	604.854.600	100
Yurt İçi Satışlar	816.846.750	98	591.763.667	98
Yurt Dışı Satışlar	19.085.260	2	13.090.933	2
Satışlardan İndirimler	-10.410.726	1	-5.222.246	1
Net Satışlar	825.521.284	100	599.632.354	100
Satışların Maliyeti	-772.528.520	94	-567.297.105	95
Brüt Kar / Zarar	52.992.764	6	32.335.249	5
Faaliyet Giderleri	-17.498.132	2	-10.609.363	2
Faaliyet Karı / Zararı	35.494.632	4	21.725.886	4
Finansman Giderleri	-17.723.939	2	-13.750.059	2
Kambiyo Karları	115.618.014	14	111.281.364	19
Kambiyo Zararları	-148.024.800	18	-114.545.838	19
Diğer Gelirler	67.550.871	8	45.551.990	8
Diğer Giderler	-22.306.699	3	-22.852.713	4
Vergi, Temettü Öncesi Kar	30.608.079	4	27.410.630	5
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-5.752.228	1	-5.380.427	1
Net Kar / Zarar	24.855.851	3	22.030.203	4

Ek 2C : B Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR (İMALAT) 2011	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	448	369
Likidite Oranı (%)	418	313
Nakit Oranı (%)	365	268
Net İşletme Sermayesi	680.697.525	611.175.444
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	8	8
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	4	4
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	6	5
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	4	5
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	21,5	41,1
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-7,1	47,3
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	72	73
Finansman Oranı (%)	253	265
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	21	21
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	84	114
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	2,0	1,6
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	35	43
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	38	59
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	11	10
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,8	0,7

Ek 2D : B Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2011	2010
Aynı Şirketten Borç ve Alacak Tutarılarının Diğer Çeşitli Alacaklarda ve Diğer Çeşitli Borçlardan Mahsubu	9.444.500	-
Borsada İşlem Gören Hisse Senetlerinin Değerleme Farklarının Özkaynaklardan İndirilen Tutarları	50.633.033	15.205.115
U.V.Diğer Çeşitli Alacaklardan U.V.Grup Şirketlerinden Alacaklara Aktarılan Grup Şirketlerinden Olan Finansal Nitelikli Alacaklar	33.871.068	-
K.V.Diğer Çeşitli Alacaklardan K.V.Grup Şirketlerinden Alacaklara Aktarılan Grup Şirketlerinden Olan Finansal Nitelikli Alacaklar	7.268.714	1.081.214
Gelir Tahakkularında Yer Alıp Banka Mevduatlarında Yer Alması Gereken Tutarlar	2.780.423	10.915.660
Gelecek Yıllara Ait Gelirlerden Niteliği Gereği K.V.Mali Borçlara Aktarılan Faiz Tutarları	5.718.405	-
Gelecek Yıllara Ait Gelirlerden Niteliği Gereği U.V.Mali Borçlara Aktarılan Faiz Tutarları	2.311.469	-
Yurt İçi Satışlardan Diğer Gelirlere Aktarılan Diğer Nitelikteki Satışlar	1.046.915	4.920.000
Vade Yapısı Gereği Uzun Vadeli Mali Borçlardan Kısa Vadeli Mali Borçlara Aktarılan Tutarlar	403.209.796	179.506.373
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Dengliğini Sağlamak İçin Yapılan Ve Aktif Büyüklüğe Göre Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tabloda Yerverilmemiştir.		

Ek 2E: B Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

A K T İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	815.131.734	82	822.634.547	84
Hazır Değerler	666.905.717	67	605.795.408	62
Ticari Alacaklar	84.036.642	8	97.085.341	10
Senetsiz Alacaklar	61.227.450	6	78.979.329	8
Senetli Alacaklar	22.809.192	2	18.106.012	2
Grup Şirketlerinden Alacaklar	7.268.714	1	1.081.214	0
Diğer Alacaklar	1.315.064	0	3.655.037	0
Stoklar	50.092.886	5	106.084.471	11
Hammadde ve Yarı Mamuller	4.022.595	0	5.047.986	1
Mamuller ve Ticari Mallar	27.036.810	3	50.161.884	5
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	19.033.481	2	50.874.601	5
Diğer Dönen Varlıklar	5.512.711	1	8.933.076	1
Duran Varlıklar Toplamı	176.664.159	18	161.198.233	16
Ticari Alacaklar	314.899	0	314.899	0
Grup Şirketlerinden Alacaklar	33.871.068	3	28.400.526	3
Diğer Alacaklar	41.812	0	50.078	0
Mali Duran Varlıklar	54.829.307	6	52.470.307	5
Grup Şirketlerine İştirakler	41.895.307	4	41.460.307	4
Maddi Duran Varlıklar	87.078.958	9	79.529.339	8
Arazi, Arsa, Bina	73.249.459	7	42.387.532	4
Tesis, Makine, Taşıt	40.007.448	4	36.661.655	4
Birikmiş Amortismanlar	-32.576.130	3	-27.106.285	3
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avans	6.398.181	1	27.586.437	3
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	101.219	0	112.477	0
Diğer Duran Varlıklar	426.896	0	320.607	0
AKTİF TOPLAMI	991.795.893	100	983.832.780	100
P A S İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	594.795.047	60	406.170.591	41
Mali Borçlar	556.300.400	56	371.557.063	38
Ticari Borçlar	21.677.111	2	14.066.885	1
Senetsiz Borçlar	21.677.111	2	11.773.762	1
Senetli Borçlar	0		2.293.123	0
Ortaklara Borçlar	3.757.134	0	3.908.439	0
Alınan Avanslar	6.507.953	1	10.344.736	1
Diğer Borçlar	6.552.449	1	6.293.468	1
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	148.962.927	15	319.027.164	32
Mali Borçlar	147.752.034	15	316.563.920	32
Ticari Borçlar	933.893	0	1.972.244	0
Diğer Borçlar	277.000	0	491.000	0
Özkaynaklar	248.037.919	25	258.635.025	26
Ödenmiş Sermaye	90.000.000	9	90.000.000	9
Kar Yedekleri	183.841.107	19	183.841.107	19
Net Kar / Zarar	24.855.851	3	0	
Ekleme - İndirim	-50.659.039		-15.206.082	
PASİF TOPLAMI	991.795.893	100	983.832.780	100

Ek 2F : B Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	835.932.010	100	604.854.600	100
Yurt İçi Satışlar	815.799.835	98	586.843.667	97
Yurt Dışı Satışlar	19.085.260	2	13.090.933	2
Diğer Gelirler	1.046.915	0	4.920.000	1
Satışlardan İndirimler	-10.410.726	1	-5.222.246	1
Net Satışlar	825.521.284	100	599.632.354	100
Satışların Maliyeti	-772.528.520	94	-567.297.105	95
Brüt Kar / Zarar	52.992.764	6	32.335.249	5
Faaliyet Giderleri	-17.498.132	2	-10.609.363	2
Faaliyet Karı / Zararı	35.494.632	4	21.725.886	4
Finansman Giderleri	-17.723.939	2	-13.750.059	2
Kambiyo Karları	115.618.014	14	111.281.364	19
Kambiyo Zararları	-148.024.800	18	-114.545.838	19
Diğer Gelirler	67.550.871	8	45.551.990	8
Diğer Giderler	-22.306.699	3	-22.852.713	4
Vergi, Temettü Öncesi Kar	30.608.079	4	27.410.630	5
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-5.752.228	1	-5.380.427	1
Net Kar / Zarar	24.855.851	3	22.030.203	4

Ek 2G : B Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	137	203
Likidite Oranı (%)	128	174
Nakit Oranı (%)	112	149
Net İşletme Sermayesi	220.336.687	416.463.956
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	10	9
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	4	4
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	6	5
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	4	5
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	21,5	41,1
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-11,0	45,3
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	75	74
Finansman Oranı (%)	300	280
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	44	28
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	85	115
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	2,0	1,6
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	35	43
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	37	59
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	11	10
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,8	0,7

Ek 2H : 2011 yılı İmalat Sektörü Puan Skalası

R A S Y O L A R (İMALAT) 2011	Oran Değeri Puan Karşılığı 0	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
LİKİDİTE ORANLARI											
Cari Oran (%)	99 ve altı	100-108	109-114	115-121	122-126	127-131	132-136	137-144	145-153	154-164	165 ve üstü
Likidite Oranı (%)	40 ve altı	41-45	46-52	53-63	64-75	76-87	87-98	99-107	108-119	120-129	130 ve üstü
Nakit Oranı (%)	1 ve altı	1-3	3-8	8-12	12-15	15-18	18-23	23-27	27-31	31-35	35 ve üstü
Net İşletme Sermayesi	Negatif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Postitif
KARLILIK ORANLARI											
Net Kar / Özkaynaklar (%)	0.9 ve altı	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30-35	35 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	2 ve altı	2-2.78	2.79-3.49	3.50-4.35	4.36-4.99	5-5.78	5.79-6.59	6.60-7.39	7.40-8.09	8.10-8.99	9 ve üstü
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	9 ve altı	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0.5 ve altı	0.5-0.9	1-1.4	1.5-1.9	2.2,4	2.5-2.9	3-3,4	3.5-3.9	4-4,4	4.5-4.9	5 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI											
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-15	15-17	17-19	20 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-3	3-8	8-12	12-15	15-19	20-24	24-29	29-35	35-40	40 ve üstü
FINANSAL YAPI ORANLARI											
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	90' dan büyük	90-85	85-79	79-74	74-68	68-64	64-61	61-57	57-53	53-49	49-45
Finansman Oranı (%)	387'den büyük	387-352,56	352,56-343,67	343,67-313	313-289,33	289,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-171	170 ve altı
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	100'den büyük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100'den küçük
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	99' den büyük	99-93	93-86	86-77	77-68	68-55	55-45	45-35	35-27	27-20	20'den küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideni (Kez)	Negatif	0-1	1-2	2-2.5	2.6-2,9	2.9-3.1	3.1-3.4	3.4-3.7	3.7-3.9	3.9-4.2	4.2 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI											
Stok Devir Süresi (Gün)	130 gün ve üstü	130-110	110-100	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-40	40 ve altı
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	120 gün ve üstü	120-110	110-100	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-40	40 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	130 gün ve üstü	130-110	110-100	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-40	40 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0.1 ve altı	0.1-0,2	0,2-0,4	0,4-0,6	0,6-0,8	0,8-1,1	1,1-1,3	1,4-1,6	1,6-2	2-2,5	2,5 ve üstü

Ek 3A: C Firması Bilanço (Düzeltmesiz)

A K T İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	16.166.280	12	23.153.730	15
Hazır Değerler	226.033	0	581.423	0
Ticari Alacaklar	6.020.006	4	1.662.046	1
Senetsiz Alacaklar	5.885.006	4	1.662.046	1
Senetli Alacaklar	135.000	0	0	
Diğer Alacaklar	4.811.086	4	13.679.998	9
Stoklar	3.722.694	3	4.450.697	3
Hammadde ve Yarı Mamuller	2.938.529	2	2.552.069	2
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	784.165	1	1.898.628	1
Diğer Dönen Varlıklar	1.386.461	1	2.779.566	2
Duran Varlıklar Toplamı	119.882.276	88	128.976.920	85
Ticari Alacaklar	44.945	0	24.180	0
Mali Duran Varlıklar	4.256.907	3	4.255.543	3
Maddi Duran Varlıklar	10.592.954	8	55.515.804	36
Arazi, Arsa, Bina	1.200.000	1	1.200.000	1
Tesis, Makine, Taşıt	33.681.151	25	28.676.320	19
Birikmiş Amortismanlar	-24.630.861	18	-20.759.822	14
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avanslar	342.664	0	46.399.306	30
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	104.581.740	77	67.500.801	44
Diğer Duran Varlıklar	405.730	0	1.680.592	1
AKTİF TOPLAMI	136.048.556	100	152.130.650	100
P A S İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	34.931.517	26	47.842.796	31
Mali Borçlar	10.772.354	8	14.637.575	10
Ticari Borçlar	8.651.021	6	19.477.990	13
Senetsiz Borçlar	5.009.587	4	4.403.180	3
Senetli Borçlar	3.641.434	3	15.074.810	10
Ortaklara Borçlar	297.459	0	1.089.936	1
Alınan Avanslar	555.060	0	335.541	0
Diğer Borçlar	14.655.623	11	12.301.754	8
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	65.284.997	48	87.227.226	57
Mali Borçlar	65.068.181	48	85.701.036	56
Ticari Borçlar	201.766	0	1.526.190	1
Diğer Borçlar	15.050	0	0	
Özkaynaklar	35.832.042	26	17.060.628	11
Ödenmiş Sermaye	47.000.000	35	21.000.000	14
Sermaye Yedekleri	364.460	0	364.460	0
Kar Yedekleri	4.407.196	3	4.407.196	3
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	-8.711.028		-4.572.444	
Net Kar / Zarar	-7.228.586		-4.138.584	
PASİF TOPLAMI	136.048.556	100	152.130.650	100

Ek 3B : C Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	93.070.087	100	66.515.472	100
Yurt İçi Satışlar	85.493.608	92	61.678.653	93
Diğer Gelirler	7.576.479	8	4.836.819	7
Satışlardan İndirimler	-391.857	0	-588.730	1
Net Satışlar	92.678.230	100	65.926.742	100
Satışların Maliyeti	-64.375.393	69	-46.620.500	71
Brüt Kar / Zarar	28.302.837	31	19.306.242	29
Faaliyet Giderleri	-14.677.143	16	-12.059.160	18
Faaliyet Karı / Zararı	13.625.694	15	7.247.082	11
Finansman Giderleri	-23.930.735	26	-21.463.415	33
Kambiyo Karları	10.012.550	11	13.954.104	21
Kambiyo Zararları	-2.862.221	3	-1.252.182	2
Diğer Gelirler	705.315	1	592.516	1
Diğer Giderler	-4.779.189	5	-3.216.689	5
Vergi, Temettü Öncesi Kar	-7.228.586		-4.138.584	
Net Kar / Zarar	-7.228.586		-4.138.584	

Ek 3C : C Firması Rasyolar (Düzeltmesiz Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	46	48
Nakit Oranı (%)	1	1
Net İşletme Sermayesi	-18.765.237	-24.689.066
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	-	-
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	15	11
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	31	29
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	-	-
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	29,1	-4,4
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-17,9	0,1
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	74	89
Finansman Oranı (%)	280	792
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	119	124
Duran Varlıklar/ Özkaynak	3,3	7,6
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	82	152
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	0,6	0,3
PERFORMANS ORANLARI		
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	24	9
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	50	164
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,6	0,4

Ek 3D : C Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2010	2009
Eksik Karşılık Ayrılmış Şüpheli Ticari Alacaklara Karşılık Ayrılma Tutarlar	374.728	864.405
Ticari Alacaklar İçerisinde Tasil Kabiliyetini Yitmiş Alacaklardan Özkaynaklardan İndirilen Tutarlar	4.388.988	7.338.080
Karşılıklı Aynı Şirkete Yönelik Borç ve Alacak Tutarlarının Diğer Borçlardan ve Diğer Alacaklardan İndirilen Tutarları	297.459	1.089.936
Vade Yapısı Gereği U.V.Senetli Borçlardan K.V. Senetli Borçlara Aktarılan Tutarlar	201.766	1.526.190
Gelecek Yıllara Ait Giderlerden Vadesi İtibariyle Gelecek Aylara Ait Giderlere Aktarılan Tutarlar	405.730	1.665.003
Diğer Borçlardan K.V.Grup Şirketlerine Borçlara Aktarılan Grup Şirketlerine Yönelik Finansal Nitelikli Borçlar	91.359	3.334.778
Gelecek Aylara Ait Gelirlerden Niteliği Gereği Mali Borçlara Aktarılan Faiz Tutarları	1.431.858	1.775.258
Kambiyo Zararları İçerisinde Yer Alan ve Finansman Giderlerine Aktarılan Kredilere İlişkin Kur Farkları	2.862.221	1.252.182
Vade Yapısı Gereği Uzun Vadeli Mali Borçlardan Kısa Vadeli Mali Borçlara Aktarılan Tutarlar	32.628.884	22.669.028
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Denkliğini Sağlamak İçin Yapılan Ve Aktif Büyüklüğe Göre Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tablo' da Yer Verilmemiştir.		

Ek 3E: C Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

A K T İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	11.884.503	9	16.389.197	11
Hazır Değerler	226.033	0	581.423	0
Ticari Alacaklar	5.573.678	4	1.257.453	1
Senetsiz Alacaklar	5.438.678	4	1.257.453	1
Senetli Alacaklar	135.000	0	0	
Grup Şirketlerinden Alacaklar	374.728	0	864.405	1
Diğer Alacaklar	193.588	0	4.791.630	3
Stoklar	3.722.694	3	4.449.177	3
Hammadde ve Yarı Mamuller	2.938.529	2	2.552.069	2
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	784.165	1	1.897.108	1
Diğer Dönen Varlıklar	1.793.782	1	4.445.109	3
Duran Varlıklar Toplamı	119.504.897	91	127.297.271	89
Ticari Alacaklar	44.945	0	24.180	0
Mali Duran Varlıklar	4.256.907	3	4.255.543	3
Maddi Duran Varlıklar	10.592.954	8	55.515.804	39
Arazi, Arsa, Bina	1.200.000	1	1.200.000	1
Tesis, Makine, Taşıt	33.681.151	26	28.676.320	20
Birikmiş Amortismanlar	-24.630.861	19	-20.759.822	14
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avans	342.664	0	46.399.306	32
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	104.610.091	80	67.501.744	47
AKTİF TOPLAMI	131.389.400	100	143.686.468	100
P A S İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	57.539.143	44	80.908.676	56
Mali Borçlar	35.066.360	27	49.047.873	34
Ticari Borçlar	5.770.534	4	17.818.040	12
Senetsiz Borçlar	1.927.334	1	1.217.040	1
Senetli Borçlar	3.843.200	3	16.601.000	12
Grup Şirketlere Borçlar	3.334.778	3	91.359	0
Ortaklara Borçlar	225.795	0	0	
Alınan Avanslar	555.060	0	335.541	0
Diğer Borçlar	12.586.616	10	13.615.863	9
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	42.407.203	32	53.072.152	37
Mali Borçlar	42.399.153	32	53.072.152	37
Diğer Borçlar	8.050	0	0	
Özkaynaklar	31.443.054	24	9.705.640	7
Ödenmiş Sermaye	47.000.000	36	21.000.000	15
Sermaye Yedekleri	364.460	0	364.460	0
Kar Yedekleri	4.407.196	3	4.407.196	3
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	-8.711.028		-4.572.444	
Net Kar / Zarar	-7.228.586		-4.138.584	
Ekleme - İndirim	-4.388.988		-7.354.988	
PASİF TOPLAMI	131.389.400	100	143.686.468	100

Ek 3F : C Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	92.879.069	100	66.485.811	100
Yurt İçi Satışlar	85.493.608	92	61.678.653	93
Diğer Gelirler	7.385.461	8	4.807.158	7
Satışlardan İndirimler	-391.857	0	-588.730	1
Net Satışlar	92.487.212	100	65.897.081	100
Satışların Maliyeti	-64.375.393	70	-46.620.500	71
Brüt Kar / Zarar	28.111.819	30	19.276.581	29
Faaliyet Giderleri	-14.677.143	16	-12.059.160	18
Faaliyet Karı / Zararı	13.434.676	15	7.217.421	11
Finansman Giderleri	-26.792.956	29	-22.715.597	34
Kambiyo Karları	10.012.550	11	13.954.104	21
Diğer Gelirler	896.333	1	622.177	1
Diğer Giderler	-4.779.189	5	-3.216.689	5
Vergi, Temettü Öncesi Kar	-7.228.586		-4.138.584	
Net Kar / Zarar	-7.228.586		-4.138.584	

Ek 3G : C Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	21	20
Nakit Oranı (%)	0	1
Net İşletme Sermayesi	-45.654.640	-64.519.479
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	-	-
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	15	11
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	30	29
Dönem Karı / Net Satışlar (%)		
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	28,9	-4,2
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-16,0	-4,9
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	76	93
Finansman Oranı (%)	318	1.380
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	162	203
Duran Varlıklar/ Özkaynak	3,8	13,1
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	84	155
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	0,5	0,3
PERFORMANS ORANLARI		
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	22	7
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,7	0,5

Ek 3H : 2010 yılı Hizmet Sektörü Puan Skalası

RASYOLAR (HİZMET) 2010	Oran Değeri Puan Karşılığı	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
LIKİDİTE ORANLARI											
Cari Oran (%)	60 ve altı	60-70	70-80	80-90	90-100	100-110	110-120	120-130	140-150	150-160	160 ve üstü
Nakit Oranı (%)	1 ve altı	1-3	3-5	5-8	8-11	11-14	14-17	17-19	19-22	22-25	25 ve üstü
Net İşletme Sermayesi	Negatif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Positif
KARLILIK ORANLARI											
Net Kar / Özkaynaklar (%)	0,5 ve altı	0,5-1,5	1,5-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	2,2 ve altı	2,2-2,78	2,79-3,49	3,50-4,35	4,36-4,99	5-5,78	5,79-6,59	6,60-7,39	7,40-8,09	8,10-8,99	9 ve üstü
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	6 ve altı	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,5 ve altı	0,5-0,9	1-1,4	1,5-1,9	2,2,4	2,5-2,9	3-3,4	3,5-3,9	4-4,4	4,5-4,9	5 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI											
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	0-3	3-5	5-8	8-11	11-14	14-17	17-19	19-22	22-25	25-29	29 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-3	3-8	8-12	12-15	15-19	20-24	24-29	29-35	35-40	40 ve üstü
FINANSAL YAPI ORANLARI											
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	90' dan büyük	90-85	85-79	79-74	74-68	68-64	64-61	61-57	57-53	53-49	49-45
Finansman Oranı (%)	417' den büyük	417-389,56	389,56-353,67	353,67-315	315-289,33	289,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-171	171 ve altı
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	120' den büyük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20' den küçük
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	3' den büyük	3-2,8	2,8-2,6	2,6-2,4	2,4-2,2	2,2-1,8	1,8-1,4	1,4-1,3	1,3-1,2	1,2-1,1	1 ve altı
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	99' den büyük	99-93	93-86	86-77	77-68	68-55	55-45	45-35	35-27	27-20	20' den küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	Negatif	0-1	1-2	2-2,5	2,6-2,9	2,9-3,1	3,1-3,4	3,4-3,7	3,7-3,9	3,9-4,2	4,2 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI											
Ticari Abacak Tahsil Süresi (Gün)	140 gün ve üstü	140-120	120-110	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-45	45 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	150 gün ve üstü	150-130	1130-110	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-45	45 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,1 ve altı	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-0,5	0,5-0,6	0,6-0,8	0,8-1	1-1,1	1,1-1,3	1,4-1,6	1,7 ve üstü

Ek 4A: D Firması Bilanço (Düzeltmesiz)

A K T İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	17.369.785	78	23.343.066	73
Hazır Değerler	165.206	1	167.216	1
Ticari Alacaklar	6.496.360	29	7.256.001	23
Senetsiz Alacaklar	6.346.360	29	7.256.001	23
Senetli Alacaklar	150.000	1	0	
Diğer Alacaklar	4.399.697	20	13.288.154	42
Stoklar	247.320	1	260.392	1
Hammadde ve Yarı Mamuller	70.013	0	43.898	0
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	177.307	1	216.494	1
Diğer Dönen Varlıklar	6.061.202	27	2.371.303	7
Duran Varlıklar Toplamı	4.842.430	22	8.628.401	27
Diğer Alacaklar	0		107.278	0
Mali Duran Varlıklar	110.000	0	0	
Maddi Duran Varlıklar	4.184.028	19	6.169.853	19
Arazi, Arsa, Bina	1.685.605	8	3.365.330	11
Tesis, Makine, Taşıt	5.617.569	25	6.036.077	19
Birikmiş Amortismanlar	-3.119.146	14	-3.231.554	10
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	548.402	2	1.468.158	5
Diğer Duran Varlıklar	0		883.112	3
AKTİF TOPLAMI	22.212.215	100	31.971.467	100
P A S İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	10.700.378	48	16.779.927	52
Mali Borçlar	3.600.412	16	9.721.900	30
Ticari Borçlar	4.274.147	19	4.799.144	15
Senetsiz Borçlar	3.780.205	17	4.216.709	13
Senetli Borçlar	493.942	2	582.435	2
Ortaklara Borçlar	0		2.619	0
Alınan Avanslar	0		117.357	0
Diğer Borçlar	2.825.819	13	2.138.907	7
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	2.260.914	10	2.413.903	8
Mali Borçlar	2.260.914	10	2.413.903	8
Özkaynaklar	9.250.923	42	12.777.637	40
Ödenmiş Sermaye	2.000.000	9	2.000.000	6
Sermaye Yedekleri	10.456	0	10.456	0
Kar Yedekleri	964.513	4	714.514	2
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	9.802.667	44	4.115.087	13
Net Kar / Zarar	-3.526.713		5.937.580	19
PASİF TOPLAMI	22.212.215	100	31.971.467	100

Ek 4B : D Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	51.213.082	100	51.757.525	100
Yurt İçi Satışlar	51.213.082	100	51.704.472	100
Diğer Gelirler	0		53.053	0
Net Satışlar	51.213.082	100	51.757.525	100
Satışların Maliyeti	-39.629.816	77	-42.449.327	82
Brüt Kar / Zarar	11.583.266	23	9.308.198	18
Faaliyet Giderleri	-1.677.951	3	-1.353.702	3
Faaliyet Karı / Zararı	9.905.315	19	7.954.496	15
Finansman Giderleri	-1.113.581	2	-1.405.677	3
Kambiyo Karları	31.157	0	97.900	0
Kambiyo Zararları	-116.403	0	-2.598	0
Diğer Gelirler	3.374.745	7	5.019.423	10
Diğer Giderler	-13.675.476	27	-3.979.904	8
Vergi, Temettü Öncesi Kar	-1.594.243		7.683.640	15
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-1.932.470	4	-1.746.060	3
Net Kar / Zarar	-3.526.713		5.937.580	11

Ek 4C : D Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	162	139
Nakit Oranı (%)	2	1
Net İşletme Sermayesi	6.669.407	6.563.139
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	-	46
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	19	15
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	23	18
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	-	15
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	-38,7	-19,0
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-12,7	13,0
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	58	60
Finansman Oranı (%)	140	150
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	42	57
Duran Varlıklar/ Özkaynak	0,5	0,7
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	11	23
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	8,9	5,7
PERFORMANS ORANLARI		
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	46	51
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	39	41
Aktif Devir Hızı (Kez)	1,9	1,5

Ek 4D : D Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2011	2010
Ortaklardan Olan Fiktif Nitelikteki Alacakların Özkaynaklardan İnd. Tutarları	4.323.678	13.090.214
Ticari Alacaklar İçerisinde Tasil Kabiliyetini Yitmiş Alacaklardan Özkaynaklardan İndirilen Tutarlar	164.790	72.554
Stoklar İçerisinde Değersiz Olanların Özkaynaklardan İndirilen Tutarları	137.066	137.066
TCMB Memzuç Farkı Nedeniyle Banka Kredilerine ve Duran Varlıklara Ekleme	505.489	151.174
Vade Yapısı Gereği Uzun Vadeli Mali Borçlardan Kısa Vadeli Mali Borçlara Aktarılan Tutarlar	3.517.099	4.053.070
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Denklğini Sağlamak İçin Yapılan Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tablo' da Yerverilmemiştir.		

Ek 4E: D Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

A K T İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	11.896.098	69	9.991.010	53
Hazır Değerler	164.081	1	167.128	1
Ticari Alacaklar	5.483.417	32	7.203.779	38
Senetsiz Alacaklar	5.333.417	31	6.729.583	36
Senetli Alacaklar	150.000	1	474.196	3
Grup Şirketlerinden Alacaklar	0		0	
Diğer Alacaklar	76.019	0	125.386	1
Stoklar	110.254	1	123.326	1
Hammadde ve Yarı Mamuller	70.013	0	43.898	0
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	40.241	0	79.428	0
Diğer Dönen Varlıklar	6.062.327	35	2.371.391	13
Duran Varlıklar Toplamı	5.350.391	31	8.859.521	47
Diğer Alacaklar	0		107.278	1
Mali Duran Varlıklar	110.000	1	0	
Maddi Duran Varlıklar	4.184.028	24	6.169.853	33
Arazi, Arsa, Bina	1.685.605	10	3.365.330	18
Tesis, Makine, Taşıt	5.617.569	33	6.036.077	32
Birikmiş Amortismanlar	-3.119.146	18	-3.231.554	17
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	550.874	3	1.468.158	8
Diğer Duran Varlıklar	0		146.625	1
Memzuç Farkı	505.489	3	967.607	5
AKTİF TOPLAMI	17.246.489	100	18.850.531	100
P A S İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	11.836.906	69	16.745.064	89
Mali Borçlar	5.532.086	32	9.689.656	51
Ticari Borçlar	3.358.947	19	4.799.144	25
Senetsiz Borçlar	2.865.005	17	4.216.709	22
Senetli Borçlar	493.942	3	582.435	3
Alınan Avanslar	0		117.357	1
Diğer Borçlar	2.945.873	17	2.138.907	11
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	837.201	5	2.678.052	14
Mali Borçlar	837.201	5	2.678.052	14
Özkaynaklar	4.572.382	27	-572.585	
Ödenmiş Sermaye	2.000.000	12	2.000.000	11
Sermaye Yedekleri	10.456	0	10.456	0
Kar Yedekleri	964.513	6	964.513	5
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	9.802.667	57	3.865.088	21
Net Kar / Zarar	-3.526.713		5.937.580	31
Ekleme - İndirim	-4.678.541		-13.350.222	
PASİF TOPLAMI	17.246.489	100	18.850.531	100

Ek 4F : D Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	51.213.082	100	51.757.525	100
Yurt İçi Satışlar	51.213.082	100	51.704.472	100
Diğer Gelirler	0		53.053	0
Net Satışlar	51.213.082	100	51.757.525	100
Satışların Maliyeti	-39.629.816	77	-42.449.327	82
Brüt Kar / Zarar	11.583.266	23	9.308.198	18
Faaliyet Giderleri	-1.677.951	3	-1.353.702	3
Faaliyet Karı / Zararı	9.905.315	19	7.954.496	15
Finansman Giderleri	-1.113.581	2	-1.405.677	3
Kambiyo Karları	31.157	0	97.900	0
Kambiyo Zararları	-116.403	0	-2.598	0
Diğer Gelirler	3.374.745	7	5.019.423	10
Diğer Giderler	-13.675.476	27	-3.979.904	8
Vergi, Temettü Öncesi Kar	-1.594.243		7.683.640	15
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-1.932.470	4	-1.746.060	3
Net Kar / Zarar	-3.526.713		5.937.580	11

Ek 4G : D Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

R A S Y O L A R	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	101	60
Nakit Oranı (%)	1	1
Net İşletme Sermayesi	59.192	-6.754.054
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	-	-
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	19	15
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	23	18
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	-	15
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	-19,3	-51,0
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	-12,7	13,0
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	73	103
Finansman Oranı (%)	277	-
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	99	421
Duran Varlıklar/ Özkaynak	1,2	-
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	12	24
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	8,9	5,7
PERFORMANS ORANLARI		
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	39	51
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	31	41
Aktif Devir Hızı (Kez)	2,8	1,9

Ek 4H : 2011 yılı Hizmet Sektörü Puan Skalası

Oran Değeri Puan Karşılığı 0	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
R A S Y O L A R (H İ Z M E T) 2011										
LİKİDİTE ORANLARI										
Cari Oran (%)	85-102	102-119	119-130	130-143	144-157	157-160	161-170	171-179	180-185	185 ve üstü
Nakit Oranı (%)	1-3	3-5	5-8	8-11	11-14	14-17	17-19	19-22	22-25	25 ve üstü
Net İşletme Sermayesi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Positif
KARLILIK ORANLARI										
Net Kar / Özkaynaklar (%)	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30-35	35 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 ve üstü
Brüt Satış Karı / Net Satışlar (%)	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,5-0,9	1-1,4	1,5-1,9	2,2,4	2,5-2,9	3-3,4	3,5-3,9	4-4,4	4,5-4,9	5,5 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI										
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	0-3	3-5	5-8	8-11	11-14	14-17	17-19	19-22	22-25	25 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	3 ve altı	3-8	8-12	12-15	15-19	20-24	24-29	29-34	34-39	44 ve üstü
FINANSAL YAPI ORANLARI										
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%90' dan büyük)	90-85	85-79	79-72	72-68	68-64	64-61	61-58	58-53	53-49	49-45
Finansman Oranı (%)	397-365,56	365,56-349,67	349,67-311	311-287,33	287,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-161	161 ve altı
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90'den küçük
Duran Varlıklar/(Özk)	3-2,8	2,8-2,6	2,6-2,4	2,4-2,2	2,2-1,8	1,8-1,4	1,4-1,3	1,3-1,1	1,1-1	1 ve altı
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	99-93	93-86	86-77	77-68	68-55	55-45	45-35	35-27	27-20	20'den küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	0-1	1-2	2-2,5	2,6-2,9	2,9-3,1	3,1-3,4	3,4-3,7	3,7-3,9	3,9-4,2	4,2 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI										
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	130-120	120-110	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50-40	40 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	140-130	130-120	120-110	110-100	100-90	90-80	80-70	70-60	60-50	50 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-0,5	0,5-0,6	0,6-0,8	0,8-1,1	1,1-1,4	1,4-1,8	1,8-2	2 ve üstü

Ek 5A: E Firması Bilanço (Düzeltmesiz)

AKTİF	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	13.159.623	68	11.261.002	92
Hazır Değerler	871.898	5	193.181	2
Ticari Alacaklar	1.836.924	10	4.417.308	36
Senetsiz Alacaklar	1.155.080	6	3.147.745	26
Senetli Alacaklar	681.844	4	1.269.563	10
Diğer Alacaklar	4.739.358	25	2.559.353	21
Stoklar	5.532.623	29	4.077.793	33
Mamuller ve Ticari Mallar	5.532.623	29	4.077.793	33
Diğer Dönen Varlıklar	178.820	1	13.367	0
Duran Varlıklar Toplamı	6.093.161	32	1.025.530	8
Maddi Duran Varlıklar	5.970.910	31	917.400	7
Arazi, Arsa, Bina	2.846.793	15	309.259	3
Tesis, Makine, Taşıt	665.471	3	441.362	4
Birikmiş Amortismanlar	-37.125	0	-37.125	0
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avansla	2.495.771	13	203.904	2
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	103.502	1	100.288	1
Diğer Duran Varlıklar	18.749	0	7.842	0
AKTİF TOPLAMI	19.252.784	100	12.286.532	100
PASİF	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	17.919.556	93	11.011.354	90
Mali Borçlar	4.286.108	22	3.785.804	31
Ticari Borçlar	10.512.793	55	5.465.527	44
Senetsiz Borçlar	541.738	3	2.131.152	17
Senetli Borçlar	9.971.055	52	3.334.375	27
Ortaklara Borçlar	21.811	0	0	
Alman Avanslar	3.067.413	16	1.741.006	14
Diğer Borçlar	31.431	0	19.017	0
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0		0	
Ticari Borçlar	0		0	
Özkaynaklar	1.333.228	7	1.275.178	10
Ödenmiş Sermaye	1.000.000	5	1.000.000	8
Sermaye Yedekleri	7.931	0	7.931	0
Kar Yedekleri	15.484	0	15.484	0
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	251.763	1	201.013	2
Net Kar / Zarar	58.050	0	50.750	0
PASİF TOPLAMI	19.252.784	100	12.286.532	100

Ek 5B : E Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	18.193.492	100	12.736.676	100
Yurt İçi Satışlar	17.856.083	98	12.572.418	99
Yurt Dışı Satışlar	75.869	0	0	
Diğer Gelirler	261.540	1	164.258	1
Satışlardan İndirimler	-1.002.910	6	-839.192	7
Net Satışlar	17.190.582	100	11.897.484	100
Satışların Maliyeti	-15.715.664	91	-9.966.876	84
Brüt Kar / Zarar	1.474.918	9	1.930.608	16
Faaliyet Giderleri	-1.004.246	6	-644.658	5
Faaliyet Karı / Zararı	470.672	3	1.285.950	11
Finansman Giderleri	-425.599	2	-635.347	5
Kambiyo Karları	23.947	0	106.595	1
Kambiyo Zararları	-14.610	0	-714.620	6
Diğer Gelirler	46.652	0	45.261	0
Diğer Giderler	-26.751	0	-22.527	0
Vergi, Temettü Öncesi Kar	74.311	0	65.312	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-16.261	0	-14.562	0
Net Kar / Zarar	58.050	0	50.750	0

Ek 5C : E Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	73	102
Likidite Oranı (%)	42	65
Net İşletme Sermayesi	-4.759.933	249.648
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	4	4
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	3	11
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,4	0,5
Net Kar / Net Satışlar (%)	0,3	0,4
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	32,7	-29,9
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	43,9	-5,1
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	93	90
Finansman Oranı (%)	1.344	864
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	457	80
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	5	1
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	25	32
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	1,1	2,0
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	112	120
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	39	136
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	244	200
Aktif Devir Hızı (Kez)	1,1	0,9

Ek 5D : E Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2010	2009
Ticari Alacaklar İçerisinde Tasil Kabiliyetini Yitmiş Alacaklardan Özkaynaklardan İndirilen Tutarlar	1.234.308	890.151
Detay Mizan Kayıtlarında Ticari Alacaklar İçerisinde Yer ve Karşılıklı olarak Ticari Alacaklara ve Alınan Avanslara Eklenen Ters Bakiye Tutarları	3.825.857	2.380.032
Bağlantı Çeki Niteliğinde Olan ve Maddi Duran Varlıklardan ile Ticari Borçlardan Karşılıklı İndirilen Tutarlar	1.897.843	-
Detay Mizan Kayıtlarında Ticari Borçlar İçerisinde Yer ve Karşılıklı olarak Ticari Borçlara ve Verilen Sip. Avanslarına Eklenen Ters Bakiye Tutarları	2.702.092	887.726
TCMB Memzuç Farkı Nedeniyle Banka Kredilerine ve Duran Varlıklara Eklenen Tutarlar	47.319	21.559
Diğer Alacaklar ve K. V. Ticari Borçlardan Karşılıklı İndirilen Bağlantı Çekleri	-	4.436.929
Faturasız Satışlara Bağlı Olarak Oluşan Alınan Avanslardan ve Stoklardan Karşılıklı İndirilen Fiktif Tutarlar	3.067.413	1.741.006
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Dengliğini Sağlamak İçin Yapılan Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tablo' da Yerverilmemiştir.		

Ek 5E: E Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

A K T İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Dönen Varlıklar Toplamı	10.659.369	72	11.905.445	92
Hazır Değerler	871.898	6	193.181	1
Ticari Alacaklar	4.420.171	30	5.907.189	46
Senetsiz Alacaklar	3.738.327	25	4.637.626	36
Senetli Alacaklar	681.844	5	1.269.563	10
Diğer Alacaklar	2.429	0	2.438	0
Stoklar	5.167.302	35	5.781.428	45
Mamuller ve Ticari Mallar	2.465.210	17	2.336.787	18
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	2.702.092	18	3.444.641	27
Diğer Dönen Varlıklar	197.569	1	21.209	0
Duran Varlıklar Toplamı	4.223.888	28	1.039.247	8
Maddi Duran Varlıklar	4.163.221	28	1.007.554	8
Arazi, Arsa, Bina	2.846.793	19	309.259	2
Tesis, Makine, Taşıt	755.625	5	531.516	4
Birikmiş Amortismanlar	-37.125	0	-37.125	0
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avanslar	597.928	4	203.904	2
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13.348	0	10.134	0
Memzuç Farkı	47.319	0	21.559	0
AKTİF TOPLAMI	14.883.257	100	12.944.692	100
P A S İ F	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	14.792.639	99	12.559.665	97
Mali Borçlar	4.333.427	29	3.807.363	29
Ticari Borçlar	6.580.113	44	6.353.253	49
Senetsiz Borçlar	3.243.830	22	3.018.878	23
Senetli Borçlar	3.336.283	22	3.334.375	26
Ortaklara Borçlar	30.731	0	0	0
Alınan Avanslar	3.825.857	26	2.380.032	18
Diğer Borçlar	22.511	0	19.017	0
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0	0	0	0
Özkaynaklar	90.618	1	385.027	3
Ödenmiş Sermaye	1.000.000	7	1.000.000	8
Sermaye Yedekleri	7.931	0	7.931	0
Kar Yedekleri	15.484	0	15.484	0
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	251.763	2	201.013	2
Net Kar / Zarar	58.050	0	50.750	0
Ekleme - İndirim	-1.242.610		-890.151	
PASİF TOPLAMI	14.883.257	100	12.944.692	100

Ek 5F : E Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2010	%	31.12.2009	%
Brüt Satışlar	18.193.492	100	12.736.676	100
Yurt İçi Satışlar	17.856.083	98	12.572.418	99
Yurt Dışı Satışlar	75.869	0	0	
Diğer Gelirler	261.540	1	164.258	1
Satışlardan İndirimler	-1.002.910	6	-839.192	7
Net Satışlar	17.190.582	100	11.897.484	100
Satışların Maliyeti	-15.715.664	91	-9.966.876	84
Brüt Kar / Zarar	1.474.918	9	1.930.608	16
Faaliyet Giderleri	-1.004.246	6	-644.658	5
Faaliyet Karı / Zararı	470.672	3	1.285.950	11
Finansman Giderleri	-425.599	2	-635.347	5
Kambiyo Karları	23.947	0	106.595	1
Kambiyo Zararları	-14.610	0	-714.620	6
Diğer Gelirler	46.652	0	45.261	0
Diğer Giderler	-26.751	0	-22.527	0
Vergi, Temettü Öncesi Kar	74.311	0	65.312	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-16.261	0	-14.562	0
Net Kar / Zarar	58.050	0	50.750	0

Ek 5G : E Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2010	2009
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	72	95
Likidite Oranı (%)	36	49
Net İşletme Sermayesi	-4.133.270	-654.220
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	64	13
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	3	11
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,4	0,5
Net Kar / Net Satışlar (%)	0,3	0,4
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	32,7	-29,9
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	5,6	0,0
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	99	97
Finansman Oranı (%)	16.324	3.262
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	4.661	270
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	47	3
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	25	32
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	1,1	2,0
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	56	66
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	94	181
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	153	233
Aktif Devir Hızı (Kez)	1,2	0,9

Ek 5H : 2010 yılı Pazarlama Sektörü Puan Skalası

	Oran Değeri Puan Karşılığı 0	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
RASYOLAR (PAZARLAMA) 2010											
LİKİDİTE ORANLARI											
Cari Oran (%)	50 ve altı	60-70	70-80	80-90	90-100	100-110	110-120	120-130	140-150	150 ve üstü	
Likidite Oranı (%)	20 ve altı	21-28	29-35	35-43	44-52	61-71	71-81	82-87	88-94	94 ve üstü	
Net İşletme Sermayesi	Negatif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Postitif
KARLILIK ORANLARI											
Net Kar / Özkaynaklar (%)	0,9 ve altı	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30-35	35 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	0,59 ve altı	0,6-0,8	0,8-1	1-1,89	1,90-2,48	2,49-2,99	3,00-4,00	4,00-4,99	5-5,78	5,79-6,59	6,6 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0,3 ve altı	0,3-0,4	0,4-0,7	0,8-1,2	1,2-1,3	1,4-1,5	1,6-1,8	1,9-2,1	2,2-2,4	2,4-2,6	2,7 ve üstü
Net Kar / Net Satışlar (%)	0,1 ve altı	0,1-0,3	0,3-0,4	0,4-0,7	0,8-1,2	1,2-1,3	1,4-1,5	1,6-1,8	1,9-2,1	2,2-2,3	2,4 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI											
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	10 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-9	10 ve üstü
FINANSAL YAPI ORANLARI											
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	100'den büyük	100-90	90-81	81-71	71-68	68-64	64-61	61-57	57-53	53-49	49 ve altı
Finansman Oranı (%)	500'den büyük	500-458,56	458,56-386,43	386,42-313	313-289,33	289,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-171	171 ve altı
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	100'den büyük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100'den küçük
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	8'den büyük	8-7	7-6	6-5	5-5,2	5,2-4,6	4,6-4,0	4,4-3	4,3-4	4-3	3 ve altı
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	90'dan büyük	90-85	85-81	81-76	75-66	66-56	56-47	47-40	40-35	35-26	25 ve küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	Negatif	0-0,3	0,4-0,6	0,6-0,9	0,9-1,1	1,1-1,3	1,3-1,5	1,5-1,8	1,8-2,1	2,1-2,5	2,5 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI											
Stok Devir Süresi (Gün)	100 Gün ve Üstü	100-90	90-83	83-75	75-66	66-57	57-45	45-35	35-25	25-20	20 ve altı
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	120 Gün ve Üstü	120-110	110-100	100-90	90-83	83-75	75-66	66-57	57-50	50-46	46 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	160 Gün ve Üstü	160-150	150-140	140-130	130-110	110-100	100-90	90-83	83-70	70-60	65 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0,2 ve altı	0,2-0,4	0,4-0,6	0,6-0,9	0,9-1,1	1,1-1,3	1,4-1,6	1,6-1,9	1,9-2,1	2,1-2,4	2,4 ve üstü

Ek 6A: F Firması Bilanço (Düzeltmesiz)

A K T İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	58.652.873	89	44.140.964	86
Hazır Değerler	5.135.312	8	4.258.506	8
Ticari Alacaklar	27.566.792	42	22.957.741	45
Senetsiz Alacaklar	5.118.832	8	3.673.234	7
Senetli Alacaklar	22.447.960	34	19.284.507	37
Diğer Alacaklar	344.412	1	505.309	1
Stoklar	25.547.838	39	16.010.316	31
Mamuller ve Ticari Mallar	5.180.872	8	6.153.751	12
Ver. Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	20.366.966	31	9.856.565	19
Diğer Dönen Varlıklar	58.519	0	409.092	1
Duran Varlıklar Toplamı	7.298.591	11	7.395.232	14
Maddi Duran Varlıklar	7.276.995	11	7.352.563	14
Arazi, Arsa, Bina	7.747.279	12	7.738.618	15
Tesis, Makine, Taşıt	734.442	1	739.685	1
Birikmiş Amortismanlar	-1.204.726	2	-1.134.401	2
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avanslar	0		8.661	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	21.596	0	5.441	0
Diğer Duran Varlıklar	0		37.228	0
AKTİF TOPLAMI	65.951.464	100	51.536.196	100
P A S İ F	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	55.269.446	84	42.843.546	83
Mali Borçlar	11.512.263	17	11.998.581	23
Ticari Borçlar	39.465.551	60	26.804.726	52
Senetsiz Borçlar	113.053	0	495.662	1
Senetli Borçlar	39.352.498	60	26.309.064	51
Ortaklara Borçlar	0		0	
Alınan Avanslar	3.927.898	6	3.935.234	8
Diğer Borçlar	363.734	1	105.005	0
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	4.500.000	7	4.500.000	9
Ticari Borçlar	4.500.000	7	4.500.000	9
Özkaynaklar	6.182.018	9	4.192.650	8
Ödenmiş Sermaye	4.100.000	6	2.600.000	5
Kar Yedekleri	110.498	0	0	
Geçmiş Yıl Karları / Zararları (Net)	0		1.114.301	2
Net Kar / Zarar	1.971.520	3	478.349	1
PASİF TOPLAMI	65.951.464	100	51.536.196	100

Ek 6B : F Firması Gelir Tablosu (Düzeltmesiz)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	71.897.721	100	65.229.736	100
Yurt İçi Satışlar	68.220.605	95	63.400.456	97
Diğer Gelirler	3.677.116	5	1.829.280	3
Satışlardan İndirimler	-368.880	1	-341.435	1
Net Satışlar	71.528.841	100	64.888.301	100
Satışların Maliyeti	-63.585.864	89	-58.289.433	90
Brüt Kar / Zarar	7.942.977	11	6.598.868	10
Faaliyet Giderleri	-2.816.366	4	-2.735.086	4
Faaliyet Karı / Zararı	5.126.611	7	3.863.782	6
Finansman Giderleri	-1.479.529	2	-1.645.856	3
Kambiyo Karları	5.511	0	1.491	0
Kambiyo Zararları	-2.493	0	-459	0
Diğer Gelirler	116.342	0	72.273	0
Diğer Giderler	-1.297.346	2	-1.681.858	3
Vergi, Temettü Öncesi Kar	2.469.096	3	609.373	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-497.576	1	-131.024	0
Net Kar / Zarar	1.971.520	3	478.349	1

Ek 6C : F Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmamış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	106	103
Likidite Oranı (%)	60	65
Net İşletme Sermayesi	3.383.427	1.297.418
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	32	11
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	7	6
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	3	1
Net Kar / Net Satışlar (%)	3	1
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	-2,7	39,4
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	12,9	39,1
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	91	92
Finansman Oranı (%)	967	1.129
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	68	85
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	1	
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	16	18
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	3,5	2,3
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	88	72
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	141	129
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	252	196
Aktif Devir Hızı (Kez)	1,2	1,5

Ek 6D : F Firması Temel Düzeltme İşlemleri

Yapılan Aktarma İşlemleri	Yıllar	
	2011	2010
Ticari Alacaklar İçerisinde Tasıl Kabiliyetini Yitmiş Alacaklardan Özkaynaklardan İndirilen Tutarlar	197.761	1.005.551
Alınan Çek ve Senetler' deki Bağlantı Çeki Mahiyetinde ki Tutarlar Pasifteki Karşılığı Olan Avanslardan İndirilen Tutarlar	3.927.000	2.385.000
Ticari alacaklar ve Özkaynaklardan Karşılıklı İndirilen Karşılık Ayrılmayan Şüpheli Alacak Tutarları	0	113.808
Diğ. Çeşitli Alacaklar ve Özkaynaklardan Karşılıklı İndirilen Hareket Görmeyen Alacaklar	28.200	28.200
Gelecek Yıllara Ait Giderlerden Vadesi İtibariyle Gelecek Aylara Ait Giderlere Aktarılan Tutarlar	0	37.228
TCMB Memzuç Farkı Nedeniyle Banka Kredilerine ve Duran Varlıklara Eklenen Tutarlar	138.645	26.358
U.V. Ticari Borçlar' dan K.V. Diğ. Borçlar' a Aktarılan Hatır Çekleri	4.500.000	4.500.000
Faaliyet Giderlerinde Yer Alan e Tarafımızca Finansman Giderlerine Aktarılan Pos Komisyon Giderleri	460.703	366.375
Bilançolarda Rasyolara Etki Edecek Nitelikteki Aktarma -Arındırma İşlemleri Yukarıda Verilmiş Olup Ayrıca Bilanço da Dengliğini Sağlamak İçin Yapılan Kısmi Tutarlı Bir Takım Düzeltme İşlemlerine, Sayıların Çok Olması ve Rasyoları Etkilemeyecek Boyutta Olması Nedeniyle Tablo' da Yerverilmemiştir.		

Ek 6E: F Firması Bilanço (Düzeltme Yapılmış)

AKTİF	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Dönen Varlıklar Toplamı	54.532.815	88	40.658.459	85
Hazır Değerler	5.135.312	8	4.258.506	9
Ticari Alacaklar	23.464.005	38	19.454.571	40
Senetsiz Alacaklar	4.943.045	8	2.555.064	5
Senetli Alacaklar	18.520.960	30	16.899.507	35
Diğer Alacaklar	327.141	1	477.109	1
Stoklar	25.547.838	41	16.021.953	33
Mamuller ve Ticari Mallar	5.180.872	8	6.153.751	13
Ver.Sipariş Avansları ve Diğ. Stoklar	20.366.966	33	9.868.202	21
Diğer Dönen Varlıklar	58.519	0	446.320	1
Duran Varlıklar Toplamı	7.437.236	12	7.384.362	15
Maddi Duran Varlıklar	7.276.995	12	7.352.563	15
Arazi, Arsa, Bina	7.747.279	13	7.738.618	16
Tesis, Makine, Taşıt	734.442	1	739.685	2
Birikmiş Amortismanlar	-1.204.726	2	-1.134.401	2
Yap.Olan Yatırımlar, Verilen Avanslar	0		8.661	0
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	21.596	0	5.441	0
Memzuç Farkı	138.645	0	26.358	0
AKTİF TOPLAMI	61.970.051	100	48.042.821	100
PASİF	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	56.013.994	90	44.997.730	94
Mali Borçlar	11.651.358	19	12.024.939	25
Ticari Borçlar	39.476.030	64	26.735.947	56
Senetsiz Borçlar	123.532	0	426.883	1
Senetli Borçlar	39.352.498	64	26.309.064	55
Alınan Avanslar	22.872	0	1.551.423	3
Diğer Borçlar	4.863.734	8	4.685.421	10
Özkaynaklar	5.956.057	10	3.045.091	6
Ödenmiş Sermaye	4.100.000	7	4.100.000	9
Kar Yedekleri	110.498	0	0	
Net Kar / Zarar	1.971.520	3	92.650	0
Ekleme - İndirim	-225.961		-1.147.559	
PASİF TOPLAMI	61.970.051	100	48.042.821	100

Ek 6F : F Firması Gelir Tablosu (Düzeltme Yapılmış)

GELİR TABLOSU	31.12.2011	%	31.12.2010	%
Brüt Satışlar	71.897.721	100	65.229.736	100
Yurt İçi Satışlar	68.220.605	95	63.400.456	97
Diğer Gelirler	3.677.116	5	1.829.280	3
Satışlardan İndirimler	-368.880	1	-341.435	1
Net Satışlar	71.528.841	100	64.888.301	100
Satışların Maliyeti	-63.585.864	89	-58.289.433	90
Brüt Kar / Zarar	7.942.977	11	6.598.868	10
Faaliyet Giderleri	-2.355.663	3	-2.368.711	4
Faaliyet Karı / Zararı	5.587.314	8	4.230.157	7
Finansman Giderleri	-1.940.232	3	-2.012.231	3
Kambiyo Karları	5.511	0	1.491	0
Kambiyo Zararları	-2.493	0	-459	0
Diğer Gelirler	116.342	0	72.273	0
Diğer Giderler	-1.297.346	2	-1.681.858	3
Dönem Karı	2.469.096	3	609.373	1
Öd. Vergi ve Diğ. Yükümlülükler	-497.576	1	-131.024	0
Net Kar / Zarar	1.971.520	3	478.349	1

Ek 6G : F Firması Rasyolar (Düzeltme Yapılmış Verilerden Oluşturulan)

RASYOLAR	2011	2010
LİKİDİTE ORANLARI		
Cari Oran (%)	97	90
Likidite Oranı (%)	52	54
Net İşletme Sermayesi	-1.481.179	-4.339.271
KARLILIK ORANLARI		
Net Kar / Özkaynaklar (%)	33	16
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	8	7
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	3	1
Net Kar / Net Satışlar (%)	3	1
BÜYÜME ORANLARI		
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	-2,7	39,4
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	13,8	29,7
FİNANSAL YAPI ORANLARI		
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	90	94
Finansman Oranı (%)	940	1.478
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	125	243
Duran Varlıklar/(Özk) (%)	1,2	2,4
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	16	19
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	2,9	2,1
PERFORMANS ORANLARI		
Stok Devir Süresi (Gün)	88	72
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	120	109
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	227	167
Aktif Devir Hızı (Kez)	1,30	1,58

Ek 6H : 2011 yılı Pazarlama Sektörü Puan Skalası

	Oran Değeri Puan Karşılığı 0	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,1	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,2	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,3	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,4	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,5	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,6	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,7	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,8	Oran Değeri Puan Karşılığı 0,9	Oran Değeri Puan Karşılığı 1
R A S Y O L A R (PAZARLAMA) 2011											
LİKİDİTE ORANLARI											
Cari Oran (%)	75 ve altı	76-81	81-86	86-91	91-96	97-104	105-112	113-120	121-128	129-149	150 ve üstü
Likidite Oranı (%)	40 ve altı	44-47	47-50	51-56	57-63	64-71	71-81	82-87	88-93	94-98	98 ve üstü
Net İşletme Sermayesi	Negatif	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Positif
KARLILIK ORANLARI											
Net Kar / Özkaynaklar (%)	0.9 ve altı	1-3	3-5	5-8	8-11	11-13	13-18	18-25	25-30	30-35	35 ve üstü
Faaliyet Karı / Net Satışlar (%)	0.75 ve altı	0.75-0.8	0.8-1	1-1.89	1.90-2.48	2.49-2.99	3.00-4.00	4.00-4.99	5-5.78	5.79-6.69	6.7 ve üstü
Dönem Karı / Net Satışlar (%)	0.4 ve altı	0.4-0.5	0.4-0.7	0.8-1.2	1.2-1.3	1.4-1.5	1.6-1.8	1.9-2.2	2.3-2.6	2.6-2.8	2.9 ve üstü
Net Kar / Net Satışlar (%)	0.3 ve altı	0.3-0.4	0.4-0.7	0.8-1.2	1.2-1.3	1.4-1.5	1.6-1.8	1.9-2.1	2.2-2.3	2.3-2.6	2.7 ve üstü
BÜYÜME ORANLARI											
Satışlardaki Reel Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-10	11 ve üstü
Reel Aktif Büyüme Oranı (%)	Negatif	0-1	1-2	2-3	3-4	4-5	5-6	6-7	7-8	8-10	11 ve üstü
FINANSAL YAPı ORANLARI											
Top. Yabancı Kaynaklar / Aktif Top. (%)	100'den büyük	100-90	90-81	81-71	71-68	68-64	64-61	61-57	57-53	53-49	49 ve altı
Finansman Oranı (%)	480'den büyük	480-458,56	458,56-386,43	386,42-313	313-289,33	289,33-265,67	265,67-242	242-218,33	218,33-194,67	194,67-161	161 ve altı
Duran Varlıklar/(Özk.+U.V.Y.K.) (%)	100'den büyük	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100'den küçük
Duran Varlıklar/(Özk.) (%)	8'den büyük	8-7	7-6	6-5	5-5,2	5,2-4,6	4,6-4,0	4-4,3	4,3-4	4-3	3 ve altı
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar (%)	90'dan büyük	90-85	85-81	81-76	75-66	66-56	56-47	47-40	40-35	35-26	25 ve küçük
Faaliyet Karı/Finansman Gideri (Kez)	Negatif	0-0.3	0.4-0.6	0.6-0.9	0.9-1.1	1.1-1.3	1.3-1.5	1.5-1.8	1.8-2,1	2,1-2.5	2.5 ve üstü
PERFORMANS ORANLARI											
Stok Devir Süresi (Gün)	120 Gün ve Üstü	120-110	110-100	100-90	90-83	83-75	75-66	66-57	57-50	50-46	46 ve altı
Ticari Alacak Tahsil Süresi (Gün)	140 Gün ve Üstü	140-130	130-120	120-110	110-100	100-90	90-83	83-75	75-66	66-61	61 ve altı
Ticari Borç Ödeme Süresi (Gün)	170 Gün ve Üstü	170-160	160-150	150-140	140-130	130-110	110-100	100-90	90-83	83-70	65 ve altı
Aktif Devir Hızı (Kez)	0.2 ve altı	0.2-0.4	0.4-0.6	0.6-0.9	0.9-1.1	1.1-1.3	1.4-1.6	1.6-1.9	1.9-2,1	2,1-2,4	2.4 ve üstü

Ek 7: Derecelendirme Mali Veriler Puanlama Tablosu –İmalat

FİNANSAL ORANLAR	PUAN
LİKİDİTE ORANLARI	25,00
Cari Oran	7,50
Likidite Oranı	10,00
Nakit Oranı	2,50
<i>Net İşletme Sermayesi</i>	5,00
KARLILIK ORANLARI	15,00
Vergi Sonrası Net Kar / Özkaynak	1,00
Faaliyet Karı / Net Satışlar	6,50
Brüt Satış Karı / Net Satışlar	2,50
Dönem Karı / Net Satışlar	5,00
BÜYÜME ORANLARI	10,00
Net Satışların Büyümesi	6,00
Aktifin Büyümesi	4,00
FİNANSAL YAPI ORANLARI	35,00
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Toplam Aktifler	1,50
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Özkaynaklar	12,50
Duran Varlıklar / Devamlı Sermaye	8,50
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar	11,00
Faaliyet Karı / Finansman Giderleri	1,50
PERFORMANS ORANLARI	15,00
Stok Taşıma Süresi (gün)	3,50
Alacak Tahsil Süresi (gün)	3,50
Borç Ödeme Süresi (gün)	6,50
Aktif Devir Hızı	1,50

Ek 8 : Derecelendirme Mali Veriler Puanlama Tablosu – Hizmet

FİNANSAL ORANLAR	PUAN
LIKIDITE ORANLARI	13,50
Cari Oran	6,50
Nakit Oranı	3,50
Net İşletme Sermavesi	3,50
KARLILIK ORANLARI	20,00
Vergi Sonrası Net Kar / Özkaynak	3,00
Faaliyet Karı / Net Satışlar	8,50
Brüt Satış Karı / Net Satışlar	3,50
Dönem Karı / Net Satışlar	5,00
BUYUME ORANLARI	13,50
Net Satışların Büyümesi	11,50
Aktifin Büyümesi	2,00
FİNANSAL YAPI ORANLARI	35,00
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Toplam Aktifler	2,00
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Özkaynaklar	10,00
Duran Varlıklar / Devamlı Sermaye	6,50
Duran Varlıklar / Özkaynaklar	6,50
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar	8,00
Faaliyet Karı / Finansman Giderleri	2,00
PERFORMANS ORANLARI	18,00
Alacak Tahsil Süresi (gün)	10,00
Borç Ödeme Süresi (gün)	5,00
Aktif Devir Hızı	3,00

Ek 9 : Derecelendirme Mali Veriler Puanlama Tablosu –Pazarlama

FİNANSAL ORANLAR	PUAN
LİKİDİTE ORANLARI	16,50
Cari Oran	6,50
Likidite Oranı	3,50
Net İşletme Sermayesi	6,50
KARLILIK ORANLARI	16,50
Vergi Sonrası Net Kar / Özkaynak	1,00
Faaliyet Karı / Net Satışlar	6,50
Dönem Karı / Net Satışlar	3,00
Vergi Sonrası Net Kar / Net Satışlar	6,00
BÜYÜME ORANLARI	13,50
Net Satışların Büyümesi	11,50
Aktifin Büyümesi	2,00
FİNANSAL YAPI ORANLARI	23,50
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Toplam Aktifler	3,50
Yabancı Kaynaklar Toplamı / Özkaynaklar	1,50
Duran Varlıklar / Devamlı Sermaye	3,50
Duran Varlıklar / Özkaynaklar	3,50
Toplam Mali Borçlar / Net Satışlar	3,50
Faaliyet Karı / Finansman Giderleri	8,00
PERFORMANS ORANLARI	30,00
Stok Taşıma Süresi (gün)	10,00
Alacak Tahsil Süresi (gün)	8,50
Borç Ödeme Süresi (gün)	6,50
Aktif Devir Hızı	5,00

ÖZGEÇMİŞ

Volkan GÜLDÜRMEZ, 1982 yılında Karabük' te doğdu.İlk, Orta ve Lise öğrenimlerini Ankara'da tamamladı.2006 yılında,Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü' nden mezun oldu.2006-2008 yılları arasında PTT'de memur olarak görev yaptı. 2008 yılında mali analist uzman yardımcısı olarak T.C. Ziraat Bankası'nda göreve başladı ve halen mali analist uzmanı olarak İstanbul'da görev yapmaya devam etmektedir.Volkan GÜLDÜRMEZ iyi derecede İngilizce bilmekte, iyi derecede bilgisayar kullanabilmektedir.

Volkan GÜLDÜRMEZ